

BASE

Migrant and refugee child-friendly support
services in cases of sexual and GBV

Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

Πρόγραμμα BASE

Πρόγραμμα Μαθημάτων για
Διαπολιτισμικούς Μεσολαβητές
(WP3_D3.1)

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Το έργο BASE.....	5
Το πρόγραμμα BASE	5
Το αναλυτικό πρόγραμμα για τον Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή BASE	6
Σχετικά με το αναλυτικό πρόγραμμα	6
1 Ξεκινώντας ένα εργαστήριο και ενεργοποιώντας την ομάδα.....	8
1.1 “Περπατώ στο χώρο και γνωρίζομαι”	8
○ 1.2 Ομοιότητες.....	9
○ 1.3 Δύο αλήθειες και ένα ψέμα	11
○ 1.4 ΑΒΓ	11
○ 1.5 Βασικοί Κανόνες	12
○ 1.6 Ξεκινώντας : αυθόρμητες δηλώσεις.....	12
○ 1.7 Ξεκίνα το ζέσταμα και διάλεξε τη θέση σου	13
○ 1.8 Ένας διαφορετικός γύρος συστάσεων.....	14
○ 1.9 Εγκατάλειψη στην καταιγίδα.....	14
2 Ορολογία.....	16
Θέματα & Μαθησιακά αποτελέσματα	16
Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	19
2.1 Ξεκινώντας να κατανοούμε το κοινωνικό φύλο: τι είναι το κοινωνικό φύλο; Πόσο διαφορετικό είναι από το βιολογικό φύλο;	19
2.2 Πατριαρχία vs Φεμινισμός - Αρρενωπότητα vs Θηλυκότητα	20
2.3 1 στις 3 γυναίκες χρειάζεται υποστήριξη! Μύθοι σχετικά με την βία σε βάρος γυναικών.....	22
- 3 Εισαγωγή στις δικαιοδοτικές διαδικασίες σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και έμφυλης βίας. 25	
Ορισμοί/Γλωσσάρι.....	26
Θέματα & Μαθησιακά Αποτελέσματα	28
Εκπαιδευτικές δραστηριότητες	30
○ 3.1 Παραμένοντας ασφαλής.....	30
○ 3.2 Απλά ένα παιδί ;	31
○ 3.3 Επειδή είμαστε Άνθρωποι	32

○	3.4 Χάρτης πολυπηρεσιακής συνεργασίας	34
○	3.5 Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλική και έμφυλης βίας	35
-	4 Επεξηγώντας την ΕΒ εντός ενός πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος.....	37
	Θέματα & Μαθησιακά αποτελέσματα	37
	Εκπαιδευτικές δραστηριότητες	38
○	4.1 Ευαισθητοποίηση σε σχέση με την μη λεκτική επικοινωνία	38
○	4.2 Η σημασία του να νιώθεις ότι σου δίνουν σημασία και σε ακούν.	39
○	4.3 Ο ρόλος του Κοινοτικού Συμμάχου - Σενάρια	40
-	5 Ευαισθητοποίηση εντός της Κοινότητας.....	42
	Θέματα & Μαθησιακά Αποτελέσματα.....	43
	Μαθησιακές δραστηριότητες.....	45
○	5.1 Αύξηση ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σεξουαλική και έμφυλη βία μέσω μουσικής και οπτικοακουστικών μέσων.....	45
○	5.2 Η οικογένεια μετράει.....	46
○	5.3 Δεμένοι στην κόκκινη κλωστή	52
○	5.4 Ποια είναι η θέση μου;.....	53
-	6 Υλικά.....	56
○	6.1 Μορφές σεξουαλικής βίας	56
○	6.2 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (συντομευμένη εκδοχή).....	56
○	6.3 Παραδοτέος Χάρτης Πολυπηρεσιακής Συνεργασίας	61
○	6.4 Παραδοτέα σχετικά με την φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας	62
○	6.5 Παραδοτέο σχετικά με τη Μη λεκτική επικοινωνία.....	79
○	6.6 Παραδοτέο σχετικά με την ενεργητική ακρόαση.....	81
○	6.7 Παραδοτέα- Ρόλος του Κοινοτικού Συμμάχου - Σενάρια.....	82
○	6.8 Παραδοτέο – Στίχοι του “Love the Way You Lie” – Eminem και Rihanna	86

Ευχαριστίες & Δήλωση αποποίησης ευθύνης

Το παρόν έγγραφο έχει παραχθεί στο πλαίσιο του έργου BASE: Φιλικές προς το παιδί μετανάστη και πρόσφυγα υπηρεσίες υποστήριξης σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (REC), Αριθμός Αναφοράς: REC-RDAP-GBV-AG-2017/ 809952.

Η παρούσα δημοσίευση έχει δημιουργηθεί με τη χρηματική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (Πρόγραμμα REC). Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των συγγραφέων της και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ότι απηχεί τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

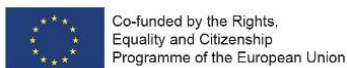
Αρχική παραπομπή

BASE partnership. 2019. *BASE Program Guidelines*. BASE: Migrant & refugee child-friendly support services in cases of sexual and gender-based violence, Rights, Equality and Citizenship Work Programme of the European Commission, Reference Number: REC-RDAP-GBV-AG-2017/ 809952.

Επιμελητές

Iliana Balabanova, GAF, Βουλγαρία

Martin Stark, abif, Αυστρία

The BASE project (REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017/809952) has been co-financed with the support of the European Commission's Rights, Equality and Citizenship Program. Its contents and materials are the sole responsibility of its authors. The Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Το έργο BASE

Το πρόγραμμα BASE επιδιώκει να καλύψει την ανάγκη για φιλικές προς τα παιδιά διαδικασίες σε περιπτώσεις άσκησης έμφυλης βίας (ΕΒ) σε βάρος κοριτσιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο μέσω της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας στρατηγικών που θα καλλιεργήσουν ένα πλαίσιο επικοινωνίας που θα στοχεύει στην ένταξή τους αλλά και μιας κουλτούρας εμπιστοσύνης μεταξύ των επαγγελματιών που εργάζονται στις υπηρεσίες υποστήριξης (κοινωνική λειτουργοί, εργαζόμενοι στο χώρο της υγείας, λειτουργοί υποστήριξης εργαζόμενοι σε ΜΚΟ, ψυχολόγοι, σχολικό προσωπικό, φορείς και εργαζόμενοι στις υπηρεσίες δημόσιας τάξης) και των θυμάτων, των οικογενειών και των κοινοτήτων τους. Με αυτό τον τρόπο, το πρόγραμμα αποσκοπεί στην αποφυγή του επανατραυματισμού του θύματος και την ενθάρρυνσή του ως προς την αναφορά της ΕΒ στις αρχές.

Ο απώτερος στόχος του προγράμματος BASE είναι να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση της ΕΒ σε βάρος κοριτσιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο μέσω της αύξησης της ευαισθητοποίησης σχετικά με το φαινόμενο και υποστηρίζοντας την επικοινωνία που αποσκοπεί στην ένταξη καθώς και στην εμπέδωση μιας κουλτούρας εμπιστοσύνης μεταξύ των θυμάτων, των οικογενειών τους, των επαγγελματιών υποστήριξης και των κοινοτήτων.

Το πρόγραμμα BASE

Το πρόγραμμα BASE είναι ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης που στοχεύει:

- Στην ενίσχυση των μεταναστριών γυναικών μέσω της εκ μέρους τους ανάληψης του ρόλου διαπολιτισμικών μεσολαβητών κατά τις διαδικασίες χειρισμού ΕΒ σε βάρος κοριτσιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο.
- Στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των επαγγελματιών που αφορούν στην επικοινωνία και την κατανόηση των αναγκών των κοριτσιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο και των οικογενειών τους.
- Στην υποστήριξη ολιστικών υπηρεσιών υποστήριξης και διαδικασιών με στόχο την ελαχιστοποίηση του επανατραυματισμού των θυμάτων και με αυτό τον τρόπο στην αύξηση της ορατότητας του φαινομένου εντός των μεταναστευτικών κοινοτήτων (διευκολύνοντας την αποκάλυψη και την αναφορά) καθώς και της αντιμετώπισής του (μέσω της αύξησης της ευαισθητοποίησης).

Το πρόγραμμα BASE χωρίζεται σε δύο αναλυτικά προγράμματα:

- Το αναλυτικό πρόγραμμα για τον Διαπολιτισμικών μεσολαβητών BASE
- Αναλυτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων για επαγγελματίες

Το αναλυτικό πρόγραμμα για τον Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή BASE

Το αναλυτικό πρόγραμμα για τον/την Διαπολιτισμικό/ή Μεσολαβητή/τρια BASE συνιστά ένα εργαλείο εκμάθησης που στοχεύει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των γυναικών με μεταναστευτικό/προσφυγικό υπόβαθρο ώστε να αναλάβουν τον ρόλο Διαπολιτισμικών Συμβούλων ή Λειτουργών Υποστήριξης της Κοινότητας και οι οποίες θα συνεργάζονται με επαγγελματίες που εργάζονται επί υποθέσεων EB σε βάρος κοριτσιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο. Το αναλυτικό πρόγραμμα αφορά στην ανάγκη να ενισχυθούν οι φιλικόι προς το παιδί μηχανισμοί, εστιάζοντας στην ανάπτυξη των γνώσεων των συμμετεχόντων σε σχέση με βασικές πτυχές των δικαιοδοτικών διαδικασιών, των στρατηγικών επικοινωνίας και της κατανόησης των διαφορετικών κουλτούρων. Συγκεκριμένα, το αναλυτικό πρόγραμμα στοχεύει:

- Στην προσωπική και κοινωνική ευαισθητοποίηση σχετικά με την EB σε βάρος παιδιών
- Στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής κατανόησης με σκοπό τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με κορίτσια που επιβίωσαν έμφυλης βίας και των οικογενειών τους.
- Στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας σχετικά με την κακοποίηση μεταξύ των επαγγελματιών και των κοριτσιών που επιβίωσαν έμφυλης βίας.
- Στην ανάπτυξη δεξιοτήτων με σκοπό την παροχή καθοδήγησης σε επαγγελματίες που εργάζονται σε υπηρεσίες υποστήριξης που χειρίζονται περιστατικά σεξουαλικής βίας και έμφυλης βίας σε βάρος παιδιών (κάτω των 18 ετών).
- Στην υποστήριξη της επικοινωνίας σε όλες τις φάσεις, με έμφαση στην αποκάλυψη και την συνεχή υποστήριξη.
- Στην κατανόηση βασικών πτυχών των δικαστικών διαδικασιών σε περιστατικά EB σε βάρος ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς (ή της καταγγελίας) και της αστυνομικής ανάκρισης.
- Στην ενίσχυση των δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας με τους φορείς σχετικά με την αύξηση της ευαισθητοποίησης επί της σεξουαλικής κακοποίησης και της έμφυλης βίας εντός μεταναστευτικών κοινοτήτων και την αξιοποίηση αυτών των δεξιοτήτων από τους επαγγελματίες που εργάζονται επί τέτοιων περιστατικών στα πλαίσια οποιασδήποτε διαδικασίας

Σχετικά με το αναλυτικό πρόγραμμα

Της ανάπτυξη του παρόντος προγράμματος BASE και του παρόντος Αναλυτικού Προγράμματος Διαπολιτισμικών Μεσολαβητών, προηγήθηκε μία εντατική φάση βιβλιογραφικής έρευνας και έρευνας πεδίου με τη μορφή ομάδων εστίασης σε κάθε χώρα-εταίρο. Ο σκοπός της βιβλιογραφικής έρευνας ήταν να αποκτηθεί μία εκ των έσω οπτική σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο καταγράφονται νομικά τα περιστατικά EB σε κάθε χώρα αλλά και σχετικά με το εύρος και των συγκεκριμένων προτεραιοτήτων αναφορικά με ιδιαίτερα συχνές μορφές EB. Η οπτική αφορά επίσης στις υπηρεσίες υποστήριξης που προσφέρονται σε κορίτσια που έχουν υποστεί EB και στις συναφείς καλές πρακτικές στις χώρες-εταίρους¹.

¹ Περισσότερα σε σχέση με την προκαταρκτική έρευνα και τα ευρήματά της μπορείτε να δείτε στον ιστότοπο του προγράμματος <http://base.uncrcpc.org//Main/BaseTools>

Τα αποτελέσματα της ερευνητικής φάσης έδειξαν ότι η κατάσταση στις διάφορες χώρες εταίρους διαφέρουν κατά πολύ με βάση τα κριτήρια της παρουσίας μεταναστευτικών κοινοτήτων, την φύση και την ανάκυψη διαφορετικών μορφών ΕΒ, την διαθεσιμότητα υπηρεσιών υποστήριξης και την πρόσληψη του ρόλου του Διαπολιτισμικού Μεσολαβητή. Για αυτό το λόγο, το αναλυτικό πρόγραμμα έχει αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέψει την προσαρμογή του στην κατάσταση της κάθε χώρας ή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ομάδων που θα συμμετάσχουν στις εκπαιδεύσεις, εξασφαλίζοντας έτσι την ευελιξία του προγράμματος. Αυτό επιτυγχάνεται με δύο τρόπους:

- 1) Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω εκπαιδευτικοί στόχοι, το αναλυτικό πρόγραμμα διαιρέθηκε σε επιλεγμένες εκπαιδευτικές ενότητες. Για κάθε ενότητα, τα Μαθησιακά Αποτελέσματα δημιουργήθηκαν από την κοινοπραξία του προγράμματος και περιγράφουν λεπτομερώς τις δεξιότητες που οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αναπτύξουν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- 2) Με βάση τα προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα, η κοινοπραξία του προγράμματος ανέπτυξε μια γκάμα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για κάθε ενότητα. Όσον αφορά στην επιλογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, δόθηκε έμφαση στις συμμετοχικές στρατηγικές και στις πρακτικές άμεσης εκμάθησης, σε μια προσπάθεια οι εισαγωγικές επεξηγήσεις σε μορφή διάλεξης να κρατηθούν στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο. Οι συμμετοχικές μέθοδοι είναι περισσότερο πρόσφορες για την διατήρηση της διαδραστικότητας των συνεδριών αλλά και για την εμπλοκή των συμμετεχόντων στην μεταλαμπάδευση της γνώσης με βάση την ανταλλαγή επαγγελματικών εμπειριών.

Οι εκπαιδευτές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν μεταξύ διαφορετικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για κάθε ενότητα και να θέσουν κατά την κρίση τους διαφορετικές προτεραιότητες για την υλοποίηση της εκπαίδευσης. Ένα ξεχωριστό Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης των Εκπαιδευτών παρέχει πληροφορίες σχετικά με το τι πρέπει να λάβουν υπόψη οι εκπαιδευτές κατά την εφαρμογή στην πράξη καθώς και σχέδια καθοδήγησης της εκπαίδευσης.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Διαπολιτισμικού Μεσολαβητή BASE αποτελείται από τις εξής ενότητες:

- Ορολογία
- Δικαστικές διαδικασίες
- Κοινοποίηση σχετικά με την ΕΒ στα πλαίσια ενός πολυπολιτισμικού συγκειμένου
- Ευαισθητοποίηση της κοινότητας

Κάθε μία από αυτές τις ενότητες περιλαμβάνει την περιγραφή των σχετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων και μία ποικιλία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που σκοπό έχουν να καλύψουν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα. Επιπρόσθετα, το αναλυτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει μία ποικιλία δραστηριοτήτων για την έναρξη και την λήξη των εργαστηρίων.

1 Ξεκινώντας ένα εργαστήριο και ενεργοποιώντας την ομάδα

1.1 “Περπατώ στο χώρο και γνωρίζομαι”

ΣΤΟΧΟΙ: Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους, αποφεύγοντας τις κλασικές καθήμενες συστάσεις αλλά και να ενισχύσει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων, να αδράξει την προσοχή τους, να αυξήσει τη συμμετοχή τους και να τους προετοιμάσει για τις περαιτέρω ομαδικές δραστηριότητες.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Ο εκπαιδευτής προετοιμάζει την ατμόσφαιρα του χώρου επιλέγοντας χαλαρωτική και εύθυμη μουσική. Έπειτα, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σηκωθούν και να περπατήσουν στον χώρο όπου οι καρέκλες έχουν τοποθετηθεί κυκλικά.

Ενώ οι συμμετέχοντες περπατούν στο χώρο, ο εκπαιδευτής τους εξηγεί τις οδηγίες:

- “Ανά φάσεις θα σταματάω τη μουσική.”
- “Όταν η μουσική σταματήσει, εσείς (οι συμμετέχοντες) πρέπει να σταματήσετε και να σχηματίσετε μικρές ομάδες των τριών με τα άτομα που στέκονται εγγύτερα σε εσάς”
- “Εντός των μικρών αυτών ομάδων, πρέπει να παρουσιάσετε τον εαυτό σας πολύ σύντομα αναφέροντας: το όνομά σας (αλλά όχι το επίθετό σας) και το επάγγελμά σας ή κάτι άλλο σε σχέση με εσάς, π.χ. Είμαι η Μαρία και είμαι ψυχολόγος ή Είμαι η Κατερίνα και μου αρέσουν οι περιπέτειες.”
- Κάθε φορά που η μουσική θα ξεκινά να παίζει, εσείς θα πρέπει να ξαναρχίσετε να περπατάτε.
- “Κάθε φορά που η μουσική σταματά, εσείς θα πρέπει να αναδιαμορφώσετε ομάδες των τριών με άτομα με τα οποία δεν συναντηθήκατε στην/στις προηγούμενη/ες ομάδες και να παρουσιάσετε τον εαυτό σας.”

Ο εκπαιδευτής συνεχίζει να παίζει και να σταματά την μουσική για 3 έως 4 φορές, περίπου για 5 ' συνολικά.

Κατόπιν, και ενώ η μουσική παίζει ακόμα, ο εκπαιδευτής λέει στους συμμετέχοντες να σταματήσουν μπροστά από ένα άλλο άτομο όταν η μουσική σταματήσει και να πουν το όνομα και το επάγγελμα ενός άλλου ατόμου, π.χ. “Είσαι η Μαρία και είσαι ψυχολόγος ή Είσαι η Κατερίνα και σου αρέσουν οι περιπέτειες.”. Ο εκπαιδευτής επαναλαμβάνει αυτή την δραστηριότητα 3-4 φορές για ακόμα 5 '.

Εάν οι συμμετέχοντες γνωρίζονται ήδη μεταξύ τους, ο εκπαιδευτής μπορεί να δώσει στους συμμετέχοντες διαφορετικές οδηγίες για τη φάση όπου η μουσική σταματά: π.χ. ο προορισμός των ονείρων σου, το αγαπημένο σου φαγητό κτλ.

Στο τέλος της δραστηριότητας και με την τελική παύση της μουσικής, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν μικρές ομάδες των 5-6 ατόμων. Μετά, ο εκπαιδευτής ενημερώνει τους συμμετέχοντες ότι αυτές θα είναι οι ομάδες εντός των οποίων οι συμμετέχοντες θα συνεργαστούν και και τις υπόλοιπες δραστηριότητες αυτής της ενότητας.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Δραστηριοποίηση (Energizer)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Χώρος όπου έχουν τοποθετηθεί κυκλικά καρέκλες με τρόπο ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να περιδιαβούν άνετα τον χώρο.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.
- Να αυξηθεί το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων σχετικά με την ενότητα και την συμμετοχή τους σε αυτή.
- Οι συμμετέχοντες να χωριστούν σε ομάδες για τις δραστηριότητες που ακολουθούν

ΠΗΓΗ: - N/A

○ **1.2 Ομοιότητες**

ΣΤΟΧΟΙ: Να γνωριστούν μεταξύ του οι συμμετέχοντες και να νιώσουν άνετα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε ένα κύκλο αντικρίζοντας κατά πρόσωπο ο ένας τον άλλο.
2. Εξηγήστε ότι θα διαβάσετε μία δήλωση και οι συμμετέχοντες θα αποφασίσουν αν η δήλωση τους αφορά ή όχι. Αν αφορά κάποιον, τότε ο συμμετέχων θα κινηθεί προς το κέντρο του κύκλου κάνοντας ένα βήμα. Αν η δήλωση δεν τον αφορά, παραμένει στη θέση του.

Σημείωση: Οι συμμετέχοντες έχουν δικαίωμα να μείνουν στη θέση τους και να μην μετακινηθούν από εκεί.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν κάθε δήλωση πριν πάρουν την απόφαση να μετακινηθούν ή να παραμείνουν στη θέση τους. Θυμίστε στους συμμετέχοντες ότι η ερμηνεία των δηλώσεων είναι αποκλειστικά υποκειμενική και ότι δεν υφίσταται σωστή ή λάθος ερμηνεία.

Συντονιστής: Διαβάστε τις δηλώσεις μία προς μία. Δώστε στους συμμετέχοντες χρόνο για να πάρουν την απόφασή τους, χρόνο για συζήτηση -αν αυτό χρειαστεί- και μετά ζητήστε τους να επιστρέψουν στην αρχική τους θέση σε περίπτωση που έχουν μετακινηθεί προς το κέντρο του κύκλου.

Κατάλογος δηλώσεων:

1. Σήμερα έφαγα πρωινό.
2. Μου αρέσει το χιόνι.
3. Θεωρώ το μέρος όπου διαμένω σαν το σπίτι μου.
4. Μου αρέσει να παίζω ή να παρακολουθώ αθλήματα.
5. Γεννήθηκα στην Ευρώπη.
6. Μιλώ πάνω από μία γλώσσα.
7. Μου αρέσει να μαγειρεύω.
8. Έχω σύντροφο.
9. Έχω παιδιά.
10. Μου αρέσει ο τρόπος που τραγουδώ ακόμα και αν δεν αρέσει στους άλλους.

11. Σε κάποια φάση αυτής της άσκησης, αποφάσισα να μην απαντήσω αν και η δήλωση με αφορούσε.

Η δραστηριότητα επιτρέπει στους συμμετέχοντες να ταυτοποιήσουν ομοιότητες και διαφορές είτε μεταξύ культурών, χωρών και τόπων καταγωγής είτε μεταξύ ατόμων. Μπορείτε να επιλέξετε τις δηλώσεις που ταιριάζουν καλύτερα στο περιβάλλον της χώρας ή κάποιες δηλώσεις που είναι λιγότερο ευαίσθητες.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Εισαγωγικές Ασκήσεις (Ice breaker)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Ανοικτός χώρος, επαρκής ώστε οι συμμετέχοντες να νιώθουν άνετα και να μπορούν να σχηματίσουν ένα κύκλο.

ΠΗΓΗ: <http://www.culturalorientation.net/providing-orientation/tools/icebreakers> Cultural Orientation Resource Center

○ 1.3 Δύο αλήθειες και ένα ψέμα

ΣΤΟΧΟΙ: Οι συμμετέχοντες θα γνωριστούν και θα δημιουργήσουν τις βάσεις της συνεργασίας τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε ένα κύκλο και εξηγήστε τους ότι ο στόχος της άσκησης είναι να γνωριστούν καλύτερα.
2. Εξηγήστε ότι ο καθένας από τους συμμετέχοντες θα πρέπει να πει το όνομά του μαζί με δύο αλήθειες και ένα ψέμα σχετικά με τον ίδιο και οι άλλοι θα πρέπει να μαντέψουν ποιο είναι το ψέμα. Για να ενισχυθεί ο διασκεδαστικός χαρακτήρας της άσκησης, όλοι θα πρέπει να αναφέρουν το ψέμα με πειστικό τρόπο.
3. Αφού κάθε συμμετέχων διατυπώσει τις 3 δηλώσεις, η ομάδα ψηφίζει για το ποιες δηλώσεις νιώθουν τα μέλη της ότι είναι ψέματα. Στο τέλος κάθε γύρου, ο καθένας αποκαλύπτει το ψέμα του.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Εισαγωγικές Ασκήσεις (Ice breaker)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: -

ΠΗΓΗ: icebreakers.ws. Πρόσβαση μέσω του παρακάτω link: <https://www.icebreakers.ws/small-group/two-truths-and-a-lie.html>, Μαρία Έλλη Ντουφεξή Καπλάνη, ΚΜΟΠ

○ 1.4 ΑΒΓ

ΣΤΟΧΟΙ: Η δραστηριότητα στοχεύει στο να βοηθήσει του συμμετέχοντες να γνωριστούν μεταξύ τους και είναι ένα εργαλείο για τα άτομα εντός της ομάδας να αρχίσουν να νιώθουν ενδυναμωμένα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

- Ο συντονιστής εξηγεί τί απαιτείται από κάθε συμμετέχοντα:
- “Πείτε το όνομά σας και τον τόπο γέννησής σας και μετά αναφέρετε 3 θετικά στοιχεία του εαυτού σας που ξεκινούν από το γράμμα Α, το Β και το Γ”.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Ομαδική

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 20 ' - η διάρκεια μπορεί να εξαρτηθεί και από το μέγεθος της ομάδας.

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Δωμάτιο ή χώρος επαρκούς επιφάνειας για μία ομάδα.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες γνωρίζονται μεταξύ τους στην αρχή της εκπαίδευσης και αποκτούν αυτοπεποίθηση.

ΠΗΓΗ: -

○ 1.5 Βασικοί Κανόνες

ΣΤΟΧΟΣ: Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στο να υποβοηθήσει τους συμμετέχοντες να αποφασίσουν από ποιους κανόνες επιθυμούν να δεσμεύονται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- Ο εκπαιδευτής/συντονιστής πρέπει να δώσει στην ομάδα μερικά παραδείγματα βασικών κανόνων όπως η τήρηση του χρόνου, η εμπιστευτικότητα, η χρήση κινητών τηλεφώνων κτλ. και ζητά από την ομάδα να σκεφτεί επιπρόσθετους κανόνες που είναι σημαντικοί για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της εκπαίδευσης.
- Ο συντονιστής αναφέρει κάθε κανόνα που έχει συμφωνηθεί, τον λόγο που αυτός είναι σημαντικός για την ομάδα και τα μέλη της και ενθαρρύνει τη συζήτηση επί των κανόνων αυτών.
- Αφότου οι βασικοί κανόνες έχουν τεθεί, ο εκπαιδευτής/συντονιστής τους καταγράφει και τους τοποθετεί σε κοινή θέα με σκοπό την εύκολη πρόσβαση σε αυτούς όποτε και όπου χρειάζεται.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: ομαδική

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 ' - η διάρκεια μπορεί να εξαρτηθεί από το μέγεθος της ομάδας.

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: επαρκής χώρος για ομάδα, πίνακας τύπου flip chart, στυλό και and blue tac.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες να δεσμευτούν από τους βασικούς κανόνες που συναποφάσισαν.

ΠΗΓΗ: -

○ 1.6 Ξεκινώντας : αυθόρμητες δηλώσεις

ΣΤΟΧΟΙ: Παρουσίαση και αντανάκλαση των συναισθημάτων και προσδοκιών σχετικά με την εκπαίδευση

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Πίνακες (τύπου flipchart) με δηλώσεις που ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να σκεφτούν τα συναισθήματα και τις προσδοκίες τους τοποθετούνται σε διαφορετικά σημεία του χώρου. Παρακάτω θα βρείτε μερικά παραδείγματα δηλώσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν.

- Για μένα, το βασικό θέμα είναι ...
- Φοβάμαι ότι ...
- Η ιδανική εκπαίδευση για μένα περιλαμβάνει ...
- Οι ερωτήσεις που έχω σχετικά με το θέμα είναι ...
- Ελπίζω να βιώσω ...
- Με ανησυχεί ότι ...
- Θα φύγω από την εκπαίδευση ικανοποιημένος/η εφόσον ...

Οι συμμετέχοντες καλούνται να περιπλανηθούν στο χώρο και να συμπληρώσουν τις διάφορες προτάσεις (οι συμμετέχοντες γράφουν την απάντησή τους κάτω από την απάντηση του προηγούμενου που απάντησε). Όταν όλοι τελειώσουν, οι συμμετέχοντες και ο εκπαιδευτής παίρνουν λίγο χρόνο για να επεξεργαστούν τις δηλώσεις που έχουν καταγραφεί στους πίνακες.

Συμβουλή προς τον εκπαιδευτή: Έχει τη δυνατότητα να επανέλθει στους πίνακες στο τέλος της εκπαίδευσης ώστε μαζί με την ομάδα να επεξεργαστούν το αν οι αρχικές προσδοκίες ικανοποιήθηκαν.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: συνεργασία του συνόλου των συμμετεχόντων

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 – 30 '. Η διάρκεια μπορεί να εξαρτηθεί από τον συνολικό αριθμό των προτάσεων που θα δοθούν προς συμπλήρωση αλλά και τον διαθέσιμο χρόνο.

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Πίνακες (τύπου flipchart) με ασυμπλήρωτες προτάσεις και μαρκαδόροι.

ΠΗΓΗ: Rabenstein, Reinhold / Reichel René / Thanhoffer, Michael (2001): Das Methoden-Set. 5 Bücher für Referenten und Seminarleiterinnen. 1. Anfängen. Münster, Ökotopia.

○ 1.7 Ξεκίνα το ζέσταμα και διάλεξε τη θέση σου

ΣΤΟΧΟΙ: Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στην δραστηριοποίηση της ομάδας πριν οι δραστηριότητες αρχίσουν να απαιτούν την πραγματοποίηση σωματικών κινήσεων, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να γνωριστούν ακόμα καλύτερα, να ενδυναμωθούν και ο καθένας να νιώσει ως μέλος της ομάδας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σηκωθούν και να διαλέξουν μία θέση στη μέση του δωματίου. Έπειτα διαβάζει διαφορετικές κατηγορίες, μία προς μία και καλεί τους συμμετέχοντες να τοποθετηθούν σε δύο απέναντι πλευρές του δωματίου αναλόγως της κατηγορίας. Π.χ.:

- οι γυναίκες στη δεξιά πλευρά και οι άντρες στην αριστερή
μετά...
- οι Αθηναίοι στην μία πλευρά (εάν η εκπαίδευση λαμβάνει χώρα στην Αθήνα), οι υπόλοιποι στην απέναντι
μετά...
- οι φροντιστές και οι επαγγελματίες υγείας στην δεξιά πλευρά και οι υπόλοιποι στην αριστερή
μετά...
- όσοι τρώνε κρέας δεξιά, οι χορτοφάγοι στην αριστερή
κτλ.

Οι κατηγορίες μπορούν να επιλεγούν και να προσαρμοστούν από τον εκπαιδευτή

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Δραστηριοποίηση (Energizer)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: επαρκής χώρος ώστε οι συμμετέχοντες να κινούνται άνετα.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες να απελευθερώσουν ενέργεια και να απαλλαγούν από το στρες ενώ παράλληλα προωθείται η φυσική τους ευεξία και αυξάνεται η κυκλοφορία του αίματος που βοηθά στην διατήρηση της συγκέντρωσης και της θετικής ενέργειας.
- Οι συμμετέχοντες να αντιληφθούν ότι συχνά έχουμε κοινά με διαφορετικούς ανθρώπους.

ΠΗΓΗ: -

○ 1.8 Ένας διαφορετικός γύρος συστάσεων

ΣΤΟΧΟΙ: Να γνωριστούν όλοι μεταξύ τους και να τεθούν οι βάσεις της συνεργασίας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Καλωσορίστε τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση και συστηθείτε στην ομάδα.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε έναν κύκλο και εξηγήστε τους ότι ο στόχος της άσκησης είναι να γνωρίσει ο ένας τον άλλο καλύτερα.
2. Εξηγήστε ότι κάθε συμμετέχων θα πρέπει να πει το όνομά του απαντώντας παράλληλα στην ερώτηση "Ποια είναι η αγαπημένη σου μουσική;"
3. Αφότου κάθε συμμετέχων δώσει τις απαντήσεις του, η ομάδα αναζητά πιθανές ομοιότητες μεταξύ των απαντήσεων.

Συμβουλή για τον συντονιστή: είναι καλύτερο να ξεκινήσετε την δραστηριότητα εσείς, δίνοντας το παράδειγμα στους συμμετέχοντες.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Εισαγωγικές ασκήσεις (Ice breaker)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: - Κανένα

ΠΗΓΗ: - N/A

○ 1.9 Εγκατάλειψη στην καταιγίδα

ΣΤΟΧΟΙ: Ο στόχος της δραστηριότητας είναι να βοηθήσει τους επαγγελματίες να απαλλαγούν από τα αρνητικά συναισθήματα και να βιώσουν τον χώρο και την συνύπαρξη με τους άλλους συμμετέχοντες.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Σαν ομάδα, μέσα σε αυτό το δωμάτιο, θα προκαλέσουμε μια καταιγίδα. Πρέπει να συγκεντρωθείτε και να χρησιμοποιήσετε τη φαντασία σας. Θα προκαλέσουμε την καταιγίδα χρησιμοποιώντας τα χέρια και τα πόδια, οπότε σιγουρευτείτε ότι έχετε αρκετό χώρο στη διάθεσή σας. Πάμε να δούμε τα βήματα που θα ακολουθήσουμε (Εξηγήστε κάθε κίνηση). Τώρα κοιτάξτε τα χέρια μου και καθώς αλλάζω τις κινήσεις μου, θα με ακολουθείτε και θα κάνετε ό,τι κάνω.

Ο εκπαιδευτής αρχίζει να ακολουθεί τις εξής φάσεις:

- Τρίψιμο της μίας παλάμης με την άλλη. Ο εκπαιδευτής μπορεί, αν θέλει, να προσθέσει αφήγηση: *Είμαστε στα βουνά. Είναι καλοκαίρι και έρχεται καταιγίδα. Ο αέρας δυναμώνει, τα φύλλα αρχίζουν να χορεύουν και ένα σύννεφο κρύβει τον ήλιο.*
- Χτύπημα δακτύλων: *Οι σταγόνες αρχίζουν να πέφτουν. Στην αρχή σιγά και μετά πιο δυνατά. Αρχίζουν να σχηματίζονται λιμνούλες.*
- Χτύπημα δύο δακτύλων στην παλάμη: *Η βροχή γίνεται πιο δυνατή. Το νερό αρχίζει να κυλά γρήγορα από τα βουνά.*
- Χειροκρότημα: *Η καταιγίδα γίνεται ακόμα πιο έντονη. Οι σταγόνες πέφτουν όλο και πιο δυνατά. Τα ποτάμια φουσκώνουν. Οι δεξαμενές γεμίζουν με νερό.*

- Χτύπημα των ποδιών με τα χέρια και ποδοβολητό: Οι καλοκαιρινή βροχή φτάνει στο αποκορύφωμά της καθώς ο αέρας φυσά μέσα από τα δέντρα και η βροχή πέφτει βαριά και γρήγορα.
- Χειροκρότημα: Ήταν μία πραγματικά γερή καταιγίδα αλλά όπως όλες οι καλοκαιρινές καταιγίδες, δεν διαρκεί πολύ. Η ένταση της βροχής αρχίζει να μειώνεται όπως και ο αέρας
- Χτύπημα δύο δακτύλων στην παλάμη.
- Χτύπημα δακτύλων: Οι σταγόνες πέφτουν μικρότερες πια μέσα στις δεξαμενές.
- Τρίψιμο της μίας παλάμης με την άλλη: Ο ήλιος ξεπροβάλλει μέσα από τα σύννεφα, τα φύλλα είναι δροσερά και υγρά και πράσινα. Μικρές αχτίδες φωτός αρχίζουν να εμφανίζονται.
- Ψίθυροι : Και η καταιγίδα μας τελειώνει.
- Σταματήστε το τρίψιμο της μίας παλάμης με την άλλη. Παραμείνετε σιωπηλοί για λίγο.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Άσκηση κινητοποίησης (Energiser)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 10 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: επαρκής χώρος που να επιτρέπει την άνετη μετακίνηση των συμμετεχόντων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Ο στόχος της δραστηριότητας είναι να βοηθήσει τους επαγγελματίες να απαλλαγούν από τα αρνητικά συναισθήματα και να βιώσουν τον χώρο και την συνύπαρξη με τους άλλους συμμετέχοντες.

ΠΗΓΗ: -

2 Ορολογία

Μέσα από την παρούσα Ενότητα, οι συμμετέχοντες αναμένεται να αποκτήσουν και να αναπτύξουν με ολιστικό τρόπο γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικές με την ορολογία και να θέσουν βάσεις για τις επόμενες ενότητες της εκπαίδευσης σχετικά με την σεξουαλική και έμφυλη βία. Κατά την ολοκλήρωση της Ενότητας, οι συμμετέχοντες αναμένεται να μπορούν να επιδείξουν βασικές γνώσεις και κατανόηση σχετικά με τα ακόλουθα:

- Βασικούς όρους (βιολογικό φύλο, κοινωνικό φύλο, σεξουαλικότητα)
- Βασικούς ορισμούς σε σχέση με την πατριαρχία, τον φεμινισμό, την αρρενωπότητα, την θηλυκότητα, τα στερεότυπα με βάση το φύλο
- Σεξουαλική βία και έμφυλη βία, περιλαμβανομένων των εγκλημάτων τιμής και της ενδοοικογενειακής βίας.

Η διάρκεια της παρούσας ενότητας θα είναι 5 ώρες συνολικά, εκ των οποίων 2 ώρες διαδικτυακά. Η μαθησιακή μεθοδολογία αποτελεί αντικείμενο έμπνευσης από την μη τυπική εκπαίδευση.

Θέματα & Μαθησιακά αποτελέσματα

Θέματα	Μαθησιακά Αποτελέσματα ²		
	Γνώση	Δεξιότητες	Στάσεις
Βασικοί όροι • Βιολογικό φύλο• Κοινωνικό Φύλο• Σεξουαλικότητα	Κατανόηση και επεξήγηση βασικών εννοιών • το βιολογικό φύλο ως ένα σύστημα κατηγοριοποίησης βιολογικών χαρακτηριστικών που ταυτοποιούνται κατά τη γέννηση• το κοινωνικό φύλο ως σύνολο κοινωνικά κατασκευασμένων ρόλων,	Οι συμμετέχοντες να μπορούν να • κατανοήσουν και να αναλύσουν τον αντίκτυπο συγκεκριμένων κοινωνικοπολιτισμικών συγκεκριμένων επί της διαμόρφωσης και της πρόσληψης του βιολογικού και κοινωνικού φύλου καθώς και της σεξουαλικότητας• κατανοήσουν την κοινωνική κατασκευή του κοινωνικού φύλου	Οι συμμετέχοντες να μπορούν να • αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με το κοινωνικό φύλο και τη σεξουαλικότητα• ευαισθητοποιηθούν και να εξοικειωθούν με την έννοια της ΕΒ

² Ορισμός των Γνώσεων, των Δεξιοτήτων και των Στάσεων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7) [27.06.2019]

	χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων των οποίων η επιτέλεση προσδοκάτε από άνδρες και γυναίκες • σεξουαλικότητα-συναισθηματικές και κοινωνικές πτυχές	• κατανοήσουν τις συναισθηματικές και κοινωνικές πτυχές της σεξουαλικότητας	
Βασικοί ορισμοί σε σχέση με: • Πατριαρχία, φεμινισμός, αρρενωπότητα, θηλυκότητα, κοινωνικό φύλο και σεξουαλική δικαιοσύνη, βία, καταπίεση και διασεξουαλικότητα	Οι συμμετέχοντες να μπορούν να εξηγήσουν βασικούς ορισμούς και να παρέχουν παραδείγματα.	Οι συμμετέχοντες να μπορούν να κατανοήσουν τον αντίκτυπο των πολιτισμικών, πολιτικών, νομικών, φιλοσοφικών, ηθικών, δεοντολογικών και θρησκευολογικών πτυχών της ζωής σε σχέση με τη σεξουαλικότητα και το αντίστροφο	
Κατανόηση της σεξουαλικής βίας και της ΕΒ Κοινωνικοπολιτισμικό συγκείμενο και ΕΒ Η κουλτούρα ως αλλαγή: • Πολιτισμικοί μύθοι και στερεότυπα μέσω ασκήσεων (παραδείγματα στερεοτύπων σχετικά με το κοινωνικό φύλο και τη σεξουαλικότητα) • Σεξουαλική βία, έμφυλη βία, βία	• Γνώση σχετικά με τα στερεότυπα και τις προσδοκίες σχετικά με τις έμφυλες σχέσεις, αποτύπωση της εικόνας των γυναικών/της θηλυκότητας και των ανδρών/της αρρενωπότητας • Ανάλυση διαφορετικών περιπτώσεων/παραδείγματα από το εθνικό πλαίσιο και γείτονες χώρες	• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης σχετικά με τους πολιτισμικούς μύθους • Ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με τον διάλογο επί των στερεοτύπων	• Κατανόηση της βίας σε βάρος των γυναικών ως μορφής διάκρισης και καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων • Κατανόηση της ΕΒ ως συμπλέγματος κοινωνικών προτύπων, θεσμικών πρακτικών και πολιτισμικών αξιών • Κατανόηση της βίας σε βάρος των γυναικών και της ΕΒ ως φαινομένων διαδεδομένων σε όλο τον κόσμο

που άπτεται ζητημάτων τιμής • Διεθνή και εθνικά δεδομένα			

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

2.1 Ξεκινώντας να κατανοούμε το κοινωνικό φύλο: τι είναι το κοινωνικό φύλο; Πόσο διαφορετικό είναι από το βιολογικό φύλο;

ΣΤΟΧΟΙ: Να καταφέρουν οι συμμετέχοντες να αξιολογήσουν τον τρόπο με τον οποίο κατανοούν το βιολογικό και κοινωνικό φύλο και να αυξηθεί η εξοικείωση των συμμετεχόντων με αυτά τα ζητήματα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τον τρόπο με τον οποίο κατανοούν τις διαφορές ανάμεσα στο βιολογικό και κοινωνικό φύλο. Συνοψίστε τις απαντήσεις των συμμετεχόντων καταλήγοντας στην καταγραφή των κατωτέρω διαφορών:

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΦΥΛΟ - βιολογικά χαρακτηριστικά που ταυτοποιούνται κατά τη γέννηση.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ- κοινωνικά κατασκευασμένο, πολύπλευρο (διαφέρει εντός της ίδια κουλτούρας αλλά και μεταξύ κουλτουρών και γεωγραφικά, ανάλογα με το κλίμα κτλ.), δυναμικό, αλλάζει με το πέρασμα του χρόνου.

2. Εξηγείστε τη “σεξουαλικότητα” ως μια βασική διάσταση του ανθρώπινου είδους. Η σεξουαλικότητα εκτείνεται πέραν των φυσικών στοιχείων και των σεξουαλικών πρακτικών και σχετίζεται με συναισθηματικές εμπειρίες.

3. Μοιράστε τις κάρτες με τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με τους άνδρες και τις γυναίκες σε μερικούς συμμετέχοντες. Ζητήστε τους να τις διαβάσουν δυνατά, μία προς μία:

- Οι γυναίκες γεννούν παιδιά, οι άνδρες όχι.
- Η φροντίδα των μωρών είναι ευθύνη των γυναικών επειδή μπορούν να τα θηλάσουν.
- Οι άνδρες έχουν μουστάκια.
- Οι γυναίκες δεν μπορούν να σηκώσουν βαριά φορτία.
- Οι γυναίκες φοβούνται τη νυχτερινή εργασία εκτός σπιτιού
- Οι φωνές των ανδρών αλλάζουν/βαραίνουν στην εφηβεία ενώ των γυναικών όχι.
- Οι γυναίκες είναι συναισθηματικές ενώ οι άνδρες είναι λογικοί.
- Οι περισσότερες γυναίκες έχουν μακριά μαλλιά και οι άνδρες έχουν κοντά.
- Οι περισσότεροι επιστήμονες είναι άνδρες.
- Η μαγειρική είναι έμφυτη στις γυναίκες.

4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αποφασίσουν ποια δήλωση υποδηλοί χαρακτηριστικά/συμπεριφορές σχετικά με το βιολογικό φύλο και ποια μπορεί να ενέχει κοινωνικά κατασκευασμένα σχήματα.

5. Εξηγήστε στην ομάδα ότι αυτές οι δηλώσεις είχαν μόνο σκοπό να προκαλέσουν μία συζήτηση σχετικά με το πώς οι κοινωνίες προωθούν εικόνες ανδρών και γυναικών που βασίζονται σε προκαταλήψεις και εικόνες που αφορούν το κοινωνικό φύλο. Επίσης εξηγήστε γιατί η διαφορά μεταξύ βιολογικού και κοινωνικού φύλου είναι κρίσιμη για την κατανόηση του όλου ζητήματος: μας βοηθά να αντιληφθούμε

ότι η αιτία της ανισότητας των φύλων δεν οφείλεται στα βιολογικά χαρακτηριστικά αλλά στην κοινωνική κατασκευή χαρακτηριστικών των ανδρών και των γυναικών.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική άσκηση, ομαδική

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 45 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Κάρτες με δηλώσεις

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Οι συμμετέχοντες να:

- κατανοήσουν το κοινωνικό φύλο ως σύνολο ρόλων, χαρακτηριστικών και κοινωνικά κατασκευασμάτων που δημιουργούν προσδοκίες για τη συμπεριφορά ανδρών και γυναικών.
- κατανοήσουν πώς η κοινωνία προωθεί εικόνες για γυναίκες και άνδρες.
- συζητήσουν σχετικά με τους ρόλους που απορρέουν από το κοινωνικό φύλο

ΠΗΓΗ: -

2.2 Πατριαρχία vs Φεμινισμός - Αρρενωπότητα vs Θηλυκότητα

ΣΤΟΧΟΙ: Να κατανοηθεί εις βάθος η γνώση σχετικά με την πατριαρχία και τον φεμινισμό και να παρασχεθούν πληροφορίες σχετικά με την "αρρενωπότητα" και την "θηλυκότητα" δίνοντας έμφαση στη σύνδεσή τους με τα στερεότυπα που αφορούν στο κοινωνικό φύλο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- 1) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και επιλέξτε έναν παρουσιαστή από κάθε ομάδα. Μοιράστε σε κάθε ομάδα κάρτες με τις ακόλουθες προτάσεις:
 - Οι άνδρες δεν έχουν συναισθήματα, είναι ψυχροί ενώ οι γυναίκες δεν λειτουργούν με τη λογική και είναι υπερβολικά συναισθηματικές.
 - Οι γυναίκες νοιάζονται για τα παιδιά περισσότερο απ' ό,τι οι άνδρες ενώ οι άνδρες νοιάζονται περισσότερο για πρακτικές υποθέσεις περισσότερο από τις γυναίκες.
 - Οι γυναίκες πρέπει να διδάσκουν στους άνδρες πώς πρέπει να νιώθουν ενώ οι άνδρες πρέπει να φροντίζουν τις γυναίκες.
- 2) Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν τις προτάσεις (περίπου για 15 '). Μετά ζητήστε από τους παρουσιαστές να παρουσιάσουν τα βασικά συμπεράσματα της συζήτησης.
- 3) Διεξάγετε σύντομη συζήτηση (περίπου 10 ') σχετικά με τις διαφορές ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες: από τη φύση τους οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν διαφορές, όχι όμως και τόσο σε ψυχολογικό επίπεδο και όλοι/ες γνωρίζουμε άνδρες που φροντίζουν και επιδεικνύουν ευαισθησία προς τα παιδιά τους αλλά και γυναίκες που είναι φιλόδοξες και δυναμικές στο κομμάτι της εργασίας και του επιχειρείν.

Συμβουλή προς τον εκπαιδευτή: Αυτό το τμήμα είναι εισαγωγή στην παρουσίασή σας σχετικά με την πατριαρχία και είναι πολύ σημαντικό να θεμελιώσετε τη σύνδεση μεταξύ πατριαρχίας και στερεοτύπων που αφορούν στο κοινωνικό φύλο.

4) Πραγματοποιήστε/προβάλετε μία σύντομη παρουσίαση σχετικά με την πατριαρχία στην οθόνη:

- Ορισμός: "ένα σύστημα κοινωνικών δομών και πρακτικών εντός του οποίου οι άνδρες κυριαρχούν των γυναικών και τις εκμεταλλεύονται" (*Sylvia Walby*)

- Παρουσιάστε χαρακτηριστικά του πατριαρχικού συστήματος: οι άνδρες λαμβάνουν όλες τις αποφάσεις στην οικογένεια και την κοινωνία, οι άνδρες διατηρούν θέσεις ισχύος και εξουσίας, οι άνδρες ελέγχουν την οικονομία και την εκπαίδευση, οι γυναίκες δεν επιτρέπεται να δείξουν τάσεις αυτονομίας.

- Θέστε την εξής ερώτηση: πόσοι άνδρες είναι μέλη των εθνικών κοινοβουλίων στις χώρες καταγωγής των συμμετεχόντων. Παρουσιάστε δεδομένα σχετικά με τις γυναίκες στο εθνικό κοινοβούλιο και τα πολιτειακά όργανα.

4) Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν σε έναν πίνακα (τύπου flipchart) τους αυθόρμητους συνειρμούς τους σχετικά με τον Φεμινισμό και τις Φεμινίστριες

- Προβάλετε στην οθόνη το εξής κείμενο: ο Φεμινισμός είναι ένας ριζοσπαστικός όρος που σημαίνει ότι οι γυναίκες είναι άνθρωποι.

- Εξηγήστε σύντομα το υπόβαθρο του Φεμινισμού: ακτιβίστριες για την ισότητα των γυναικών - στις αρχές του 20ου αιώνα διεξήγαγαν εκστρατείες για ίσα δικαιώματα στην εκπαίδευση, τον γάμο, την εργασία και την συμμετοχή στην πολιτική.

- Παρουσιάστε δεδομένα σχετικά με την θέση των γυναικών παγκοσμίως(https://www.slideshare.net/moonzajer/feminism-15560282?next_slideshow=1)

- Συζητήστε την αναφορά στην οθόνη και όσα έγραψαν οι συμμετέχοντες στους πίνακες.

- Δώστε πληροφορίες σχετικά με το κίνημα των γυναικών σε εθνικό επίπεδο.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ομαδική, διαδραστική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: περ. 1 ώρα

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: υπολογιστής, εξοπλισμός παρουσίασης Power Point, πίνακας τύπου flipchart, μολύβια

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά με τα στερεότυπα που αφορούν στο φύλο, την πατριαρχία και τον φεμινισμό
- Επεξήγηση διαφορών μεταξύ της πατριαρχίας και του φεμινισμού
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης σχετικά με τα στερεότυπα

ΠΗΓΗ: Classic Texts: Sylvia Walby "Theorising Patriarchy" 1990 -

<https://www.tutor2u.net/sociology/reference/classic-texts-sylvia-walby-theorising-patriarchy-1990>

The global gender gap report, http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2018.pdf

2.3 1 στις 3 γυναίκες χρειάζεται υποστήριξη! Μύθοι σχετικά με την βία σε βάρος γυναικών.

ΣΤΟΧΟΙ: Να αυξηθεί η γνώση και η ευαισθητοποίηση σχετικά με την σεξουαλική και έμφυλη βία παρέχοντας δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με το φαινόμενο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1) Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε ένα κύκλο:

- Ζητήστε από κάθε 3ο άτομο του κύκλου να κάνει ένα βήμα μπροστά. Εξηγήστε τους ότι η βία σε βάρος των γυναικών και η έμφυλη βία αποτελεί μία παγκόσμια πανδημία που επηρεάζει 1 στις 3 γυναίκες σε κάποια στιγμή της ζωής τους.

- Ζητήστε από κάθε 3ο άτομο του κύκλου να κάνει ένα βήμα μπροστά και εξηγήστε ότι 1 στις 3 γυναίκες στην Ευρώπη έχει εμπειρία σωματικής ή/και σεξουαλικής βίας από την ηλικία των 15 ετών.

- Ζητήστε από κάθε 2ο άτομο του κύκλου να κάνει ένα βήμα μπροστά. Εξηγήστε τους ότι 1 στις 2 γυναίκες στην Ευρώπη έχει εκτεθεί σε μία ή περισσότερες μορφές σεξουαλικής παρενόχλησης.

2) Δώστε στους συμμετέχοντες περισσότερα δεδομένα σχετικά με την σεξουαλική βία και την έμφυλη βία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Συμβουλές προς τον συντονιστή: Η ΕΒ είναι η πιο ακραία μορφή των έμφυλων διακρίσεων. Η ΕΒ συνδέεται απευθείας με την πατριαρχία. Έχει να κάνει με τις “σχέσεις εξουσίας” και έχει βαθιές πολιτισμικές και ιστορικές ρίζες. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες πώς η βία σε βάρος των γυναικών μπορεί να δικαιολογηθεί και να βασιστεί στην κουλτούρα και τη θρησκεία. Η υποδεέστερη θέση των γυναικών γίνεται η βάση κάθε είδους διάκρισης σε βάρος τους. Θεωρούνται κατώτερες από τους άνδρες οι οποίοι, με τη σειρά τους, πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι γυναίκες θα παραμείνουν αφοσιωμένες στους παραδοσιακούς τους ρόλους και θέσεις.

3) Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 4 ομάδες. Μοιράστε κάρτες με τους ακόλουθους μύθους και σχετικές ερωτήσεις που απαντώνται συχνά σε σχέση με την ΕΒ.

Μύθος 1: Οι ενδοοικογενειακοί καυγάδες, οι τσακωμοί και οι ξυλοδαρμοί γυναικών χαρακτηρίζουν τις ζωές αμόρφωτων και φτωχών ανθρώπων καθώς και μελών των κατώτερων κοινωνικών τάξεων.

Ερωτήσεις: Είναι αλήθεια; Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι βασικές αιτίες της ΕΒ;

Μύθος 2: Οι γυναίκες προκαλούν την σε βάρος τους βία συμπεριφερόμενες απρεπώς και μη συμμορφούμενες με τους κανόνες και τα πρότυπα που υπαγορεύουν οι κουλτούρες τους.

Ερωτήσεις: Μόνο οι γυναίκες που αμφισβητούν τους στερεοτυπικά διαμορφωμένους ρόλους τους είναι ευάλωτες στη βία;

Μύθος 3: Εάν οι γυναίκες-θύματα που έχουν υποστεί ενδοοικογενειακή βία επιθυμούν να φύγουν, μπορούν να το κάνουν. Εάν μείνουν, μάλλον αντλούν κάποια μαζοχιστική ευχαρίστηση από τον ξυλοδαρμό τους.

Ερωτήσεις: Γιατί πιστεύετε ότι μερικές γυναίκες ανέχονται τον ξυλοδαρμό τους ως δικαίωμα του συζύγου τους; Γιατί θεωρείτε ότι δεν εγκαταλείπουν την οικογένεια που εγκυμονεί βία σε βάρος τους. Ποιους υποστηρικτικούς μηχανισμούς θεωρείτε ότι διαθέτουν οι γυναίκες εάν πάρουν την απόφαση να αφήσουν τις οικογένειές τους;

Ζητήστε από τις ομάδες να μοιραστούν τις σκέψεις τους. Οι παρουσιάσεις τους πρέπει να σκιαγραφούν ποια θεωρούν ότι είναι η πραγματικότητα πίσω από τους μύθους που περιβάλλουν την ΕΒ.

Συζητήστε με όλη την ομάδα: η ΕΒ αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα στις δικές τους κοινότητες; Σε ποιους παράγοντες οφείλεται η ΕΒ; Πως επηρεάζει τις γυναίκες και τα κορίτσια φυσικά/σωματικά, συναισθηματικά, οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά; Τι μπορεί να γίνει για να αποφευχθεί η ΕΒ και να υποστηριχθούν τα θύματα;

4) Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τους ακόλουθους ορισμούς όπως καταγράφονται στη *Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης)*. Αναλύστε τις απαντήσεις τους και εξακριβώστε αν καλύπτουν όλες τις πτυχές:

"βία κατά των γυναικών" "νοείται ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μία μορφή διάκρισης κατά των γυναικών και σημαίνει όλες τις πράξεις βίας, βασιζόμενες στο φύλο οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα, φυσική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή πόνο για τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των απειλών τέλεσης τοιούτων πράξεων, τον εξαναγκασμό ή την αυθαίρετη αποστέρηση της ελευθερίας, είτε αυτή συμβαίνει στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό βίο",

"ενδοοικογενειακή βία" σημαίνει "όλες τις πράξεις φυσικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας, οι οποίες συμβαίνουν εντός της οικογένειας ή οικογενειακής μονάδας ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, ανεξάρτητα ή όχι του κατά πόσο ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια κατοικία με το θύμα."

"φύλο" υποδηλοί "τους κοινωνικά δομημένους ρόλους, συμπεριφορές, δραστηριότητες και ιδιότητες (χαρακτηριστικά γνωρίσματα) τις οποίες μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί προσήκουσες και ενδεδειγμένες για τις γυναίκες και τους άνδρες"

"βία κατά των γυναικών που βασίζεται στο φύλο": σημαίνει "τη βία η οποία έχει ως αντικείμενο τη γυναίκα για μόνο το λόγο ότι είναι γυναίκα ή η οποία επηρεάζει τη γυναίκα κατά τρόπο δυσανάλογο."

5) Ολοκληρώστε την ενότητα αναφέροντας ότι η βία κατά των γυναικών δεν γνωρίζει κοινωνικά στρώματα, τάξεις, θρησκείες, κουλτούρες, παρ' όλο που ο βαθμός της εμφάνισης του φαινομένου μπορεί να διαφέρει. Επηρεάζει άμεσα την υγεία και την ευημερία των γυναικών.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Διαδραστική, ομαδική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Περ. 1 ώρα

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Laptop με PowerPoint, προτζέκτορας, πίνακας τύπου flip chart, μαρκαδόροι

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στο τέλος της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την σεξουαλική και έμφυλη βία εις βάρος των γυναικών ως μία μορφή παραβίασης δικαιωμάτων και διάκρισης με βάση το φύλο.

ΠΗΓΗ: Μελέτη του Fundamental Rights Agency (FRA), 2014

<https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

Βία κατά των γυναικών στην Ε.Ε.,

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_EN.pdf)

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης)

<https://www.euronews.com/tag/violence-against-women> - online

CARE Gender, Equity, and Diversity Training Materials. Ενότητα 4: Gender Training,

<https://www.care.org/sites/default/files/documents/Gender%20Equity%20and%20Diversity%20Module%204.pdf>

- 3 Εισαγωγή στις δικαιοδοτικές διαδικασίες σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και έμφυλης βίας.

Μέσα από την παρούσα ενότητα, οι συμμετέχοντες αναμένεται να αποκτήσουν/αναπτύξουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικές με τις δικαιοδοτικές διαδικασίες στη χώρα τους και στο πλαίσιο της διεθνούς νομιμότητας. Κατά την ολοκλήρωση της ενότητας, οι συμμετέχοντες αναμένεται να μπορούν να επιδείξουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τα παρακάτω:

- Νομοθεσία (Διεθνής, Ευρωπαϊκή και Εθνική³)
- Δικαιώματα των Παιδιών
- Δικαιώματα Επιβιωσασών Έμφυλης Βίας
- Δικαιοδοτικές διαδικασίες σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες και εφαρμογή τους στα εθνικά νομικά πλαίσια
- Πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης σε επιβιώσασες σεξουαλικής βίας και έμφυλης βίας.

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να επιδείξουν την θέλησή τους να μεταφέρουν με τρόπο ενεργό τις πληροφορίες αυτές στις επιβιώσασες ΕΒ και στις κοινότητές τους.

Η ενότητα σχεδιάστηκε σε απόλυτη συμφωνία και με σκοπούς προώθησης των παρακάτω:

- Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων του ΟΗΕ του 1951
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα του 1966
- Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα του 1966
- Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989
- Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του 2006
- Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο Νο.11 και Νο.14, 1950)
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών του 1996
- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την επικοινωνία που αφορά τα παιδιά του 2003
- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση του 2007 (Συνθήκη Λανζαρότε)

Έχοντας υπόψη την σημασία της διασφάλισης και της προώθησης των δικαιωμάτων των παιδιών από τα όργανα και τις συμβάσεις του ΟΗΕ, η ενότητα σχεδιάστηκε σε συμφωνία και με σκοπούς προώθησης των παρακάτω:

³ Οι εκπαιδευτές πρέπει να προσαρμόσουν τις πληροφορίες σχετικά με την εθνική νομοθεσία με βάση το εθνικό συγκείμενο. Οι εδώ παρουσιαζόμενες πληροφορίες αφορούν το κυπριακό συγκείμενο.

- Στοιχειώδεις Κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την Απονομή Δικαιοσύνης σε Ανηλίκους του 1985 (Κανόνες του Πεκίνου)
- Κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ για τη δικαιοσύνη σε υποθέσεις με παιδιά-θύματα και μάρτυρες εγκλημάτων του 2005 (ECOSOC Res 2005/20)
- Καθοδηγητικό σημείωμα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για την προσέγγιση του ΟΗΕ έναντι της δικαιοσύνης ανηλίκων του 2008
- Αρχές σχετικά με την Κατάσταση και την Λειτουργία των Εθνικών Θεσμών Προστασίας και Προώθησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1993 (Αρχές των Παρισίων)

Η διάρκεια της παρούσας ενότητας θα είναι συνολικά 5 ώρες, εκ των οποίων 2 διαδικτυακά.

Ορισμοί/Γλωσσάρι

Για τις ανάγκες αυτής της ενότητας:

- Η αρχή του “Κράτος Δικαίου”⁴ ορίζει ότι τα άτομα και οι κυβερνήσεις οφείλουν να υπόκεινται, να υπακούουν και να ορίζονται από το νόμο και όχι από την αυθαίρετη δράση ατόμων ή ομάδων ατόμων.
- “Νομική διαδικασία” είναι η μέθοδος μέσω της οποίας διασφαλίζονται τα νόμιμα δικαιώματα. Επίσης περιλαμβάνουν τη δικονομία που περιλαμβάνει την δικαστική διαδικασία, τους κανόνες απόδειξης και τους δικονομικούς κανόνες της αστικής ή/και ποινικής διαδικασίας.
- “Παιδί” σημαίνει οποιοδήποτε άτομο κάτω των 18 ετών.
- “Γονέας” σημαίνει ένα άτομο ή άτομα που φέρουν γονική ευθύνη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Σε περίπτωση που οι γονείς ή ο ένας εκ των δύο είναι απών ή δεν μπορεί να εξασκήσει τα γονικά του καθήκοντα για τον όποιο λόγο, ο όρος μπορεί να σημαίνει έναν κηδεμόνα ή οποιονδήποτε έχει οριστεί ως νόμιμος εκπρόσωπος του ανηλίκου.
- “Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη” σημαίνει δικαιοδοτικά συστήματα που διασφαλίζουν και σέβονται την αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων όλων των παιδιών στον υψηλότερο δυνατό βαθμό, έχοντας υπόψη τις αρχές που αναφέρονται παρακάτω και το επίπεδο της ωριμότητας και ικανότητα κατανόησης δεδομένων συνθηκών εκ μέρους του παιδιού. Η “φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη” συνεπάγεται την προσβασιμότητα, την προσαρμογή του συστήματος στην ηλικία του παιδιού, την επιτάχυνση των διαδικασιών, την επιμέλεια και την προσαρμογή των διαδικασιών στις ανάγκες των παιδιών αλλά και στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής αλλά και της αξιοπρέπειάς του.
- Το “Κοινωνικό φύλο” αναφέρεται σε κοινωνικά κατασκευασμένους ρόλους, συμπεριφορές, δραστηριότητες και στάσεις που μία συγκεκριμένη κοινωνία θεωρεί πρέπουσες για τους άνδρες και τις γυναίκες.
- Η “βία κατά των γυναικών” νοείται ως η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως μορφή διάκρισης σε βάρος των γυναικών και αφορά σε όλες τις πράξεις ΕΒ που καταλήγουν ή τείνουν να καταλήξουν σε φυσική/σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη σε

⁴ Το “Κράτος Δικαίου” αφορά τόσο στους ενήλικες όσο και στους ανήλικους

- βάρος γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των απειλών όπως πράξεις, εξαναγκασμό ή αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας, είτε στο πλαίσιο της δημόσιας είτε της ιδιωτικής ζωής.
- Η “ενδοοικογενειακή βία” περιλαμβάνει όλες τις πράξεις φυσικής/σωματικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας που λαμβάνουν χώρα εντός της οικογένειας ή της οικίας ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, είτε ο δράστης μοιράζεται την ίδια στέγη με το θύμα, είτε όχι.
 - “Σεξουαλική βία” είναι οποιαδήποτε πράξη ή απόπειρα πράξης εξαναγκασμού σε σεξουαλική συνεύρεση, ανεπιθύμητα σεξουαλικά σχόλια ή προτάσεις, οι πράξεις διακίνησης (σεξουαλικό trafficking) ή με κάθε άλλο τρόπο εξαναγκασμός ενός ατόμου που προσβάλλει τη σεξουαλικότητά του από οποιοδήποτε άλλο άτομο, ανεξαρτήτως της σχέσης τους ή του χώρου που μπορεί να περιλαμβάνει την οικεία ή τον εργασιακό χώρο. [Μπορείτε να παραπέμψετε στο Κεφάλαιο 6.1 για μορφές σεξουαλικής βίας.](#)
 - “ΕΒ” σημαίνει βία που ασκείται σε βάρος γυναίκας επειδή είναι γυναίκα ή επηρεάζει τη γυναίκα με δυσανάλογο τρόπο.

Θέματα & Μαθησιακά Αποτελέσματα

Θέματα	Μαθησιακά Αποτελέσματα		
	Γνώσεις	Δεξιότητες	Στάσεις
Διεθνείς μηχανισμοί σχετικοί με την προστασία των δικαιωμάτων των επιβιωσασών σεξουαλικής και έμφυλης βίας ● Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) ● Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη όλων των μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW) ● Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) ● Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση του (Συνθήκη Λανζαρότε)	● Ικανότητα αναγνώρισης των 4 διεθνών συμβάσεων σχετικών με τα δικαιώματα των επιβιωσασών σεξουαλικής ή/και έμφυλης βίας ● Επεξήγηση των σκοπών των διεθνών αυτών συμβάσεων ● Περιγραφή του πώς οι διεθνείς συμβάσεις μπορούν να υποστηρίξουν τα δικαιώματα των επιβιωσασών σεξουαλικής ή/και έμφυλης βίας ● Περιγραφή των τρόπων μέσω των οποίων κορίτσια με μεταναστευτικό υπόβαθρο μπορούν να προστατευθούν εφόσον τα κράτη στα οποία διαβιούν επικυρώσουν τις διεθνείς αυτές συμβάσεις	● Πραγματοποίηση δημόσιας παρουσίασης σχετικά με τις συναφείς διεθνείς συμβάσεις ● Προσαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης στα δεδομένα ενός συγκεκριμένου κοινού	● Προώθηση των δικαιωμάτων των κοριτσιών με μεταναστευτικό ή υπόβαθρο που επιβίωσαν σεξουαλικής ή έμφυλης βίας ● Υποστήριξη κοριτσιών με μεταναστευτικό ή υπόβαθρο που επιβίωσαν σεξουαλικής ή έμφυλης βίας ● Προώθηση του ρόλου του Λειτουργού Υποστήριξης της Κοινότητας στο πλαίσιο των δικαιοδοτικών διαδικασιών σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας σε βάρος ανηλίκων

Δικαιοδοτικές διαδικασίες και παιδιά στο εθνικό πλαίσιο • Εθνικά όργανα/θεσμοί/νομοθεσία σε σχέση με τη σεξουαλική και έμφυλη βία • Δικαιοδοτικές διαδικασίες σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας • Υπηρεσίες υποστήριξης κοριτσιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο που επιβίωσαν σεξουαλικής ή έμφυλης βίας	• Ταυτοποίηση εθνικών οργάνων/θεσμών/νομοθεσιών σχετικά με τα δικαιώματα επιβιωσασών σεξουαλικής ή έμφυλης βίας • Επεξήγηση των εθνικών δικαιοδοτικών διαδικασιών σε περιπτώσεις σεξουαλικής ή έμφυλης βίας σε βάρος ανηλίκων • Περιγραφή των τρόπων με τους οποίους τοπικές οργανώσεις μπορούν να υποστηρίξουν τα δικαιώματα κοριτσιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο που επιβίωσαν σεξουαλικής ή έμφυλης βίας • Περιγραφή των τρόπων με τους οποίους οι επαγγελματίες των υπηρεσιών υποστήριξης και τα κορίτσια με μεταναστευτικό υπόβαθρο μπορούν να επωφεληθούν από την υποστήριξη των Λειτουργιών Υποστήριξης της Κοινότητας	• Πραγματοποίηση δημόσιας παρουσίασης σχετικά με τις δικαιοδοτικές διαδικασίες σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας σε βάρος παιδιών • Αναγνώριση των τρόπων με τους οποίους ο Λειτουργός Υποστήριξης της Κοινότητας μπορεί να υποστηρίξει τις δικαιοδοτικές διαδικασίες σε περιπτώσεις σεξουαλικής ή έμφυλης βίας σε βάρος κοριτσιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο • Προσαρμογή της γνώσης που αποκτήθηκε σχετικά με τα ανωτέρω θέματα σε ένα δεδομένο κοινό	

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Οι επόμενες “πρόσωπο με πρόσωπο” δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν στο εθνικό συγκείμενο κάθε χώρας με σκοπό να καλύψουν τις συγκεκριμένες ανάγκες των συμμετεχόντων όπως αυτές ταυτοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της βιβλιογραφικής έρευνας και της έρευνας πεδίου.

ο 3.1 Παραμένοντας ασφαλής

ΣΤΟΧΟΙ: Αύξηση ευαισθητοποίησης/εξοικείωσης με τα Δικαιώματα των Παιδιών και με την εγκαθίδρυση ορίων και απόστασης σε περιπτώσεις που νιώθουν άβολα ή ότι βρίσκονται σε κίνδυνο, εντός ή εκτός της κοινότητας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1ο Μέρος:

1. 2 σειρές με ισάριθμους συμμετέχοντες που αντικρίζουν η μία την άλλη.
2. Απόσταση 3 μέτρων μεταξύ των δύο γραμμών
3. Σιωπή
4. Η μία σειρά θα παραμείνει ακίνητη και μόλις ο συντονιστής δώσει το σύνθημα, η μία από τις σειρές θα αρχίσει να πλησιάζει την άλλη αργά.
5. Κάθε συμμετέχων κοιτά τον απέναντι συμμετέχοντα στα μάτια και προσπαθεί να καταλάβει από το βλέμμα του και από την στάση του σώματος σε ποια απόσταση μπορεί να φτάσει.
6. Όταν η δραστηριότητα ολοκληρωθεί, όλοι επιστρέφουν στις αρχικές τους θέσεις (η μία σειρά απέναντι από την άλλη).
7. Ερωτήσεις προς συζήτηση μετά τη δραστηριότητα:
 1. Νιώσατε ότι τα όριά σας παραβιάστηκαν;
 2. Λάβατε ξεκάθαρο μήνυμα για το πού να σταματήσετε;
 3. Πως νιώσατε όταν οι άλλοι συμμετέχοντες έθεσαν τα όριά τους;
 4. Πως σχετίζεται αυτή η δραστηριότητα με...

Σημείωση για τον συντονιστή: Μπορείτε να διασκεύασετε την δραστηριότητα. Για παράδειγμα, η μία γραμμή πλησιάζει την ακίνητη γραμμή και ο καθένας “ακουμπά” νοερά τον απέναντι συμμετέχοντα, όσο αυτός θέλεις, αναφέροντας τις νοερές του κινήσεις χωρίς την παραμικρή φυσική επαφή. Η ίδια δραστηριότητα μπορεί να περιλαμβάνει την αγκαλιά.

2ο Μέρος:

1. Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τα εξής: τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά και οι έφηβοι μπορούν να διδαχθούν την αυτοπροστασία, τις υπάρχουσες υπηρεσίες υποστήριξης ή/και προγράμματα που ενδεχομένως γνωρίζουν.
2. Δείξτε τα παρακάτω βίντεο. Στο τέλος κάθε βίντεο συζητήστε πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις πληροφορίες όταν εργάζονται εντός της κοινότητας.

- Η λίμνη: <https://www.youtube.com/watch?v=14Rd7pJpNZc>
- Ο κανόνας του εσωρούχου: <https://www.youtube.com/watch?v=fZnHHpnt4Pc>
- Μίλα με κάποιον που εμπιστεύεσαι: <https://www.youtube.com/watch?v=iT19VTThjAU>

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική, ομαδική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: περ. 1 ώρα και 15 '.

- 5' για τον χωρισμό σε γραμμές που αντικρίζουν η μία την άλλη
- 15' για την δραστηριότητα (κίνηση προς την απέναντι γραμμή)- οι γραμμές κινούνται εναλλάξ
- 10' συζήτησης επί των προτεινόμενων ερωτήσεων
- 30' για προβολή των βίντεο και συζήτηση

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: άνετος χώρος, υπολογιστής, προτζέκτορας, ηχοσύστημα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Ταυτοποίηση, παρουσίαση και υποστήριξη των δικαιωμάτων των παιδιών με βάση την Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC)

ΠΗΓΗ: <https://www.politeianet.gr/books/9789600335828-archontaki-zanna-kastaniotis-205-biomatikes-askiseis-gia-empsuchosi-omadon-191667> (available pdf only in Greek).

○ 3.2 Απλά ένα παιδί ;

ΣΤΟΧΟΙ: Οι συμμετέχοντες πρέπει να αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με τα Δικαιώματα του Παιδιού.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1ο Μέρος:

1. Συζητήστε σύντομα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα δικαιώματα των παιδιών παραβιάζονται.
2. Δείξτε το βίντεο της UNICEF “Just a Kid” <https://www.youtube.com/watch?v=vRVZmuP7Fdc>.
3. Συζητήστε σε ποιο βαθμό τα όσα είδαν ταυτίζονται με τις σκέψεις που έκαναν όταν ρωτήθηκαν, πριν λίγο.

2ο Μέρος:

1. Μοιράστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες εργασίας
2. Διαβάστε την σύντομη εκδοχή της UNCRC (Κεφάλαιο 6.2 σ.56- **μπορεί να διαφέρει για την ελληνική έκδοση**)- δώστε στους συμμετέχοντες αντίγραφα του Παραρτήματος Β ώστε να μπορούν να ανατρέξουν στη Σύμβαση όποτε αυτό χρειαστεί.
3. Ζητήστε από τις ομάδες να συζητήσουν και να διαμορφώσουν μία εικόνα σχετικά με ένα δικαίωμα που θεωρούν σημαντικό για τα παιδιά.
4. Ζητήστε από τις ομάδες να δραματοποιήσουν την καταπάτηση αυτού του δικαιώματος και την εφαρμογή του.

5. Κάντε τη λίστα των πιο σημαντικών άρθρων: διαλέξτε 10 άρθρα της UNCRC που η ομάδα σας θεωρεί σημαντικά (οι συμμετέχοντες μπορούν να διαλέξουν, ωστόσο, ο συντονιστής πρέπει να μην επιτρέψει την αργοπορία). Μπορείτε επίσης να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν τη λίστα σε ομάδες και κάθε ομάδα να παρουσιάσει και να συζητήσει τα συμπεράσματά της.
6. Τοποθετήστε τα άρθρα σε μία κλιμακωτή σειρά, με τα πιο σημαντικά επάνω (με κριτήριο ίσως ποια είναι τα πιο σημαντικά σύμφωνα με το συγκείμενο της κάθε χώρας) και τα λιγότερο σημαντικά στην κάτω πλευρά.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

7. Διαλέξτε 9 δικαιώματα και δημιουργήστε τη “λίστα του διαμαντιού” με το πιο σημαντικό στην κορυφή του διαμαντιού, τα δύο ελαφρώς λιγότερο σημαντικά κάτω από αυτό και ούτω καθ’ εξής.

Σημείωση: Δεν υπάρχει “σωστή” απάντηση σε αυτή τη δραστηριότητα. Όλα τα δικαιώματα είναι σημαντικά και, μέσω της συζήτησης, οι συμμετέχοντες πρέπει να αντιληφθούν ότι όλα συνδέονται μεταξύ τους.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική, ομαδική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: περ. 1 ώρα

- 15’ για προβολή του βίντεο και συζήτηση
- 5’ για χωρισμό των ομάδων και επεξήγηση της δραστηριότητας του 2ου Μέρους
- 15’ για τις ομάδες για να διαβάσουν και να βγάλουν συμπεράσματα
- 15’ συζήτηση σε ομάδες και επεξεργασία της λίστας των δικαιωμάτων
- 10’ παρουσίαση των λιστών των ομάδων και συζήτηση

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: δωμάτιο επαρκούς επιφάνειας, αντίγραφα σύντομης εκδοχής της UNCRC (Κεφάλαιο 6.2), πίνακας τύπου flipchart, μαρκαδόροι τύπου highlighters, στυλό, χαρτί.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Ταυτοποίηση, παρουσίαση και υποστήριξη των δικαιωμάτων των παιδιών σύμφωνα με την UNCRC

ΠΗΓΗ: Activities for Learning and Taking Action for Children and Young People <https://www.unicef.org/violencestudy/pdf/Our%20Right%20to%20be%20Protected%20from%20Violence.pdf>

○ 3.3 Επειδή είμαστε Άνθρωποι

ΣΤΟΧΟΙ: Ταυτοποίηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε δύο ομάδες εργασίας (το μέγιστο 5 συμμετέχοντες ανά ομάδα).
2. Παρουσιάστε σύντομα την Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (γενικός στόχος, χώρες που την έχουν επικυρώσει). Χρησιμοποιήστε το εξής βίντεο σαν αναφορά: <https://vimeo.com/247798557>

3. Δώστε αντίγραφο μέρους του προοιμίου της Σύμβασης σε κάθε ομάδα εργασίας (1 αντίγραφο ανά συμμετέχοντα).
4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να διαβάσουν το κείμενο.
5. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να γράψουν σε ένα post-it ποιες ελευθερίες και ανθρώπινα δικαιώματα διασφαλίζονται από την Σύμβαση (1 ελευθερία/δικαίωμα ανά post-it).
6. Ζητήστε από τις ομάδες να ορίσουν έναν εκπρόσωπο που θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα και θα κολλήσει το post-it στον τοίχο. Ο κάθε επόμενος εκπρόσωπος ακολουθεί την ίδια διαδικασία.
7. Συζήτηση ευρημάτων με βάση τον χάρτη που δημιουργήθηκε από τα post-it.

Το τμήμα της Σύμβασης που θα χρησιμοποιηθεί είναι το εξής:

Αναγνωρίζοντας ότι η υλοποίηση της de jure και de facto ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών αποτελεί βασικό στοιχείο για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών

Αναγνωρίζοντας ότι η βία κατά των γυναικών συνιστά εκδήλωση των ιστορικά άνισων σχέσεων ισχύος μεταξύ των γυναικών και των ανδρών, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε επικυριαρχία και διακρίσεις κατά των γυναικών από τους άνδρες και στην παρακώλυση της πλήρους προόδου των γυναικών.

Αναγνωρίζοντας τη δομική φύση της βίας κατά των γυναικών ως βίας βασιζόμενης στο φύλο, και ότι η βία κατά των γυναικών αποτελεί έναν από τους ζωτικής σημασίας κοινωνικούς μηχανισμούς μέσω των οποίων οι γυναίκες εξαναγκάζονται σε υποδεέστερη θέση σε σύγκριση με τους άνδρες.

Αναγνωρίζοντας με αύξουσα ανησυχία, ότι οι γυναίκες και τα νεαρά κορίτσια συχνά εκτίθενται σε σοβαρές μορφές βίας, όπως η ενδοοικογενειακή βία, η σεξουαλική παρενόχληση, ο βιασμός, ο εξαναγκασμός σε σύναψη γάμου, τα εγκλήματα που διαπράττονται στο όνομα της ούτως-αποκαλούμενης «τιμής» και ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων, τα οποία συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και των νεαρών κοριτσιών, καθώς και μείζον εμπόδιο στην επίτευξη ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Αναγνωρίζοντας τις συνεχιζόμενες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια ενόπλων συγκρούσεων οι οποίες συνεπάγονται επιπτώσεις για τον άμαχο πληθυσμό, ειδικότερα για τις γυναίκες, και οι οποίες προσλαμβάνουν τη μορφή εκτεταμένου ή συστηματικού βιασμού και σεξουαλικής βίας και συνθέτουν το δυναμικό υπόστρωμα για αυξανόμενη βία που βασίζεται στο φύλο, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά τη διεξαγωγή των (ενόπλων) συγκρούσεων.

Αναγνωρίζοντας ότι οι γυναίκες και τα νεαρά κορίτσια είναι εκτεθειμένες σε μεγαλύτερο κίνδυνο βίας που συνδέεται με το φύλο απ' ό,τι οι άνδρες.

Αναγνωρίζοντας ότι η ενδοοικογενειακή βία επηρεάζει τις γυναίκες σε δυσανάλογο βαθμό, και ότι οι άνδρες δύνανται επίσης να αποτελέσουν θύματα ενδοοικογενειακής βίας.

Αναγνωρίζοντας ότι τα παιδιά αποτελούν θύματα ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης να αποτελούν αυτόπτες μάρτυρες βίας στην οικογένεια.

Φιλοδομώντας να δημιουργήσουν μία Ευρώπη απαλλαγμένη από τη βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία.

http://www.isotita.gr/wp-content/uploads/2017/04/Convention_violence-against-women_2011_el_edited.pdf

Σημείωση για τον συντονιστή: Να έχετε τη Σύμβαση εκτυπωμένη σε άρθρα. Οι συμμετέχοντες θα εντοπίσουν τουλάχιστον 3 άρθρα ανά ομάδα. Στο τέλος της άσκησης θα μπορούσατε να τους δώσετε το πλήρες κείμενο.

Από τα αποτελέσματα (λίστα), οι συμμετέχοντες μπορούν να ταυτοποιήσουν ποια ανθρώπινα δικαιώματα και βασικές ατομικές ελευθερίες είναι οικεία στις γυναίκες και τα κορίτσια με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική, ομαδική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: περ. 45 '

- 5' για τον χωρισμό σε ομάδες και την επεξήγηση της δραστηριότητας
- 15' για τις ομάδες ώστε να διαβάσουν και να σχηματίσουν άποψη
- 15' ομαδική συζήτησης και επεξεργασία των επιλογών
- 10' παρουσίαση των επιλογών των ομάδων και συζήτηση

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: άνετος χώρος, στρογγυλά τραπέζια (κατά προτίμηση 2), πίνακας τύπου flip chart, μαρκαδόροι, μπλοκ post-it , αντίγραφα του συγκεκριμένου τμήματος του προοιμίου της Σύμβασης

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Βασικές γνώσεις σχετικά με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (ως διεθνούς σύμβασης) και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αυτή εγγυάται.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την παροχή πληροφοριών στα θύματα και τις οικογένειές τους σχετικά με την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων/επιβιωσασών.

ΠΗΓΗ: Χριστίνα Μαύρου, 'Hope For Children' CRC Policy Center

○ 3.4 Χάρτης πολυπηρεσιακής συνεργασίας

ΣΤΟΧΟΙ: Προώθηση της δικτύωσης μεταξύ των συμμετεχόντων και ενίσχυση της ικανότητάς τους να εγκαθιδρύουν και να διατηρούν πολυπηρεσιακή συνεργασία σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας σε βάρος παιδιών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- 1) Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες των 5 ατόμων το μέγιστο.
- 2) Κάθε ομάδα συζητά και, χρησιμοποιώντας σημειώσεις post-it, συμπληρώνει το χάρτη στο τραπέζι της. Για κάθε τομέα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αναφέρονται σε βασικούς φορείς και δράσεις στο δικό τους πεδίο που μπορούν να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση βιώσιμων φιλικών προς τα παιδιά διαδικασιών/μέτρων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας σε βάρος παιδιών.
- 3) Ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα παρουσιάζει τον χάρτη της ομάδας και το τοποθετεί στον πίνακα.
- 4) Ο εκπαιδευτής δημιουργεί έναν τελικό χάρτη συνοψίζοντας τις απόψεις της ομάδας χρησιμοποιώντας τα post-it της ομάδας.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική, ομαδική εργασία

ΔΙΑΡΚΕΙΑ:περ. 30 '

- 5' για τον χωρισμό σε ομάδες και επεξήγηση της δραστηριότητας
- 15' για τη δημιουργία των χαρτών από τις ομάδες
- 15' για την παρουσίαση από τους εκπροσώπους

- 5' για την εκπαιδευτή να συνοψίσει τον τελικό χάρτη

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: άνετος χώρος, στρογγυλά τραπέζια, πίνακες τύπου flip chart, μαρκαδόροι, μπλοκ post-it, παραδοτέο αντίγραφο χάρτη διυπηρεσιακής συνεργασίας (βλ. κεφάλαιο 6.3)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Εντοπισμός δυνατοτήτων διυπηρεσιακής συνεργασίας σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας.

ΠΗΓΗ: De Luca N., Dimitrov I., Francis A., Γέττος Β., Κατσουνάρη Ι, Κουρή Β., Leitão S., Lenarčič B., Lo Cascio M., Λοϊζίδου Ν., Medarić Z., Olsson S., Shalamanova R. and Walker A. (2017), "JudEx+: Professional capacity development programme on child-friendly communication in judicial proceedings in cases of sexual violence against children- Trainer's Manual"

○ **3.5 Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλική και έμφυλης βίας**

ΣΤΟΧΟΙ: Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων να αναγνωρίζουν εθνικά και διεθνή όργανα/νομοθεσίες σχετικά με την φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας. Οι συμμετέχοντες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης και των διαδικασιών τους σε εθνικό επίπεδο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

Γράψτε τους στόχους της Ενότητας και της συνεδρίας σε έναν πίνακα τύπου flipchart ή άσπρο πίνακα. Ετοιμάστε μία σύντομη παρουσίαση σε διαφάνειες (slides) συνοψίζοντας την οπτική των σχετικών διεθνών και εθνικών οργάνων/νομοθεσιών. Οργανώστε τραπέζια και ομάδες συμμετεχόντων εφαρμόζοντας την πρακτική του world-café. Εξηγήστε την λογική του world-café και πώς οι συμμετέχοντες θα την εφαρμόσουν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

World-café σχετικά με τα φιλικά προς τα παιδιά όργανα/νομοθεσίες:

- εξηγήστε ότι κάθε τραπέζι θα έχει αντίγραφα ενός μόνο παραδοτέου (για τα συγκεκριμένα βλ. παραδοτέα για την φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας βλ. Κεφάλαιο 6.3) και κάρτες ομαδικής συζήτησης με κατευθύνσεις για το πώς θα επεξεργαστούν τα θέματα.
- οι ομάδες θα έχουν 20' για συζήτηση σε κάθε τραπέζι
- οι συμμετέχοντες θα κρατήσουν σημειώσεις, γραφικές παραστάσεις σχετικά με τη συζήτησή τους ώστε να τα βρει η επόμενη ομάδα που θα την αντικαταστήσει στο τραπέζι.

Στο τέλος του γύρου, οι ομάδες θα μετακινούνται στο τραπέζι που βρίσκεται στα δεξιά τους.

Συζήτηση σύνοψης:

- Ο αρχηγός κάθε ομάδας σηκώνεται από το τραπέζι όπου βρίσκεται η ομάδα του και παρουσιάζει τη σύνθεση των όσων συζητήθηκαν στο κάθε τραπέζι από όλες τις ομάδες.
- Οι εκπαιδευτές χρησιμοποιούν πίνακες τύπου flipchart ή άσπρους πίνακες για να σημειώνουν τις βασικές ιδέες.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Ομαδική, διαδραστική δραστηριότητα

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: περ. 1 ώρα και 15 '.

- 5' για τον χωρισμό σε ομάδες και επεξήγηση της δραστηριότητας
- 10' για την παρουσίαση με slides
- 40' για την ομαδική εργασία
- 20' για την παρουσίαση των αρχηγών και συζήτηση

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: άνετος χώρος, στρογγυλά τραπέζια, πίνακες τύπου flipchart, μαρκαδόροι, μπλοκ Post-it, laptop με PowerPoint, προτζέκτορας, max 3 slides (ένα για κάθε όργανο/νομοθεσία) μία φωτοτυπία/συμμετέχοντα των παραδοτέων 1 έως 3 (βλ. Κεφάλαιο 6.3)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Ταυτοποίηση εθνικών οργάνων/νομοθεσιών σχετικών με τα δικαιώματα επιβιωσασών σεξουαλικής και έμφυλης βίας
- Επεξήγηση των εθνικών δικαιοδοτικών διαδικασιών σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας σε βάρος παιδιών
- Προσαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης επί των θεμάτων σε συγκεκριμένα ακροατήρια

ΠΗΓΗ: De Luca N., Dimitrov I., Francis A., Γέττος Β., Κατσουνάρη Ι, Κουρή Β., Leitão S., Lenarčič B., Lo Cascio M., Loizidou N., Medarić Z., Olsson S., Shalamanova R. and Walker A. (2017), "JudEx+: Professional capacity development programme on child-friendly communication in judicial proceedings in cases of sexual violence against children Trainer's Manual"

- 4 Επεξηγώντας την ΕΒ εντός ενός πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος

Θέματα & Μαθησιακά αποτελέσματα

	Θέματα	Μαθησιακά αποτελέσματα		
		Γνώσεις	Δεξιότητες	Στάσεις
3.1	Επεξηγώντας την ΕΒ εντός ενός πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος • Ευαισθητοποίηση και κατανόηση της μη λεκτικής επικοινωνίας στο πλαίσιο διαφορετικών κουλτουρών. • Δεξιότητες Ενεργητικής Ακρόασης • Ρόλος της κοινότητας στην προώθηση της ευαισθητοποίησης.	• Εκμάθηση και πιο ξεκάθαρη κατανόηση των διαφορετικών τύπων μη λεκτικής επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης σχετικά με το πώς τα διάφορα νοήματα μπορεί να ποικίλουν με βάση το πολιτισμικό υπόβαθρο. • Εκμάθηση των διαφορών μεταξύ καλών και κακών πρακτικών κατά την ακρόαση γυναικών/κοριτσιών που βιώνουν ή ζουν υπό το βάρος της ΕΒ • Κατανόηση του ρόλου του Κοινοτικού Συμμάχου.	• Ικανότητα ταυτοποίησης διαφορετικών τύπων μη λεκτικής επικοινωνίας • Ανάπτυξη ευρύτερης ευαισθητοποίησης και κατανόησης της σημασίας της ενεργητικής ακρόασης κατά την υποστήριξη των γυναικών/κοριτσιών που έχουν βιώσει ΕΒ.	• Κατανόηση και ευαισθητοποίηση σχετικά με το πώς η μη λεκτική επικοινωνία μπορεί να επηρεάσει τις δεξιότητες ακρόασης. • Οι συμμετέχοντες θα αισθανθούν ενδυναμωμένοι μέσω της κατανόησης του πώς μπορούν να επηρεάσουν θετικά τα κορίτσια/γυναίκες που βιώνουν ΕΒ

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

○ 4.1 Ευαισθητοποίηση σε σχέση με την μη λεκτική επικοινωνία

ΣΤΟΧΟΙ: Οι στόχοι αυτής της δραστηριότητας είναι η υποστήριξη της απόκτηση γνώσεων και η αύξηση της εξοικείωσης των συμμετεχόντων σε σχέση με την μη λεκτική επικοινωνία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- Δώστε ένα σύντομο ορισμό/επεξήγηση της μη λεκτικής επικοινωνίας σε ολόκληρη την ομάδα (5').
- Εξερευνήστε με την ομάδα τους διαφορετικούς τύπους μη λεκτικής επικοινωνίας κατηγοριοποιώντας τους σε έναν πίνακα τύπου flipchart (10').
- Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2,3 ή 4 μικρότερες ομάδες, με βάση τον αριθμό τους (5').
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συνεργαστούν στις ομάδες τους και να επανέλθουν με 5 διαφορετικούς τύπους παραδειγμάτων μη λεκτικής επικοινωνίας ή φάσεις κατά τις οποίες έχουν χρησιμοποιήσει την μη λεκτική επικοινωνία. Η ομάδα πρέπει να επιλέξει έναν εκπρόσωπο για να ανατροφοδοτήσει την ομάδα σχετικά με τους τύπους και τις εμπειρίες που κατέγραψαν. (30').
- Δώστε το παραδοτέο που επισυνάπτεται στην ενότητα και συζητήστε με την ομάδα τους διαφορετικούς τύπους μη λεκτικής επικοινωνίας, διερευνώντας πώς θα μπορούσαν να προσληφθούν στα πλαίσια άλλων κουλτουρών. (20')

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Ομαδική εργασία (μεγάλες και μικρές ομάδες) και παραδοτέα.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 70'

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: μεγάλο δωμάτιο που θα επιτρέπει σε μια μεγάλη ομάδα να χωριστεί άνετα σε μικρότερες ομάδες ή/και που θα παρέχει πρόσβαση σε μικρότερα δωμάτια. Εκτυπωμένα παραδοτέα σχετικά με τη μη λεκτική επικοινωνία (βλ. Κεφάλαιο 6.4), πίνακας τύπου flipchart and στυλό

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν καλύτερη κατανόηση και γνώση των διαφορετικών τύπων μη λεκτικής επικοινωνίας και αυξάνεται η ευαισθητοποίησή τους σχετικά με το πώς διάφορα νοήματα ποικίλουν αναλόγως του πολιτισμικού υποβάθρου.

ΠΗΓΗ: -

○ 4.2 Η σημασία του να νιώθεις ότι σου δίνουν σημασία και σε ακούν.

ΣΤΟΧΟΙ: Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να μάθουν την σημασία του να εισακούγεσαι και την επίδραση που έχει, στα άτομα, το αντίθετο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- Χωρίστε στην ομάδα σε ζευγάρια.
- Ένας θα είναι ο ακροατής και ο άλλος θα προσπαθεί να του πει για κάποιο σημαντικό περιστατικό που συνέβη στη ζωή του.
- Ο ακροατής δεν θα παρακολουθεί π.χ. θα κάνει κάτι άλλο, θα κοιτά το δωμάτιο, το κινητό του, τα χέρια του, δεν θα έχει οπτική επαφή με τον ομιλητή κτλ.
- Μετά ρωτήστε το άτομο που μοιραζόταν την εμπειρία που αφορούσε στη ζωή του πώς ένιωσε που ο άλλος δεν τον άκουγε και τον αγνοούσε.
- Γράψτε τα αποτελέσματα, τα συναισθήματα και τις επιδράσεις που αυτή η στάση προκάλεσε σε έναν πίνακα τύπου flipchart ώστε να τα δει η ομάδα.
- Στο 2ο μέρος, το άτομο που δεν άκουγε γίνεται ο ομιλητής. Αυτή τη φορά ο ακροατής επιδεικνύει δεξιότητες ενεργητικού ακροατή, δηλαδή παρακολουθεί προσεκτικά επιδεικνύοντας κατάφαση, αντικατοπτριστική γλώσσα του σώματος, καλή οπτική επαφή και θέτει διευκρινιστικές ερωτήσεις.
- Γράψτε τα αποτελέσματα, τα συναισθήματα και τις επιδράσεις που αυτή η στάση προκάλεσε σε έναν πίνακα τύπου flipchart ώστε να τα δει η ομάδα.
- Δώστε τα αντίγραφα του παραδοτέου σχετικά με την ενεργητική ακρόαση.
- Συντονίστε μία συζήτηση σχετικά με την ενεργητική ακρόαση και τον τρόπο που αυτή επηρεάζει τα συναισθήματα και γενικά την ψυχολογία μίας συζήτησης.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: παιχνίδι ρόλων

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 40', αναλόγως του μεγέθους της ομάδας

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Χώρος επαρκής ώστε η ομάδα να χωριστεί σε ζευγάρια και η δραστηριότητα να πραγματοποιηθεί με άνεση, παραδοτέο σχετικά με την ενεργητική ακρόαση (βλ. Κεφάλαιο 6.5 σ.82), πίνακας τύπου flipchart και στυλό.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τη σημασία της ενεργητικής ακρόασης ως παράγοντα που διασφαλίζει την θετική επικοινωνία.

ΠΗΓΗ: -

ο 4.3 Ο ρόλος του Κοινοτικού Συμμάχου - Σενάρια

ΣΤΟΧΟΙ: Η δραστηριότητα αυτή βοηθά τους συμμετέχοντες να διερευνήσουν τον ρόλο του Κοινοτικού Πρέσβη Καλής Θέλησης και τους βοηθά να μάθουν τι απαιτείται από αυτούς για κάθε χώρα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- Διαβάστε το υπόβαθρο της υπόθεσης (1ο μέρος σεναρίων) στην ομάδα.
- Χωρίστε την ομάδα σε 3 μικρότερες ομάδες και δώστε ένα σενάριο σε κάθε ομάδα.
- Βεβαιωθείτε ότι κάθε ομάδα έχει χαρτιά και στυλό που θα τους βοηθήσουν να απαντήσουν στις ερωτήσεις που επισυνάπτονται του σεναρίου.
- Κάθε ομάδα πρέπει να παράσχει ανατροφοδότηση στην ομάδα, παρουσιάζοντας το σενάριο και τις απαντήσεις στις συνημμένες ερωτήσεις.
- Ο συντονιστής κρατάει σημειώσεις σε πίνακα τύπου flipchart από τις καλύτερες και τις όχι τόσο άρτιες πρακτικές από κάθε σενάριο. Αυτό το μέρος της διαδικασίας θα οδηγήσει σε παραγωγικές συζητήσεις σε σχέση με τις πιο αποτελεσματικές πρακτικές και τί πρέπει να έχει κάποιος κατά νου όταν υποστηρίζει γυναίκες/κορίτσια που βιώνουν ή έχουν βιώσει ΕΒ.
- Τώρα, κάθε ομάδα πρέπει να δημιουργήσει και να καταγράψει μία καλή εκδοχή καλής πρακτικής με βάση το σενάριο της, ενσωματώνοντας τις αποτελεσματικές πρακτικές και επικοινωνιακές δεξιότητες και μετά να την παρουσιάσει στην ομάδα.
- Διαβάστε το υπόβαθρο της υπόθεσης (2ο μέρος σεναρίων) στην ομάδα.
- Χωρίστε την ομάδα σε 3 μικρότερες ομάδες και δώστε από ένα σενάριο σε κάθε μία.
- Βεβαιωθείτε ότι κάθε ομάδα έχει χαρτιά και στυλό που θα τους βοηθήσουν να απαντήσουν στις ερωτήσεις που επισυνάπτονται του σεναρίου.
- Κάθε ομάδα πρέπει να παράσχει ανατροφοδότηση στους υπόλοιπους, παρουσιάζοντας το σενάριο και τις απαντήσεις στις συνημμένες ερωτήσεις.
- Ο συντονιστής κρατάει σημειώσεις σε πίνακα τύπου flipchart από τις καλύτερες και τις όχι τόσο άρτιες πρακτικές από κάθε σενάριο. Αυτό το μέρος της διαδικασίας θα οδηγήσει σε παραγωγικές συζητήσεις σε σχέση με τις πιο αποτελεσματικές πρακτικές και τί πρέπει να έχει κάποιος κατά νου όταν υποστηρίζει γυναίκες/κορίτσια που βιώνουν ή έχουν βιώσει ΕΒ.
- Τώρα κάθε ομάδα πρέπει να δημιουργήσει και να καταγράψει μία καλή εκδοχή καλής πρακτικής με βάση το σενάριο της, ενσωματώνοντας τις αποτελεσματικές πρακτικές και επικοινωνιακές δεξιότητες και μετά να την παρουσιάσει στην ομάδα.
- Στην ομάδα, δημιουργήστε μία λίστα αξιών και δεξιοτήτων που πρέπει να διαθέτει ένας Κοινοτικός Πρέσβης Καλής Θέλησης ώστε να υποστηρίξει γυναίκες που βιώνουν/βίωσαν ΕΒ και επεξεργαστείτε τις ευθύνες που θα έχει στο συγκεκριμένο της χώρας σας.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Ομαδική δραστηριότητα και συζήτηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 90 ' = 1ο μέρος σεναρίων; 180' = 2ο μέρος σεναρίων

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: επαρκής χώρος που θα επιτρέψει στην ομάδα να χωριστεί σε μικρότερες ομάδες με άνεση ή/και πρόσβαση σε μικρότερα δωμάτια, εκτυπωμένα σενάρια για τις ομάδες (βλ. Κεφάλαιο 6.7), πίνακας τύπου flipchart, χαρτιά και στυλό.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οι συμμετέχοντες αποκτούν καλύτερη κατανόηση της επίδρασης της αρνητικής επικοινωνίας όταν υποστηρίζουν γυναίκες/κορίτσια που βιώνουν/βίωσαν ΕΒ.
- Οι συμμετέχοντες εξοικειώνονται περισσότερο με τις καλές πρακτικές σχετικά με την ανταπόκριση στις ανάγκες γυναικών/κοριτσιών που βιώνουν/βίωσαν ΕΒ.
- Οι συμμετέχοντες αποκτούν αποτελεσματικές δεξιότητες και αντιλαμβάνονται την σημασία της ενεργητικής ακρόασης.
- Οι συμμετέχοντες νιώθουν ενισχυμένοι και κατανοούν τις ευθύνες που πρέπει να αναληφθούν στο συγκείμενο της χώρας τους.

- 5 Ευαισθητοποίηση εντός της Κοινότητας

Η ενότητα “Ευαισθητοποίηση εντός της Κοινότητας” δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος Πολιτισμικού Συμβούλου. Στόχο έχει να εξασκήσει τους συμμετέχοντες στην επικοινωνία και την συνεργασία με τους φορείς, με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης επί θεμάτων σεξουαλικής και έμφυλης βίας εντός των μεταναστευτικών κοινοτήτων.

Η διάρκεια της παρούσας ενότητας της εκπαίδευσης θα είναι συνολικά 7 ώρες, 4 εκ των οποίων θα λαμβάνουν χώρα σε φυσικό περιβάλλον και 3 διαδικτυακά. Η επιλεγμένη μέθοδος της φυσικής, πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευσης συνιστά μη τυπική εκπαίδευση και βιωματική μάθηση καθώς η συσχέτιση γνώσης και εμπειρίας θεωρείται μία αποτελεσματική προσέγγιση για την κατανόηση του συσχετισμού μεταξύ θεωρίας και προσωπικής εμπειρίας⁵. Η διαδικτυακή εκπαίδευση θα εστιάσει περισσότερο στην διαδραστική θεωρία αξιοποιώντας πολυμέσα, όπως βίντεο, και δημιουργικές ασκήσεις για την κατανόηση του φαινομένου. Η μέθοδος διερεύνησης του φαινομένου των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας καθώς και ορισμένων πτυχών τους, με το βλέμμα πάντα στραμμένο στην υποστήριξη των γυναικών με μεταναστευτικό/προσφυγικό υπόβαθρο.

Στο τέλος κάθε ενότητας, οι συμμετέχοντες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικά με δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που θα πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόσουν με σκοπό πάντα την αύξηση της ευαισθητοποίησης εντός των μεταναστευτικών/προσφυγικών κοινοτήτων, όπως επίσης και δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης επί θεμάτων σεξουαλικής κακοποίησης και έμφυλης βίας εντός των μεταναστευτικών κοινοτήτων. Η ενότητα, ακόμα, στοχεύει, στην καλλιέργεια σεβασμού και μεθόδων αντιμετώπισης του φαινομένου των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας.

⁵Δεδούλη, Μ. (2014). Οι βιωματικές ασκήσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών. Στοιχεία από τον εξής σύνδεσμο:

http://www.diapolis.auth.gr/epimorfotiko_uliko/images/pdf/keimena/odigos/dedouli.pdf

Θέματα & Μαθησιακά Αποτελέσματα

Θέματα	Μαθησιακά Αποτελέσματα		
	Γνώσεις	Δεξιότητες	Στάσεις
Αύξηση ευαισθητοποίησης εντός της Κοινότητας	Στο τέλος της ενότητας οι συμμετέχοντες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικά με δραστηριότητες αύξησης της ευαισθητοποίησης.	Στο τέλος αυτή της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόσουν τις ασκήσεις προκειμένου να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση εντός των μεταναστευτικών και προσφυγικών κοινοτήτων όπως επίσης και να έχουν αναπτύξει δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς σχετικά με την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσων αφορά τη σεξουαλική και έμφυλη βία εντός των κοινοτήτων.	Η ενότητα στοχεύει στην καλλιέργεια σεβασμού και ανάπτυξης τρόπων αντιμετώπισης του φαινομένου των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας.
Η οπτική των κοριτσιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο σχετικά με τους έμφυλους ρόλους και δυναμικές εντός των κοινοτήτων τους Έμφυλα στερεότυπα Σεξουαλική και Έμφυλη βία Έμφυλη βία μέσω της μουσικής	Στο τέλος της ενότητας, οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσουν το φαινόμενο των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Συγκεκριμένοι στόχοι: Εξοικείωση και ορισμός του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας και ορισμένων εκδηλώσεών της Κατανόηση ορισμένων τρόπων με τους οποίους κοινωνικά κατασκευασμένες ιδέες αναπαράγονται Εξοικείωση με διάφορες μορφές της σεξουαλικής και έμφυλης βίας Εξοικείωση με τον αντίκτυπο της σεξουαλικής και έμφυλης βίας	Στο τέλος της ενότητας, οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις ασκήσεις για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία. Συγκεκριμένοι στόχοι: Αναγνώριση των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας Διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία Ορισμός της κοινωνικής κατασκευής και της κοινωνικής αναπαραγωγής στερεοτύπων Διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα Αυτοανάλυση σχετικά με τα στερεότυπα, προκαταλήψεις και γενικές προσλαμβάνουσες	Η ενότητα στοχεύει στην ανάπτυξη σεβασμού απέναντι στον άνθρωπο και στην εκπαίδευση Πολιτισμικών Συμβούλων με σκοπό την προώθηση των δικαιωμάτων των επιβιωσασών σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Συγκεκριμένοι στόχοι: Αφοσίωση στην αντιμετώπιση της σεξουαλικής και έμφυλης βίας Επίδειξη μηδενικής ανοχής απέναντι στην σεξουαλική και έμφυλη βία Προώθηση του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των επιβιωσασών σεξουαλικής και έμφυλης βίας Υποστήριξη γυναικών και κοριτσιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο ώστε να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους.

		σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία και κριτική αξιολόγηση αυτών. ● Προσαρμογή των δραστηριοτήτων του προγράμματος BASE με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης μεταναστών και προσφύγων σε σχέση με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία.	

Μαθησιακές δραστηριότητες

Οι ακόλουθες πρόσωπο με πρόσωπο ασκήσεις προτείνονται για την παρούσα ενότητα. Το υλικό κάθε άσκησης, συγκεκριμένα μελέτη υποθέσεων, δηλώσεις και τραγούδια, μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο συγκείμενο κάθε χώρας με στόχο να ταιριάζουν με τις ανάγκες που έχουν εντοπιστεί μέσω της βιβλιογραφικής έρευνας και της έρευνας πεδίου.

ο 5.1 Αύξηση ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σεξουαλική και έμφυλη βία μέσω μουσικής και οπτικοακουστικών μέσων

ΣΤΟΧΟΙ: Οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με το φαινόμενο μέσω ενός δημιουργικού τρόπου και θα επιδιωχθεί να αναπτύξουν μία ρητορική σε σχέση με τις υγιείς σχέσεις από τις οποίες απουσιάζει η σεξουαλική και έμφυλη βία καθώς και η καταπίεση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

- Περιγράψτε στους συμμετέχοντες ότι θέλετε να διερευνήσετε μαζί τους το φαινόμενο των έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας μέσω ενός πιο δημιουργικού τρόπου. Η μουσική βιομηχανία, συχνά, προωθεί μία παραμορφωμένη εικόνα τόσο του κοινωνικού φύλου όσο και του ρόλου που καλείται να επιτελέσει. Εξηγήστε τους ότι θα ακούσουν ένα τραγούδι - αναλόγως βεβαίως του προφίλ των συμμετεχόντων και της γλώσσας τους (π.χ. το “Love the Way You Lie”, των Eminem και Rihanna στο YouTube https://www.youtube.com/watch?v=uelHwf8o7_U) προκειμένου να εξακριβώσετε μαζί τα έμφυλα στερεότυπα και την έμφυλη βία που παρουσιάζεται σε αυτό το κομμάτι. Ζητήστε τους να προσέξουν τόσο τους στίχους όσο και το βίντεο. (5')
- Παίξτε το βίντεο κλιπ του κομματιού (5').
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν κάποια από τα στερεότυπα που παρουσιάζονται στο κομμάτι όπως επίσης και κάποια πρότυπα που αφορούν στην σεξουαλική και έμφυλη βία. Γράψτε τα στερεότυπα και τα πρότυπα που αναδεικνύονται μέσω του κομματιού και αναφέρονται από τους συμμετέχοντες (20').
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν 3-4 ομάδες και μοιράστε τους τούς στίχους του τραγουδιού στα αγγλικά και την εθνική γλώσσα της χώρας. Εξηγήστε τους ότι θα πρέπει να εντοπίσουν τους στίχους που αναπαράγουν έμφυλα στερεότυπα και σεξουαλική και έμφυλη βία και να τους αλλάξουν ώστε να εκφράζουν υγιείς σχέσεις και να παρουσιάζουν πιο ρεαλιστικά τους έμφυλους ρόλους. Δεν πρέπει να αλλάξουν όλους τους στίχους του τραγουδιού παρά μόνο ένα κουπλέ ή κάποιες φράσεις (25')
- Αφού όλες οι ομάδες τελειώσουν, ζητήστε από έναν εκπρόσωπο από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τις αλλαγές που έκανε η ομάδα, εξηγώντας το στοιχείο που αφορά σε στερεότυπο ή σεξουαλική και έμφυλη βία και πώς το άλλαξαν ώστε να αντιπροσωπεύει υγιείς σχέσεις (20').
- Συζητήστε τα αποτελέσματα και εξηγήστε ότι τα ΜΜΕ και οι κοινότητες αλλά και η κοινωνία, συχνά, αναπαράγουν στερεότυπα βασισμένα στο κοινωνικό φύλο επιφορτίζοντας τα άτομα με ρόλους στην καθημερινή τους ζωή, ρόλους που βασίζονται σε παραμορφωμένες εικόνες. (15')

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική άσκηση, ομαδική εργασία

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ώρα και 30 '

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Υπολογιστής, πρόσβαση στο διαδίκτυο, αντίγραφα και στίχοι του τραγουδιού “Love the Way You Lie” των Eminem και Rihanna, τόσο στα αγγλικά (δείτε Κεφάλαιο 6.7) όσο και στις επί μέρους εθνικές γλώσσες των χωρών-εταίρων.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Κατανόηση τρόπων μέσω των οποίων αναπαράγονται κοινωνικά κατασκευασμένες ιδέες.
- Εξοικείωση και ορισμό του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας καθώς και κάποιων εκδηλώσεών της.
- Αναγνώριση έμφυλων στερεοτύπων και της σεξουαλικής και έμφυλης βίας.
- Ορισμός κοινωνικών κατασκευών, κοινωνικής αναπαραγωγής τους και στερεοτύπων.
- Διεξαγωγή συζητήσεων σε σχέση με το κοινωνικό φύλο και την σεξουαλική και έμφυλη βία.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων αύξησης ευαισθητοποίησης σχετικά με έμφυλα στερεότυπα και σεξουαλική και έμφυλη βία.
- Προσαρμογή των δραστηριοτήτων του Προγράμματος BASE ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των μεταναστών/προσφύγων σε σχέση με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ:

Παρακαλώ, προσαρμόστε ανάλογα με την ομάδα συμμετεχόντων και σύμφωνα με το συγκείμενο της χώρας.

ΠΗΓΗ: Διασκευή του προγράμματος *Play it for Change* που χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια της Ε.Ε. Διασκευή από την Μαρία Έλλη Ντουφεξή Καπλάνη-ΚΜΟΠ

Τραγούδι “Love the Way You Lie”, των Eminem και Rihanna, άδεια προς União Brasileira de Compositores, BMI - Broadcast Music Inc., UMPG.

○ **5.2 Η οικογένεια μετράει**

ΣΤΟΧΟΙ: Διερεύνηση της ενδοοικογενειακής βίας ως μορφής βίας που παραμένει αόρατη ή εκλαμβάνεται ως αποδεκτή.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν κάποιες συνήθεις μορφές βίας που παρατηρούν εντός της κοινότητας ή της γειτονιάς τους και να τις καταγράψουν σε έναν πίνακα τύπου flipchart, χωρίς να τις αναλύσουν (10').
2. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι θα μελετήσετε κάποιες υποθέσεις και ενημερώστε τους σχετικά με τις κατευθύνσεις της συζήτησης. Κάθε υπόθεση πρέπει να συζητηθεί για περίπου 5'. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι συζητήσεις σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία μπορεί να ενέχουν προσωπικά

βιώματα, συνεπώς κανείς δεν πρέπει να νιώθει πίεση ότι πρέπει να αποκαλύψει περισσότερα απ' όσα θέλει. (20')

3. Μετά την επεξεργασία των υποθέσεων, μεταφέρετε το φαινόμενο στην κοινωνική πραγματικότητα (25')
4. Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης, συνοψίστε τη και αξιολογήστε την δραστηριότητα (10').

Κατευθύνσεις για τις ομαδικές συζητήσεις:

I - Η ανάλυση του εγκλήματος (20')

1. Ποιες είναι οι σκέψεις σας σχετικά με το έγκλημα; (η ερώτηση είναι γενική και στοχεύει στην εισαγωγή των συμμετεχόντων στο θέμα. Π.χ. κάποιος μπορεί να αναφέρει ότι η οικονομική ή συναισθηματική βία δεν έχουν τις ίδιες συνέπειες με τη φυσική βία - όλες οι μορφές της βίας μπορεί να έχουν σοβαρό αντίκτυπο στο θύμα, όπως η απώλεια ταυτότητας).
2. Που μπορεί να εκτυλίχθηκε ένα τέτοιο έγκλημα; Θα μπορούσε να συμβεί στη γειτονιά σου;
3. Μπορείς με κάποιο τρόπο να εξηγήσεις αυτό το έγκλημα;
4. Πως θα μπορούσε να αμυνθεί το θύμα; (θα μπορούσαν να ζητήσουν βοήθεια; Σε ποιον θα μπορούσαν να απευθυνθούν;)

II – Μεταφορά στην κοινωνική πραγματικότητα (25')

6. Γνωρίζεις περιστατικά που έλαβαν χώρα στη γειτονιά ή στην κοινότητά σας;
7. Τι μορφές μπορεί να λάβει η ενδοοικογενειακή βία;
8. Τι μπορούν να κάνουν τα θύματα εάν χρειάζονται βοήθεια;
9. Τι δύναμη έχουν τα θύματα σε αυτές τις καταστάσεις; (για παράδειγμα, μπορούν να αφήσουν τη σχέση τους/να καλέσουν την αστυνομία/να ζητήσουν βοήθεια από συγγενείς ή σχετικές οργανώσεις)
10. Κατονομάστε κάποιες αιτίες της ενδοοικογενειακής βίας.
11. Πως μπορεί η ενδοοικογενειακή βία να προληφθεί και να σταματήσει;
12. Τι θα μπορούσε να γίνει από
 - α. τις δημόσιες αρχές
 - β. την τοπική κοινότητα
 - γ. τους ανθρώπους που εμπλέκονται
 - δ. τους φίλους και τους γείτονες;

Σύνοψη και αξιολόγηση

Ξεκινήστε με μία σύντομη εκτίμηση των αποτελεσμάτων της ομαδικής εργασίας. Μετά, απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις.

- Πόσο συχνή θεωρείτε ότι είναι οι ενδοοικογενειακή βία στη γειτονιά ή στην κοινότητά σας;

- Ποια ανθρώπινα δικαιώματα διακυβεύονται;
- Ποιοι παράγοντες πιστεύετε ότι εντείνουν αυτή την κατάσταση; (θα μπορούσε να είναι τα ψυχολογικά προβλήματα του δράστη ή προηγούμενη κακοποίησή τους, η αίσθηση ελέγχου που επιζητά ο δράστης επί του θύματος)
- Πως θα μπορούσε να σταματήσει η ενδοοικογενειακή βία; Τι θα μπορούσαν να κάνουν α. οι δημόσιες αρχές β. η τοπική κοινότητα γ. οι άνθρωποι που εμπλέκονται δ. οι φίλοι και γείτονες;
- Επεξεργαστείτε τις διαφορετικές μορφές βίας που συζητήθηκαν. Ξανακοιτάξτε την αρχική λίστα που δημιουργήθηκε μέσω του καταγισμού ιδεών (brainstorming). Υπάρχουν στοιχεία που μπορούν να προστεθούν στη λίστα;

Υποθέσεις

Υπόθεση #1:

Η Asha (18) έχει παντρευτεί τον Taj (19) πριν 2 μήνες. Πριν το γάμο τους, ο Taj ήταν καλός μαζί της, της έκανε συνεχώς κομπλιμέντα, την πήγαινε βόλτες και την ενθάρρυνε να συνεχίσει τις σπουδές της και να πάει στο πανεπιστήμιο. Τη μέρα μετά το γάμο τους, η συμπεριφορά του άλλαξε. Άρχισε να της λέει ότι η θέση της είναι στο σπίτι, ότι δεν πρέπει να φεύγει από το σπίτι χωρίς την άδειά του και ότι δεν είχε άλλη επιλογή από το να υπακούσει. Εκείνη του ζήτησε άδεια ακόμα και για να πάει στο μακαλικό για να αγοράσει υλικά για να μαγειρέψει. Πριν από 3 ημέρες, της απαγόρευσε να εγγραφεί στο πανεπιστήμιο που είχαν βρει μαζί πριν το γάμο. Της είπε ότι τώρα ήταν παντρεμένη και θα έπρεπε να φροντίζει το σπίτι της. Εκείνο το απόγευμα, η Asha πήγε και προχώρησε την εγγραφή της στα μαθήματα του πανεπιστημίου παρά την εντολή του άντρα της. Ήταν πολύ χαρούμενη αλλά δεν πήρε πολύ χρόνο στον Taj να μάθει τι είχε κάνει η γυναίκα του. Εξοργίστηκε και άρχισε να της φωνάζει, λέγοντάς της ότι είναι άχρηστη και ότι δεν έχει κανέναν δικαίωμα να σπουδάσει και δεν της το επιτρέπει. Η Asha άρχισε να κλαίει αλλά ο Taj δεν σταμάτησε. Στο τέλος, την κλείδωσε στο δωμάτιό της και της είπε ότι αυτή ήταν η τιμωρία της για την ανυπακοή της. Η Asha παραμένει κλειδωμένη επί 2 ημέρες στο δωμάτιό της, κλαίγοντας και χωρίς καμία επικοινωνία με τον έξω κόσμο.

(Μορφές σεξουαλικής βίας και έμφυλης βίας: έλεγχος συμπεριφοράς και απομόνωση, φυσική κακοποίηση, αποστέρηση της δυνατότητας ικανοποίησης φυσικών αναγκών, συναισθηματική κακοποίηση και απειλή, λεκτική κακοποίηση)

Υπόθεση #2:

Η Alice είναι παντρεμένη με τον Peter και έχουν 2 παιδιά. Η Amanda μόλις έγινε 18 και ο Alfred θα γίνει σύντομα 16. Ο Peter είναι υδραυλικός και έχει χαμηλό εισόδημα, ενώ η Alice καθάριζε σπίτια για τα προς το ζειν. Παρ' όλο που εκείνη δεν κερδίζει πολλά, ο Peter της αποσπά όλο το εισόδημα καθώς "είναι ο άντρας του σπιτιού" και της αφήνει λίγα χρήματα για την συγκοινωνία. Ο Peter έχει πλήρη έλεγχο των οικονομικών της οικογένειας και μερικές φορές σπαταλά χρήματα για να αγοράζει αλκοόλ. Η Amanda μόλις βρήκε μια δουλειά σε ένα εστιατόριο προκειμένου να εξοικονομεί χρήματα για να πληρώνει τα δίδακτρα του κολεγίου της. Όταν ο Peter έμαθε ότι εργαζόταν, πήγε απευθείας σε αυτή και απαίτησε να του δώσει όλες τις οικονομίες της. Η Amanda στην αρχή αρνήθηκε αλλά ο πατέρας της της είπε ότι "από τη στιγμή που ζούσε στο σπίτι του, πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες", όπως επίσης και ότι δεν

έχουν χρήματα για να πάει στο κολέγιο και ότι θα πρέπει να συνεισφέρει στις ανάγκες της οικογένειας. Η Amanda τελικά έδωσε τα χρήματα στον πατέρα της και ένωσε ενοχές που δεν σκέφτηκε να το κάνει από την αρχή. Την επομένη, ο Peter επέστρεψε σπίτι με δύο μπουκάλια αλκοόλ. Τώρα, τόσο η Alice όσο και η Amanda εργάζονται για να συνεισφέρουν στις ανάγκες της οικογένειας.

(Μορφές σεξουαλικής και έμφυλης βίας: οικονομική και συναισθηματική κακοποίηση)

Υπόθεση #3:

Η Banaz είχε κάνει επανειλημμένα διαβήματα στην αστυνομία για να προειδοποιήσει ότι η ζωή της ήταν σε κίνδυνο. Το Δεκέμβριο του 2005, ο πατέρας της της επιτέθηκε προσπαθώντας να την σκοτώσει. Φοβήθηκε πολύ και πήγε στην αστυνομία. Παρ' όλ' αυτά, η δήλωσή της δεν πάρθηκε αρκετά σοβαρά υπόψη από τους ανακριτικούς υπαλλήλους. Η Banaz διέφυγε αλλά, αργότερα, επέστρεψε στην οικογένειά της και προσπάθησε να συνεχίσει τη σχέση της με το αγόρι της μυστικά αλλά και οι δύο δέχθηκαν απειλές ότι θα πάθουν κακό αν συνεχίσουν να βλέπονται. Η Banaz κατέφυγε επειγόντως σε μία στέγη προστασίας αλλά πίστευε ότι θα ήταν ασφαλής στο σπίτι της επειδή η μητέρα της ήταν εκεί. Η Banaz εξαφανίστηκε στις 24 Ιανουαρίου και το αποσυντεθειμένο πτώμα της ανακαλύφθηκε σε μία βαλίτσα που είχε θαφτεί στον κήπο 3 μήνες πριν. Στη δίκη, ο πατέρας της και ο θείος της είπαν ότι διέταξαν τη δολοφονία της επειδή πίστευαν ότι ο έρωτάς της για έναν άνδρα που οι δικοί της δεν ήθελαν να παντρευτεί ήταν ντροπή για την οικογένεια. Η Banaz ήταν μόνο 20 ετών.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/6722699.stm>; 11 Ιουνίου 2007

(Μορφές σεξουαλικής και έμφυλης βίας: έλεγχος συμπεριφοράς και απομόνωση, φυσική κακοποίηση, έγκλημα τιμής)

Υπόθεση #4:

Η Amira ήταν 4 ετών όταν η οικογένειά της διέφυγε από εμπόλεμη χώρα και εγκαταστάθηκε σε μία πόλη της Ευρώπης όπου η παιδική της ηλικία εξελίχθηκε απείρως καλύτερα. Ένα πρωί, όταν ήταν 11 ετών, η μητέρα της Amira της πρότεινε να επισκεφθούν τη θεία της, ώστε η Amira να παίξει με την συνομήλικη ξαδέλφη της. Η Amira δεν γνώριζε ότι η μητέρα και η θεία της είχαν οργανώσει μυστικά επέμβαση κλειτοριδεκτομής. Πίστευε ότι ήταν απαραίτητο γιατί διαφορετικά τα κορίτσια τους δεν θα έβρισκαν ποτέ συζύγους. Ξαφνικά η μητέρα και η θεία της την άρπαξαν. “Με κράτησαν στο έδαφος και τότε μία γυναίκα που δεν είχα δει ποτέ ξανά άρχισε να με κόβει. Ούρλιαξα και τότε η θεία μου μου έκλεισε με το χέρι της σφιχτά το στόμα.”, αναφέρει. “Υποσχέσου μου ότι κανείς δεν θα μάθει όσα σου είπα” κέτεψε η Amira, “εάν οι άνθρωποι της κοινότητάς μου το μάθουν, θα μπουν ότι τους πρόδωσα και θα πρέπει να φύγω μακριά. Και σε κάθε περίπτωση, δεν θέλω οι γονείς μου να πάνε φυλακή.”

Προσαρμογή του εξής περιστατικού: <http://www.dailymail.co.uk/femail/article-505796> 3/1/2008 και www.fgmnetwork.org

(Μορφές σεξουαλικής και έμφυλης βίας: σεξουαλική κακοποίηση)

Συμβουλές προς τον εκπαιδευτή:

Η ενδοοικογενειακή βία και η κακοποίηση δεν γνωρίζουν διαχωρισμούς. Μπορεί να αφορούν τόσο ετερόφυλα όσο και ομόφυλα ζευγάρια, διάφορες ηλικιακές κατηγορίες, εθνοτικά και οικονομικά υπόβαθρα. Αν και ο γυναικείος πληθυσμός έχει τα περισσότερα θύματα, οι άνδρες κακοποιούνται επίσης, ειδικά συναισθηματικά και λεκτικά. Η ενδοοικογενειακή κακοποίηση, επίσης γνωστή ως κακοποίηση συζύγου αφορά σε μία κατάσταση όπου ένα άτομο σε στενή σχέση ή γάμο, προσπαθεί να κυριαρχήσει και να ελέγξει το άλλο άτομο. Η πλειοψηφία των ενδοοικογενειακών περιστατικών σημειώνονται σε βάρος γυναικών και συμβαίνουν στο σπίτι, εξ ου και ο τίτλος “Η οικογένεια έχει σημασία”.

Όταν επεξεργάζεστε αυτή τη δραστηριότητα, λάβετε υπόψη την ευαισθησία ορισμένων συμμετεχόντων ως προς το ζήτημα ή την ανωνυμία/ιδιωτικότητα (μερικοί συμμετέχοντες μπορεί να έχουν προσωπική εμπειρία ενδοοικογενειακής βίας στο σπίτι ή την οικογένειά τους). Ξεκαθαρίστε ότι κανείς δεν πρέπει να πιεστεί να αποκαλύψει περισσότερα απ’ όσα θέλει. Μπορείτε να αλλάξετε κάποιες από τις λεπτομέρειες των υποθέσεων προκειμένου να αντιμετωπίσετε τις ανωτέρω ανάγκες.

Οι άνδρες συμμετέχοντες μπορεί να αντιδράσουν έντονα στη δραστηριότητα ή σε κάποιες από τις συζητήσεις. Είναι σημαντικό να λάβετε υπόψη ότι ο σκοπός δεν είναι να κάνετε τους άνδρες ή τα αγόρια να νιώσουν άσχημα για όσα κάνουν άλλοι άνδρες. Ωστόσο, ορισμένοι μπορεί να επιχειρηματολογήσουν λέγοντας ότι οι άνδρες είναι μέρος ενός καταπιεστικού πατριαρχικού συστήματος και, έτσι, παίζουν ένα ρόλο σε αυτό: αυτό είναι μία άποψη που μπορεί να οδηγήσει σε ενδιαφέρουσες συζητήσεις. Μπορεί επίσης να θελήσετε να εξερευνήσετε τις συνέπειες της βίας των ανδρών σε βάρος των γυναικών ή των ανδρών των ίδιων, τόσο άμεσα όσο και έμμεσα.

Το κλείσιμο της συνεδρίας με ενός λεπτού σιγή για τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας, είναι ένας δυναμικός τρόπος να ολοκληρωθεί η δραστηριότητα και να προωθηθεί η ευαισθητοποίηση και η αλληλεγγύη.

Βία σε βάρος γυναικών στη διάρκεια της ζωής τους

Φάση	Τύπος βίας
Προγεννητική	Επιλογή έκτρωσης με βάση το φύλο, συνέπειες ξυλοδαρμού κατά την εγκυμοσύνη

Βρεφική ηλικία	Παιδοκτονία (κοριτσιών),σεξουαλική και ψυχολογική βία
Παιδική ηλικία	Γάμος μεταξύ παιδιών, κλειτοριδεκτομή, φυσική, σεξουαλική και ψυχολογική κακοποίηση, αιμομιξία, παιδική πορνεία και πορνογραφία
Εφηβεία και ενήλικη περίοδος	Βία από ερωτικό σύντροφο (π.χ. ρίψη οξέων και βιασμός), εξαναγκασμός σε σεξουαλική συνεύρεση μέσω οικονομικού εκβιασμού (π.χ. μαθήτριες που συνευρίσκονται σεξουαλικά με ενήλικες με αντάλλαγμα την απαλλαγή από δίδακτρα), αιμομιξία, σεξουαλική κακοποίηση στον εργασιακό χώρο, βιασμός, σεξουαλική παρενόχληση, εξαναγκασμός σε πορνεία και πορνογραφία, διακίνηση γυναικών, βία από τον σύντροφο, βιασμός εντός γάμου, βία και δολοφονία με αφορμή την προίκα, συζυγοκτονία, ψυχολογική βία, κακοποίηση γυναικών με αναπηρίες, εξαναγκασμένη εγκυμοσύνη
Τρίτη ηλικία	Εξαναγκασμός σε "αυτοκτονία" ή ανθρωποκτονία χήρας για οικονομικούς λόγους, σεξουαλική, φυσική και ψυχολογική βία

Πηγή: Violence Against Women Information Pack – Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας 1997

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Μελέτη υπόθεσης και ομαδική εργασία

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ώρα και 5'

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: πίνακας τύπου flipchart & μαρκαδόροι, υπολογιστής & παρουσίαση Power Point για τη μελέτη υποθέσεων και κατευθύνσεις

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Εξοικείωση και ταυτοποίηση του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας
- Εξοικείωση και ορισμός του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας και κάποιων εκδηλώσεών του
- Εξοικείωση με κάποιες συνέπειες του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας
- Ορισμός κοινωνικά κατασκευασμένων στερεοτύπων και κοινωνικής αναπαραγωγής τους
- Διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με την Έμφυλη Βία
- Διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία
- Προσαρμογή δραστηριοτήτων του προγράμματος BASE για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των μεταναστών και προσφύγων σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και τη σεξουαλική βία

ΠΗΓΗ: Συμβούλιο της Ευρώπης (2012). Compass: Εγχειρίδιο εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα για νέους/νέες, δραστηριότητα “Ενδοοικογενειακές Υποθέσεις”. Προσβάσιμο εδώ: https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2012/120517_compass_edition_gr.pdf, προσαρμογή από την Μαρία Έλλη Ντουφεξή Καπλάνη - ΚΜΟΠ

ο 5.3 Δεμένοι στην κόκκινη κλωστή

ΣΤΟΧΟΙ Η δραστηριότητα στοχεύει στην συνειδητοποίηση της ανάγκης ύπαρξης μιας συνεκτικής υποστηρικτικής δικτύωσης που σκοπό θα έχει την πρόληψη και την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας όπως επίσης και την αλληλεξάρτηση των μελών μιας κοινότητας και της κοινωνίας γενικά.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Πριν την έναρξη της δραστηριότητας, εξηγήστε «μυστικά» σε κάποιους από τους συμμετέχοντες να σταθούν ο ένας δίπλα στον άλλο όταν τους δίνεται ένα συγκεκριμένο σήμα και ξαφνικά να αφήνουν την κλωστή που θα κρατούν να κυλήσει.

1. Οι συμμετέχοντες στέκονται σε κύκλο.
2. Ο συντονιστής διασυνδέει όλα τα μέλη του κύκλου συνεχώς ξετυλίγοντας την κόκκινη κλωστή δημιουργώντας έναν ιστό.
3. Μετά, εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι ο στόχος τους είναι να διατηρήσουν τον δημιουργηθέντα ιστό ώστε να μπορέσει να αντέξει, να κρατήσει και να προστατεύσει ένα άτομο από το να πέσει.
4. Ο συντονιστής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι πρέπει να κρατήσουν την κλωστή όσο πιο σφιχτά και δυνατά μπορούν με σκοπό ο ιστός να τεντωθεί όσο περισσότερο γίνεται. Τονίζεται στους συμμετέχοντες ότι πρέπει να προσέξουν και να μην δημιουργήσουν κενά γιατί υπάρχει ένα άτομο που κρέμεται από το ταβάνι και μπορεί να πέσει ανά πάσα στιγμή.
5. Μετά από ένα λεπτό, ο συντονιστής δίνει το σύνθημα στους συμμετέχοντες με τους οποίους είχε προ-συνεννοηθεί να αφήσουν την κλωστή να φύγει από τα χέρια τους.
6. Οι άλλοι συμμετέχοντες μπορεί να μιμηθούν την αντίδραση των προηγούμενων και να απελευθερώσουν κι αυτοί την κλωστή ή μπορεί και να την κρατήσουν. Ωστόσο, ακόμα και αν την κρατήσουν, ο ιστός θα διαλυθεί (5')

Μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, ο συντονιστής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι αυτός ο ιστός/δικτύωση συμβολίζει το υποστηρικτικό δίκτυο των θυμάτων της σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Αυτή η δικτύωση μπορεί να περιλαμβάνει την οικογένεια και τους φίλους του θύματος, την αστυνομία, οργανώσεις με συναφή αρμοδιότητα, γείτονες κτλ. Μετά ξεκινά συζήτηση με την ομάδα προκειμένου να απαντηθούν οι ακόλουθες ερωτήσεις (10'):

- Τι συνέβη ακριβώς;
- Γιατί (δεν) ακολούθησες τις οδηγίες που σου δόθηκαν; (εννοώντας την συγκράτηση της κλωστής και την επίδειξη προσοχής)
- Ήξερες ότι αν αφήνες ή χαλάρωνες τον υποστηρικτικό ιστό, θα ήταν επικίνδυνο για ένα άτομο; Πως αποφάσισες να αντιδράσεις κατ' αυτόν τον τρόπο; (οι άνθρωποι επηρεάστηκαν από την αντίδραση των προσυνηνομένων ατόμων;)
- Τι σε έκανε να αντιδράσεις κατ' αυτόν τον τρόπο; Γιατί;

- Πιστεύεις πως ό,τι συνέβη στον κύκλο αντανακλά την πραγματική ζωή; Παρακαλώ δώστε παραδείγματα.
- Εάν ο ιστός συμβολίζει το υποστηρικτικό δίκτυο και άρα επιδεικνύουμε μία χαλαρή στάση απέναντι στους άλλους ή επηρεαζόμαστε από τη συμπεριφορά τους, ποιο νομίζεις ότι θα είναι το αποτέλεσμα;

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Ενεργοποιητής (energizer) για την αύξηση ευαισθητοποίησης

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 15΄

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Παχιά κόκκινη κλωστή

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Διοργάνωση εκδηλώσεων αύξησης ευαισθητοποίησης σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία
- Προσαρμογή των δραστηριοτήτων του προγράμματος BASE για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των μεταναστών/προσφύγων σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και στην σεξουαλική και έμφυλη βία
- Μηδενική ανοχή απέναντι στην σεξουαλική και έμφυλη βία
- Προώθηση του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των επιβιωσασών της σεξουαλικής και έμφυλης βίας
- Ενίσχυση γυναικών και κοριτσιών με μεταναστευτικό/προσφυγικό υπόβαθρο όσον αφορά στο δικαίωμα αυτοπροστασίας τους
- Αφοσίωση στην αντιμετώπιση της σεξουαλικής και έμφυλης βίας

ΠΗΓΗ: Τσιρώνης, C., Αλμπάνη, C., Σιτζιούκη, M., Τσιρώνη, E. (ND). ΚΕΠΑΔ και ΚΜΟΠ. *Ατενί-ζω: Εκπαιδευτικό εγχειρίδιο ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης για την παράνομη διακίνηση & εμπορία ανθρώπων*. Προσαρμογή από την Μαρία Έλλη Ντουφεξή Καπλάνη- ΚΜΟΠ

○ 5.4 Ποια είναι η θέση μου;

ΣΤΟΧΟΙ:Οι συμμετέχοντες ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες σχετικά με το τι συνιστά σεξουαλική και έμφυλη βία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Ετοιμάστε το χώρο, τοποθετώντας στο κέντρο του δωματίου μία αφίσα που αναγράφει “Συμφωνώ” και στην άλλη πλευρά “Διαφωνώ”
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν στη μέση του δωματίου όπου η διπλής όψεως αφίσα έχει τοποθετηθεί. Εξηγήστε τους ότι θα διερευνήσουν το φαινόμενο των έμφυλων στερεοτύπων και της έμφυλης βίας μέσω μιας πιο διαδραστικής συζήτησης. Εξηγήστε ότι τώρα θα διαβάσετε μερικές δηλώσεις με τις οποίες τα άτομα μπορεί να συμφωνούν ή να διαφωνούν. Εξηγήστε ότι τα άτομα μπορούν να σταθούν σε οποιαδήποτε πλευρά της νοερής γραμμής αλλά ότι πρέπει να σταθούν στο πλάι -όσο το δυνατόν περισσότερο- των ατόμων των οποίων οι απόψεις συμπίπτουν με τις δικές τους. Η τοποθέτηση των συμμετεχόντων στο χώρο γίνεται ανάλογα με το πόσο συμφωνούν ή

διαφωνούν με την δήλωση που ακούν. Σύντομη συζήτηση επιτρέπεται κατά τη διάρκεια που τα άτομα τοποθετούνται στις θέσεις τους (5').

3. Διαβάστε κατά τη σειρά τις δηλώσεις.
4. Προκαλέστε αναστοχασμό και συζήτηση. Ρωτήστε εκείνους που έχουν τοποθετηθεί πιο μακριά απ' όλους γιατί επέλεξαν εκείνες τις θέσεις. Ζητήστε από κάποιον που στέκεται κοντά στο κέντρο να σας πει αν η τοποθέτησή του αντανακλά την απουσία κάποιας ισχυρής γνώμης ή γνώσης.
5. Επιτρέψτε στα άτομα να αλλάξουν θέσεις καθώς ακούν τα σχόλια άλλων συμμετεχόντων (30').
6. Αφού έχετε τελειώσει με όλες τις δηλώσεις, συγκεντρώστε και πάλι την ομάδα για να συνοψίσετε (15')

Αν και η Έμφυλη Βία μπορεί να εκλαμβάνεται διαφορετικά, αναλόγως των συνθηκών, της κοινωνίας και της κουλτούρας, αποτελεί μια μορφή καταπίεσης.

Δηλώσεις

1. Κάποιοι άνθρωποι ανέχονται τη βία επειδή το θέλουν.
2. Δεν είναι δουλειά της κυβέρνησης να διασφαλίζει ότι οι άνθρωποι δεν υποφέρουν από περιστατικά βίας αλλά των ίδιων των ανθρώπων.
3. Όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα.
4. Εάν μία γυναίκα βιώσει ενδοοικογενειακή βία, θα πρέπει να το κρατήσει για τον εαυτό της, καθώς θα ήταν ντροπιαστικό να το μοιραστεί με οποιονδήποτε.
5. Η ενδοοικογενειακή βία δεν αφορά την κοινότητα.
6. Είναι λογικό μία γυναίκα να κάνει ό,τι της λέει ο άντρας της, ακόμα και αν δεν το θέλει.
7. Τα δικαιώματα των γυναικών είναι ανθρώπινα δικαιώματα και πρέπει να γίνονται σεβαστά.
8. Μία από τις βασικές ευθύνες κάθε κυβέρνησης είναι να διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα όλων των πολιτών προστατεύονται.
9. Δεν γεννιόμαστε με δικαιώματα. Τα αποκτούμε.
10. Οι γυναίκες δεν θα έπρεπε να πάρουν την άδεια του συντρόφου τους για να κάνουν οτιδήποτε.
11. Εάν κάποιος που γνωρίζουμε βιώνει κάποια μορφή βίας, πρέπει να τον ωθήσουμε να δράσει.
12. Εάν η υποστήριξη δεν μπορεί να διασφαλιστεί, δεν υπάρχει κανένας λόγος να αναφέρω το περιστατικό.
13. Εάν κάποιος μας μιλά υποτιμητικά, και αυτό συνιστά βία.
14. Μπορούμε να βοηθήσουμε την πρόληψη της βίας, προσπαθώντας να μην περάσουμε αυτή την κουλτούρα στην επόμενη γενιά.
15. Εάν δεν μπορούμε να λύσουμε κάτι μόνοι μας, δεν είναι ντροπή να ζητάμε βοήθεια.

ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ: Διαδραστική δραστηριότητα, διαδραστική άσκηση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 50'

ΧΩΡΟΣ & ΥΛΙΚΑ: Αφίσα διπλής όψης "Συμφωνώ-Διαφωνώ" με κάποιο στήριγμα (π.χ. κόλλα), ένα αντίγραφο των δηλώσεων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Εξοικείωση και ταυτοποίηση με το φαινόμενο της σεξουαλικής και έμφυλης βίας

- Εξοικείωση και ορισμός του φαινομένου της σεξουαλικής και έμφυλης βίας και κάποιων εκδηλώσεών της
- Εξοικείωση με κάποια από τα αντίκτυπα της σεξουαλικής και έμφυλης βίας
- Αναγνώριση έμφυλων στερεοτύπων και έμφυλης βίας
- Διοργάνωση εκδηλώσεων αύξησης ευαισθητοποίησης σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία
- Αυτοανάλυση σχετικά με τα στερεότυπα, τις προκαταλήψεις και τρόπους πρόσληψης των έμφυλων στερεοτύπων
- Προσαρμογή των δραστηριοτήτων του προγράμματος BASE για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των μεταναστών/προσφύγων σχετικά με τα έμφυλα στερεότυπα και την σεξουαλική και έμφυλη βία

Πηγή: Συμβούλιο της Ευρώπης (2012). Compass: Εγχειρίδιο εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα για νέους/νέες, δραστηριότητα “Ποιά είναι η θέση μου”. Προσβάσιμο εδώ:https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2012/120517_compass_edition_gr.pdf, προσαρμογή από την Μαρία Έλλη Ντουφεξή Καπλάνη - ΚΜΟΠ

- 6 Υλικά

ο 6.1 Μορφές σεξουαλικής βίας

Μία μεγάλη ποικιλία πράξεων σεξουαλικής βίας μπορεί να λάβουν χώρα υπό διαφορετικές συνθήκες και συγκείμενα⁶:

- Βιασμός εντός γάμου ή σχέσης
- Βιασμός από αγνώστους
- Συστηματικός βιασμός στη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων
- Ανεπιθύμητα σεξουαλικά σχόλια ή σεξουαλική παρενόχληση συμπεριλαμβανομένου του αιτήματος σεξουαλικής συνεύρεσης με ανταλλάγματα
- Σεξουαλική κακοποίηση ατόμων με φυσικές αναπηρίες ή νοητικά προβλήματα
- Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών
- Εξαναγκασμός σε γάμο ή συγκατοίκηση συμπεριλαμβανομένου του γάμου μεταξύ παιδιών
- Άρνηση λήψης μέτρων αντισύλληψης ή προστασίας από σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.
- Εξαναγκασμένη έκτρωση
- Βίαιες πράξεις σε βάρος της σεξουαλικής ακεραιότητας των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της κλειτοριδεκτομής και την εξαναγκασμένη εξέταση της παρθενίας

ο 6.2 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (συντομευμένη έκδοση)

Άρθρο 1: Ορισμός του παιδιού

Κάθε άτομο κάτω των 18 ετών έχει όλα τα δικαιώματα αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 2: Αρχή μη διάκρισης

Η Σύμβαση ισχύει για όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως καταγωγής, θρησκείας, φυσικής ικανότητας, ανεξαρτήτως του τί σκέφτονται ή τί λένε, από ό,τι τύπο οικογένειας και αν προέρχονται.

Άρθρο 3: Το Βέλτιστο Συμφέρον του Παιδιού

Κάθε οργανισμός που ασχολείται με τα παιδιά πρέπει να εργάζεται με άξονα το βέλτιστο συμφέρον κάθε παιδιού.

Άρθρο 4: Δικαιώματα στην πράξη

Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών σε όφελος των παιδιών.

⁶ Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Κεφάλαιο 6, online:

https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/global_campaign/en/chap6.pdf accessed on the 2/9/2019

Άρθρο 5: Γονική καθοδήγηση και οι αυξανόμενες ικανότητες ενός παιδιού που μεγαλώνει

Οι κυβερνήσεις πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και τις ευθύνες των οικογενειών να κατευθύνουν και να καθοδηγούν τα παιδιά τους με τρόπο που, μεγαλώνοντας, να μάθουν να αξιοποιούν σωστά τα δικαιώματά τους.

Άρθρο 6: Επιβίωση και ανάπτυξη

Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στη ζωή. Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά επιβιώνουν και αναπτύσσονται με υγιή τρόπο.

Άρθρο 7: Όνομα και ιθαγένεια

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα εγγεγραμμένο όνομα και ιθαγένεια. Επίσης, έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν και, όσο είναι δυνατόν, να τα φροντίζουν οι γονείς τους.

Άρθρο 8: Ταυτότητα

Οι κυβερνήσεις πρέπει να σέβονται το δικαίωμα των παιδιών όσων αφορά το όνομα, την ιθαγένεια και τους οικογενειακούς δεσμούς.

Άρθρο 9: Χωρισμός από τους γονείς

Τα παιδιά δεν πρέπει να στερούνται τους γονείς τους εκτός αν αυτό γίνεται για το καλό τους, π.χ. εάν ένας γονιός κακομεταχειρίζεται ή αδιαφορεί για ένα παιδί. Τα παιδιά των οποίων οι γονείς έχουν χωρίσει, έχουν το δικαίωμα να μείνουν σε επαφή και με τους δύο γονείς εκτός αν αυτό είναι επιβλαβές για τα ίδια.

Άρθρο 10: Οικογενειακή επανένωση

Σε οικογένειες που ζουν σε διαφορετικές χώρες πρέπει να δίνεται το δικαίωμα να μετακινηθούν μεταξύ των χωρών αυτών ώστε γονείς και παιδιά να μπορούν να έχουν επαφή ή να επανενωθούν ως οικογένεια.

Άρθρο 11: Μεταφορά και μη επιστροφή παιδιού

Οι κυβερνήσεις πρέπει να λάβουν μέτρα για να σταματήσουν την παράνομη μετακίνηση (αρπαγή από γονέα) ανηλίκων από τη χώρα τους.

Άρθρο 12: Η άποψη του παιδιού

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να πουν τί σκέφτονται ότι πρέπει να συμβεί όταν οι γονείς τους παίρνουν αποφάσεις που τα επηρεάζουν και η γνώμη τους πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Άρθρο 13: Ελευθερία έκφρασης

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να λάβουν και να μοιραστούν πληροφορίες όσο αυτές οι πληροφορίες δεν βλάπτουν τα ίδια ή άλλα άτομα.

Άρθρο 14: Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και πίστης

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να σκέφτονται και να πιστεύουν ότι θέλουν καθώς και να ασκούν τη θρησκεία τους στο βαθμό που δεν εμποδίζουν άλλους από το να απολαμβάνουν το ίδιο δικαίωμα. Οι γονείς θα πρέπει να καθοδηγούν τα παιδιά ως προς αυτό.

Άρθρο 15: Ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συνευρίσκονται και να δημιουργούν ομάδες και οργανώσεις καθ' όσον αυτό δεν εμποδίζει άλλα άτομα από το να απολαμβάνουν τα δικά τους δικαιώματα.

Άρθρο 16: Προστασία της ιδιωτικής ζωής

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Ο νόμος πρέπει να τα προστατεύει από επιθέσεις σε βάρος του τρόπου ζωής τους, την υπόληψή τους, τις οικογένειές τους και τις κατοικίες τους.

Άρθρο 17: Πρόσβαση σε κατάλληλη για την ηλικία τους πληροφόρηση

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα αξιόπιστης ενημέρωσης από τα ΜΜΕ. Η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και οι εφημερίδες θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες που τα παιδιά να μπορούν να καταλάβουν και δεν θα πρέπει να προωθούν υλικό που θα μπορούσε να βλάψει τα παιδιά.

Άρθρο 18: Γονικές ευθύνες

Οι δύο γονείς μοιράζονται την ευθύνη της ανατροφής των παιδιών τους και πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το καλύτερο για το παιδί τους. Οι κυβερνήσεις πρέπει να βοηθούν τους γονείς παρέχοντάς τους υποστήριξη, ειδικά αν και οι δύο γονείς εργάζονται.

Άρθρο 19: Προστασία από την κακοποίηση και την εγκατάλειψη

Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά λαμβάνουν κατάλληλη φροντίδα και προστατεύονται από τη βία, την κακοποίηση και την εγκατάλειψη από τους γονείς τους ή οποιονδήποτε άλλο τα φροντίζει.

Άρθρο 20: Προστασία παιδιών χωρίς οικογένεια

Παιδιά που δεν έχουν την δυνατότητα λήψης φροντίδας από τη δική τους οικογένεια πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη φροντίδα επαρκώς από ανθρώπους που σέβονται την θρησκεία, την κουλτούρα και τη γλώσσα τους.

Άρθρο 21: Υιοθεσία

Το πρώτο κριτήριο της υιοθεσίας παιδιών πρέπει να είναι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Οι ίδιοι κανόνες πρέπει να ισχύουν είτε τα παιδιά είναι υιοθετημένα στην χώρα όπου γεννήθηκαν είτε μεταφέρθηκαν σε άλλη χώρα.

Άρθρο 22: Παιδιά πρόσφυγες

Τα παιδιά που έρχονται σε μία χώρα ως πρόσφυγες πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα όπως και τα παιδιά που έχουν γεννηθεί σε αυτή τη χώρα.

Άρθρο 23: Παιδιά με αναπηρίες

Παιδιά που έχουν οποιουδήποτε είδους αναπηρία πρέπει να τυγχάνουν ειδικής φροντίδας και υποστήριξης που κατατείνει στο να μπορούν να διάγουν μία αυτόνομη και ανεξάρτητη ζωή.

Άρθρο 24: Υγεία και Υπηρεσίες Υγείας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε υπηρεσίες υγείας καλής ποιότητας, καθαρό νερό, θρεπτικό φαγητό και ένα καθαρό περιβάλλον ώστε να είναι υγιή. Οι πλούσιες χώρες πρέπει να βοηθούν τις φτωχότερες να επιτύχουν το συγκεκριμένο στόχο.

Άρθρο 25: Επανεξέταση τοποθέτησης σε δομές φροντίδας

Η κατάσταση παιδιών τα οποία τυγχάνουν φροντίδας από τις τοπικές αρχές και όχι από τους γονείς του πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά

Άρθρο 26: Κοινωνική ασφάλεια

Η κυβέρνηση πρέπει να παράσχει επιπλέον χρήματα σε παιδιά ή οικογένειες που το έχουν ανάγκη.

Άρθρο 27: Επίπεδο διαβίωσης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα επίπεδο διαβίωσης που είναι αρκετά καλό ώστε να καλύπτονται οι φυσικές και ψυχολογικές τους ανάγκες. Η κυβέρνηση πρέπει να βοηθά τις οικογένειες που δεν έχουν τα οικονομικά μέσα ώστε να το επιτύχουν αυτό.

Άρθρο 28: Εκπαίδευση

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η πειθαρχία στα σχολεία πρέπει να σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια των παιδιών. Η βασική εκπαίδευση πρέπει να είναι δωρεάν. Οι πλούσιες χώρες πρέπει να βοηθούν τις φτωχότερες ως προς αυτό.

Άρθρο 29: Στόχοι της εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση πρέπει να βοηθά την ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού και να αναδεικνύει στο έπακρο τα ταλέντα του. Πρέπει επίσης να ενθαρρύνει τα παιδιά να σέβονται τους γονείς τους καθώς και την κουλτούρα τους αλλά και την κουλτούρα των άλλων.

Άρθρο 30: Μειονοτικά ή ιθαγενή παιδιά

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να μαθαίνουν και να μιλούν τη γλώσσα και τα έθιμα των οικογενειών τους είτε αυτά αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της χώρας είτε όχι.

Άρθρο 31: Ελεύθερος χρόνος, ψυχαγωγία και πολιτιστικές δραστηριότητες

Όλα τα παιδιά πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ξεκουράζονται και να παίζουν καθώς και να παίρνουν μέρος σε ποικιλία δραστηριοτήτων

Άρθρο 32: Παιδική εργασία

Η κυβέρνηση πρέπει να προστατεύει τα παιδιά από εργασία που είναι επικίνδυνη ή μπορεί να βλάψει την υγεία τους ή να εμποδίσει την εκπαίδευσή τους.

Άρθρο 33: Χρήση ναρκωτικών

Η κυβέρνηση πρέπει να παράσχει τρόπους προστασίας των παιδιών από την χρήση επικίνδυνων ουσιών.

Άρθρο 34: Σεξουαλική εκμετάλλευση

Η κυβέρνηση πρέπει να προστατεύει τα παιδιά από τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Άρθρο 35: Πώληση, διακίνηση και αρπαγή

Η κυβέρνηση πρέπει να διασφαλίζει την προστασία των παιδιών από την πώλησή τους ή την αρπαγή τους.

Άρθρο 36: Άλλες μορφές εκμετάλλευσης

Τα παιδιά θα πρέπει να προστατεύονται από δραστηριότητες που μπορεί να βλάψουν την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 37: Βασανιστήρια και στέρηση της ελευθερίας

Παιδιά που παραβιάζουν το νόμο δεν πρέπει να τυγχάνουν απάνθρωπης μεταχείρισης. Δεν πρέπει να τοποθετούνται σε φυλακές με ενήλικες και πρέπει να μπορούν να διατηρούν επαφή με τις οικογένειές τους.

Άρθρο 38: Ένοπλες συγκρούσεις

Οι κυβερνήσεις δεν πρέπει να επιτρέπουν σε παιδιά κάτω των 15 ετών να στρατολογούνται. Παιδιά σε εμπόλεμες ζώνες πρέπει να τυγχάνουν ειδικής προστασίας.

Άρθρο 39: Φροντίδα αποκατάστασης

Παιδιά που έχουν εγκαταλειφθεί ή κακοποιηθεί πρέπει να λαμβάνουν ειδική βοήθεια προκειμένου να ανανήψουν.

Άρθρο 40: Ανήλικοι παραβάτες

Παιδιά που κατηγορούνται για παραβίαση της νομοθεσίας πρέπει να λαμβάνουν νομική αρωγή.

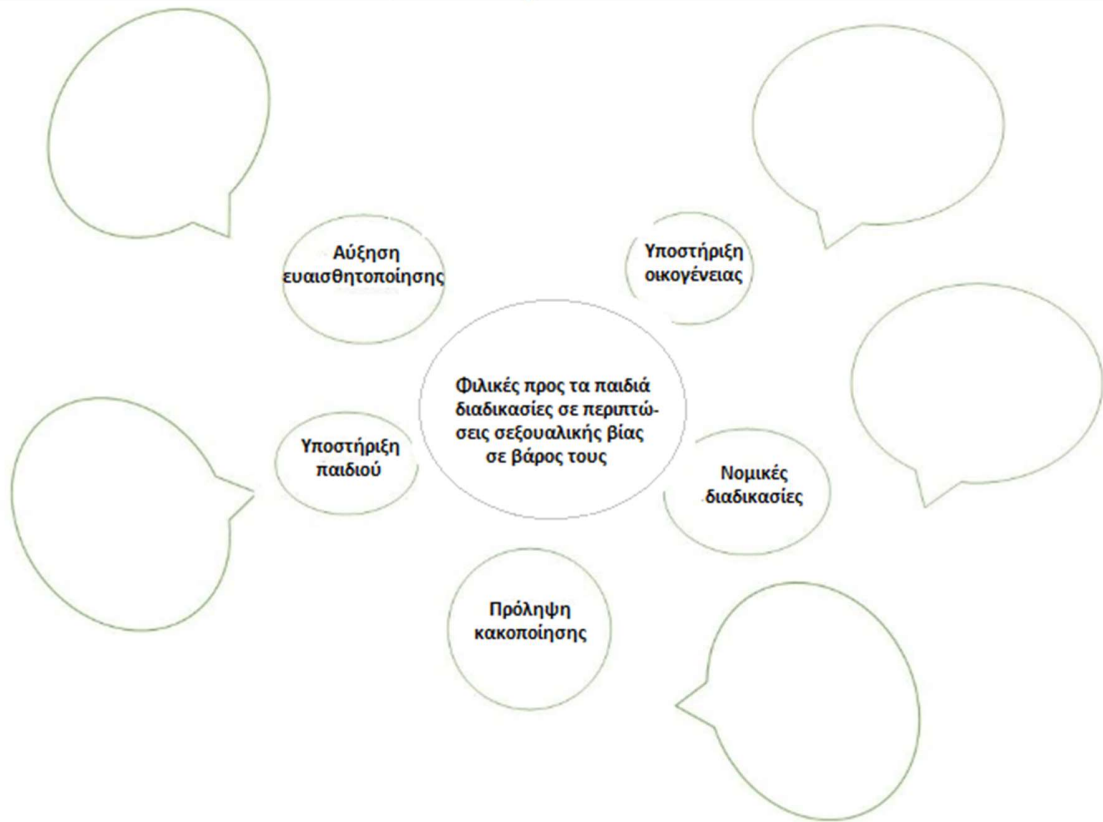
Άρθρο 41: Σεβασμός υψηλότερων προτύπων

Εάν οι νόμοι κάποιας συγκεκριμένης χώρας προστατεύουν καλύτερα τα παιδιά σε σχέση με τα άρθρα της Σύμβασης, τότε ισχύουν οι συγκεκριμένοι νόμοι.

Άρθρο 42: Θέτοντας τη Σύμβαση σε εφαρμογή

Η κυβέρνηση πρέπει να φροντίσει ότι όλοι οι γονείς και τα παιδιά γνωρίζουν την Σύμβαση.

ο 6.3 Παραδοτέος Χάρτης Πολυπηρεσιακής Συνεργασίας

ο 6.4 Παραδοτέα σχετικά με την φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη σε περιπτώσεις σεξουαλικής και έμφυλης βίας

Παραδοτέο 1: Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση

Άρθρο 5 – Πρόσληψη, εκπαίδευση και αύξηση της ευαισθητοποίησης ατόμων που εργάζονται σε επαφή με τα παιδιά

1. Κάθε Μέρος θα λάβει τα απαραίτητα νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να ενθαρρύνει την ενημέρωση για την προστασία και τα δικαιώματα των παιδιών ανάμεσα σε άτομα που έχουν τακτικές επαφές με παιδιά στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της κοινωνικής προστασίας, της δικαιοσύνης και της επιβολής του νόμου και σε χώρους που σχετίζονται με τον αθλητισμό, τον πολιτισμό και τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

2. Κάθε Μέρος θα λάβει τα απαραίτητα νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα άτομα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαθέτουν επαρκή γνώση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, των μέσων εντοπισμού τους και της δυνατότητας που αναφέρεται στο Άρθρο 12, παράγραφος 1.

Άρθρο 6 – Εκπαίδευση για παιδιά

Κάθε Μέρος θα λάβει τα απαραίτητα νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα παιδιά, κατά την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενημερώνονται για τους κινδύνους της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της σεξουαλικής κακοποίησης, καθώς και για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να προστατευθούν, προσαρμοσμένα στην αναπτυξιακή δυνατότητά τους. Οι πληροφορίες αυτές, που παρέχονται σε συνεργασία με τους γονείς, όπου χρειάζεται, θα δίνονται στα πλαίσια ενός γενικότερου περιεχομένου ενημέρωσης για τη σεξουαλικότητα και θα δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σε καταστάσεις κινδύνου, ειδικά όπου περιλαμβάνεται η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

Άρθρο 9 – Συμμετοχή των παιδιών, του ιδιωτικού τομέα, των ΜΜΕ και της κοινωνίας των πολιτών

1. Κάθε Μέρος θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των παιδιών, σύμφωνα με την αναπτυξιακή δυνατότητά τους, στην ανάπτυξη και την εφαρμογή κρατικών πολιτικών, προγραμμάτων ή άλλων πρωτοβουλιών που αφορούν τον αγώνα ενάντια στη σεξουαλική εκμετάλλευση και την σεξουαλική κακοποίηση παιδιών.

2. Κάθε Μέρος θα ενθαρρύνει τον ιδιωτικό τομέα και ιδιαίτερα τους τομείς πληροφορικής και επικοινωνιών, τουρισμού και ταξιδιών και τον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και την κοινωνία των πολιτών, να συμμετέχουν στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για την πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της κακοποίησης παιδιών και να εφαρμόσουν εσωτερικούς κανόνες μέσω της αυτορρύθμισης και της συρρύθμισης.

3. Κάθε Μέρος θα ενθαρρύνει τα μέσα ενημέρωσης να παρέχουν κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με όλες τις πτυχές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της κακοποίησης παιδιών, με τον δέοντα σεβασμό για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης και την ελευθερία του τύπου.

4. Κάθε Μέρος θα ενθαρρύνει τη χρηματοδότηση, περιλαμβανομένων και όπου ενδείκνυται, της δημιουργίας ταμείων, έργων και προγραμμάτων που διεξάγονται από την κοινωνία των πολιτών με στόχο την πρόληψη και την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση.

ΚΑΡΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ 1: Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση

1. Συζητήστε πώς τα άρθρα 5, 6, 9 εφαρμόζονται στη χώρα σας. Για κάθε άρθρο:

- * Δώστε σαφή παραδείγματα που παρουσιάζουν μέτρα που έχουν ληφθεί
- * Εντοπίστε πεδία που επιδέχονται βελτίωσης παρουσιάζοντας πρακτικές ιδέες.

2. Συζητήστε το συγκείμενο/περιβάλλον εντός του οποίου διεξάγονται οι συνεντεύξεις με τα παιδιά σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας σε βάρος τους. Εντοπίστε τον θετικό και αρνητικό αντίκτυπο σε σχέση με την εμπειρία του παιδιού.

Παραδοτέο 2: Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη

III. Θεμελιώδεις αρχές

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στις αρχές οι οποίες προβλέπονται ήδη στις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο προοίμιο.
2. Οι εν λόγω αρχές αναπτύσσονται αναλυτικότερα στις ενότητες που ακολουθούν και θα πρέπει να ισχύουν σε όλα τα κεφάλαια των κατευθυντήριων γραμμών που παρουσιάζονται εδώ.

A. Συμμετοχή

1. Το δικαίωμα κάθε παιδιού να πληροφορείται τα δικαιώματά του, να του παρέχονται κατάλληλοι τρόποι πρόσβασης στη δικαιοσύνη, και να ζητείται και να ακούγεται η γνώμη του θα πρέπει να γίνεται σεβαστό κατά τη διάρκεια των διαδικασιών που το αφορούν άμεσα ή έμμεσα. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι θα πρέπει να δίδεται η δέουσα βαρύτητα στη γνώμη του παιδιού, έχοντας υπόψη την ωριμότητά του και τις δυσκολίες επικοινωνίας που ενδεχομένως έχει, με γνώμονα πάντοτε την ουσιαστική συμμετοχή του στις διαδικασίες.
2. Τα παιδιά θα πρέπει να θεωρούνται και να αντιμετωπίζονται ως φορείς πλήρων δικαιωμάτων και θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ασκούν όλα τα δικαιώματά τους κατά τρόπο τέτοιο που να λαμβάνονται υπόψη η ικανότητα διάκρισής τους και οι περιστάσεις της υπόθεσης.

B. Το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ουσιαστική εφαρμογή του δικαιώματος των παιδιών να δίδεται πρωταρχική σημασία στο υπέρτατο συμφέρον τους σε όλα τα θέματα που τα αφορούν άμεσα ή έμμεσα.

2. Κατά την αξιολόγηση του υπέρτατου συμφέροντος του άμεσα ή έμμεσα θιγόμενου παιδιού: α. θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις και η γνώμη του· β. θα πρέπει να γίνονται πάντοτε σεβαστά όλα τα άλλα δικαιώματά του, όπως το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια, στην ελευθερία και στην ίση μεταχείριση· γ. θα πρέπει να υιοθετείται ολοκληρωμένη προσέγγιση από όλες τις αρμόδιες αρχές, έτσι ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη όλα τα συμφέροντα που διακυβεύονται, και κυρίως η ψυχολογική και σωματική ευημερία του παιδιού, όπως και τα νομικά, κοινωνικά και οικονομικά συμφέροντά του.

3. Το υπέρτατο συμφέρον όλων των παιδιών που εμπλέκονται στην ίδια διαδικασία ή υπόθεση θα πρέπει να αξιολογείται και να σταθμίζεται χωριστά, με γνώμονα τον συμβιβασμό των πιθανώς αντικρουόμενων συμφερόντων των παιδιών.

4. Παρότι την αρμοδιότητα και την ευθύνη λήψης των τελικών αποφάσεων έχουν σε τελευταίο βαθμό οι δικαστικές αρχές, τα κράτη μέλη θα πρέπει, όπου απαιτείται, να καταβάλλουν συντονισμένες προσπάθειες για τη θέσπιση διεπιστημονικών προσεγγίσεων με στόχο την αξιολόγηση του υπέρτατου συμφέροντος των παιδιών στο πλαίσιο διαδικασιών που τα αφορούν άμεσα.

Γ. Αξιοπρέπεια

1. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ή της υπόθεσης, η μεταχείριση των παιδιών θα πρέπει να γίνεται με φροντίδα, ευαισθησία, αμεροληψία και σεβασμό, με ιδιαίτερη προσοχή στην προσωπική κατάσταση, στην ευημερία και στις ιδιαίτερες ανάγκες τους, και με πλήρη σεβασμό στη σωματική και ψυχολογική ακεραιότητά τους. Η μεταχείριση αυτή θα πρέπει να τους αναγνωρίζεται και να τηρείται σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίον ήρθαν σε επαφή με τις δικαστικές ή εξωδικαστικές διαδικασίες ή λουπές παρεμβατικές δράσεις, και ανεξαρτήτως της νομικής υπόστασης και της δικαιοπρακτικής τους ικανότητας στο πλαίσιο της εκάστοτε διαδικασίας ή υπόθεσης.

2. Κανένα παιδί δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια, ούτε σε ποινές ή μεταχείριση απάνθρωπες ή εξευτελιστικές.

Δ. Προστασία από τις διακρίσεις

1. Τα δικαιώματα των παιδιών πρέπει να προστατεύονται από κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος ή εθνοτικής προέλευσης, ηλικίας, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου, κατάστασης του ή των γονέων του, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα, περιουσίας, γέννησης, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας του φύλου ή άλλης κατάστασης.

2. Ειδική προστασία και στήριξη μπορεί να παρέχεται σε πιο ευάλωτα παιδιά, όπως παιδιά μεταναστών, παιδιά προσφύγων και αιτούντων άσυλο, ασυνόδευτα παιδιά, παιδιά με αναπηρίες, άστεγα παιδιά και παιδιά του δρόμου, παιδιά Ρομά και παιδιά που βρίσκονται σε ιδρύματα.

IV. Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη πριν, κατά και μετά τη δικαστική διαδικασία

A. Γενικά συστατικά στοιχεία φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης

1. Πληροφόρηση και καθοδήγηση

1. Από την πρώτη τους επαφή με το δικαστικό σύστημα ή με άλλες αρμόδιες αρχές (όπως η αστυνομία, οι υπηρεσίες μετανάστευσης, οι εκπαιδευτικές ή κοινωνικές υπηρεσίες ή οι υπηρεσίες υγειονομικής

περίθαλψης) και καθ' όλη τη διάρκεια της συναφούς διαδικασίας, τα παιδιά και οι γονείς τους θα πρέπει να ενημερώνονται αμέσως και δεόντως, μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:

α. για τα δικαιώματά τους, και συγκεκριμένα για τα ειδικά δικαιώματα που έχουν τα παιδιά στο πλαίσιο των δικαστικών ή εξωδικαστικών διαδικασιών που τα αφορούν ή που μπορεί να τα αφορούν, καθώς και για τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν πιθανές παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους, όπως η δυνατότητα κίνησης δικαστικής ή εξωδικαστικής διαδικασίας ή ανάληψης άλλης δράσης. Στα ανωτέρω δύνανται να περιλαμβάνονται πληροφορίες για την προβλεπόμενη διάρκεια της διαδικασίας, για τη δυνατότητα άσκησης άλλων ένδικων μέσων και για τη δυνατότητα πρόσβασης σε ανεξάρτητους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών·

β. για το σύστημα και τις συναφείς διαδικασίες, λαμβανομένων υπόψη της ιδιαίτερης θέσης που θα έχει το παιδί και του ρόλου που ενδέχεται να διαδραματίσει στο πλαίσιο αυτό, καθώς και για τα διάφορα στάδια των διαδικασιών·

γ. για τους μηχανισμούς στήριξης στη διάθεση του παιδιού κατά τη συμμετοχή του στις δικαστικές ή εξωδικαστικές διαδικασίες·

δ. για την καταλληλότητα και τις πιθανές συνέπειες της εκάστοτε δικαστικής ή εξωδικαστικής διαδικασίας·

ε. κατά περίπτωση, για τις κατηγορίες ή για τη συνέχεια που δίδεται στην καταγγελία τους· στ. για την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας και των λοιπών συναφών διαδικασιών, όπως των συνεδριάσεων του δικαστηρίου σε περίπτωση που θίγεται προσωπικά το παιδί·

ζ. για τη γενικότερη πορεία και την έκβαση της διαδικασίας ή της παρεμβατικής δράσης

η. για την ύπαρξη μέτρων προστασίας·

θ. για τους διαθέσιμους μηχανισμούς επανεξέτασης των αποφάσεων που αφορούν το παιδί·

ι. για τις διαθέσιμες δυνατότητες λήψης αποζημίωσης από τον θύτη ή το κράτος μέσω της δικαστικής οδού, εναλλακτικών αστικών διαδικασιών ή άλλων τρόπων·

ια. για την ύπαρξη υπηρεσιών (υπηρεσιών υγείας και ψυχολογικής υποστήριξης, κοινωνικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διερμηνείας και μετάφρασης, κ.λπ.) ή οργανισμών που μπορούν να παράσχουν υποστήριξη, καθώς και για τα μέσα πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες, κατά περίπτωση, με τη χορήγηση επείγουσας οικονομικής βοήθειας·

ιβ. για τυχόν διαθέσιμες ειδικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή προστασία του υπέρτατου συμφέροντος των παιδιών σε περίπτωση διαμονής τους σε άλλο κράτος.

2. Η συναφής πληροφόρηση και καθοδήγηση θα πρέπει να παρέχονται στα παιδιά κατά τρόπο προσαρμοσμένο στην ηλικία και στον βαθμό ωριμότητάς τους, σε γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν και λαμβανομένης υπόψιν πολιτιστικών διαφορών και διαφορών μεταξύ των φύλων.

3. Η συναφής πληροφόρηση θα πρέπει να παρέχεται κατά κανόνα απευθείας τόσο στο παιδί όσο και στους γονείς του ή στους διορισμένους νόμιμους αντιπροσώπους του. Η πληροφόρηση των γονέων δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υποκαθιστά την πληροφόρηση του ίδιου του παιδιού.

4. Θα πρέπει να διατίθενται και να διανέμονται ευρέως φιλικά προς τα παιδιά έντυπα με τις συναφείς νομικές πληροφορίες, και να λειτουργούν ειδικές υπηρεσίες πληροφόρησης για παιδιά, όπως εξειδικευμένοι ιστότοποι και τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας.

5. Το παιδί πρέπει να ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση και απευθείας για τις εναντίον του κατηγορίες αμέσως μετά την απαγγελία των τελευταίων. Η εν λόγω πληροφόρηση θα πρέπει να παρέχεται τόσο στο παιδί όσο και στους γονείς του κατά τρόπον ώστε να κατανοούν επακριβώς την κατηγορία και τις πιθανές συνέπειες.

2. Προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

6. Η ιδιωτική ζωή και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των παιδιών που τα αφορά κάποια δικαστική ή εξωδικαστική διαδικασία ή άλλη παρεμβατική δράση θα πρέπει να προστατεύονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Σε γενικές γραμμές, αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να γνωστοποιηθεί ή να δημοσιευθεί, ιδίως στα ΜΜΕ, καμία πληροφορία ή δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που θα μπορούσε να συμβάλει άμεσα ή έμμεσα στην αναγνώριση της ταυτότητας του παιδιού, όπως φωτογραφίες, λεπτομερείς περιγραφές του παιδιού ή της οικογένειάς του, ονόματα και διευθύνσεις, ηχογραφημένα ή βιντεοσκοπημένα υλικά, κ.λπ.

7. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προλαμβάνουν, με νομοθετικά μέτρα ή με έλεγχο των μηχανισμών αυτορρύθμισης, τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής εκ μέρους των ΜΜΕ, σύμφωνα με τα αναφερθέντα στην κατευθυντήρια γραμμή υπ' αριθμόν 6 ανωτέρω.

8. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν την ελάχιστη δυνατή πρόσβαση σε όλα τα ηχογραφημένα ή βιντεοσκοπημένα υλικά ή έγγραφα που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των παιδιών, ιδίως στο πλαίσιο διαδικασιών που τα αφορούν. Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η διαβίβαση ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την πλήρη συμμόρφωσή της προς τη συναφή νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

9. Οι ακροαματικές διαδικασίες και οι καταθέσεις παιδιών στο πλαίσιο δικαστικών ή εξωδικαστικών διαδικασιών ή λοιπών παρεμβατικών δράσεων θα πρέπει να πραγματοποιούνται, όταν αυτό είναι δυνατό, κεκλεισμένων των θυρών. Κατά κανόνα, θα πρέπει να παρίστανται μόνο οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, υπό τον όρο ότι δεν παρεμποδίζουν την κατάθεση του παιδιού.

10. Οι επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά και για παιδιά θα πρέπει να σέβονται τους αυστηρούς κανόνες περί προστασίας του απορρήτου, με εξαίρεση την περίπτωση που ελλοχεύει κίνδυνος για το παιδί.

3. Ασφάλεια (ειδικά μέτρα πρόληψης)

11. Σε όλες τις δικαστικές και εξωδικαστικές διαδικασίες ή λοιπές παρεμβατικές δράσεις, τα παιδιά θα πρέπει να προστατεύονται από κάθε βλάβη, όπως εκφοβισμό, αντίποινα και δευτερογενή θυματοποίηση.

12. Οι επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά και για παιδιά θα πρέπει, εφόσον είναι αναγκαίο, να υπόκεινται σε τακτικούς ελέγχους, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και με την επιφύλαξη πάντοτε της αμερόληπτης και ανεξάρτητης δικαιοσύνης, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι είναι κατάλληλοι να εργάζονται με παιδιά.

13. Θα πρέπει να προβλέπονται ειδικά μέτρα πρόληψης για παιδιά σε περίπτωση που ο φερόμενος ως θύτης είναι ένας από τους δύο γονείς, άλλο μέλος της οικογένειας ή άτομο υπεύθυνο για τη φροντίδα του παιδιού.

ΚΑΡΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ 2: Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη

Επεξεργαστείτε τον ορισμό της "Φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης", τις βασικές της αρχές και τα γενικά της στοιχεία (III και IV.A.1/2/3). Συζητήστε κατά πόσο οι δικαιοδοτικές διαδικασίες στη χώρα σας σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας είναι φιλικές προς τα παιδιά. Αναδείξτε τις αρχές και τα στοιχεία που στηρίζουν το επιχείρημά σας.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 3: Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας (ΕΣ)

ΠΡΟΛΗΨΗ

Αυτή η ΕΣ είναι ουσιαστικά μια έκκληση για αυξημένη δράση με στόχο την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών προτού αυτή συμβεί. Η πρόληψη είναι πιθανότατα ο πιο σημαντικός στόχος της ΕΣ. Όσο επιτυχώς και αν αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών, ποτέ δεν θα εξαλειφθούν εντελώς. Ως εκ τούτου, ο πρώτιστος στόχος της ΕΣ είναι η μείωση των περιστατικών. Η πρόληψη μπορεί να διαχωριστεί στις πιο κάτω κατηγορίες:

Πρωτογενής πρόληψη – η αντιμετώπιση του προβλήματος από το σύνολο του πληθυσμού με στόχο τη μείωση των περιστατικών

Δευτερογενής πρόληψη – η άμεση αντιμετώπιση των πρώτων σταδίων των σχετικών προβλημάτων προτού αυτά επιδεινωθούν.

Οι προτεινόμενοι στόχοι της εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών περιλαμβάνουν:

- Αύξηση δράσεων συγκεκριμένων ομάδων για την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών.
- Κατανόηση από όλους, του εύρους και της έκτασης που μπορεί να πάρει η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, καθώς επίσης και των συνεπειών.
- Αύξηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των παιδιών, των γονέων/κηδεμόνων, των επαγγελματιών και των μελών της κοινωνίας ευρύτερα για την προστασία από την σεξουαλική κακοποίηση παιδιών,

- Αύξηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των γονιών, των επαγγελματιών και των μελών της κοινωνίας ευρύτερα για τον εντοπισμό ενδείξεων κακοποίησης και των παραγόντων αυξημένου κινδύνου, οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν ένα παιδί στο να καταστεί θύμα.

Γ. ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗ

1.1 Στόχος Δευτερογενούς Πρόληψης

Ο στόχος της δευτερογενούς πρόληψης είναι η άμεση και έγκαιρη ανταπόκριση στα αρχικά προβλήματα προτού αυτά επιδεινωθούν. Η δευτερογενής πρόληψη στοχεύει στο να εντοπίσει, μέσα στο γενικό πληθυσμό, τις ευάλωτες εκείνες κοινωνικές ομάδες, οικογένειες ή άτομα, τα οποία υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να αναπτύξουν επικίνδυνες συμπεριφορές («υψηλού κινδύνου») σχετικά με την κακοποίηση των παιδιών. Οι ομάδες αυτές διαθέτουν ένα ή περισσότερους «παράγοντες κινδύνου» (risk factors), οι οποίοι, όπως έχει προκύψει από εμπειρικές έρευνες, πιθανολογούν κάποια προδιάθεση για κακοποίηση-παραμέληση. Φυσικά επ' ουδενί δεν πρέπει να ερμηνευτεί η δευτερογενής πρόληψη ως τρόπος χαρακτηρισμού ενός γονέα ή μιας οικογένειας ως «επικίνδυνης για κακοποίηση» αλλά ως «σε υψηλή προτεραιότητα για παροχή βοήθειας» μέσω των ενδεικνυόμενων υπηρεσιών. Η έγκαιρη στήριξη των ομάδων αυτών μπορεί να προλάβει σημαντικά τις περισσότερες μορφές της κακοποίησης παιδιών. Ο στόχος είναι να εντοπιστούν, ούτως ώστε να τους παρασχεθεί, η όσο το δυνατόν, έγκαιρη υποστήριξή τους ώστε να μην εκδηλώσουν οποιαδήποτε προδιάθεση για κακοποίηση. Οι δράσεις για τη δευτερογενή πρόληψη στρέφονται στον επανασχεδιασμό της δομής κάποιων υπηρεσιών έτσι ώστε αυτές να επικεντρωθούν στην έγκαιρη παρέμβαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των κόμβων στήριξης της οικογένειας σε όλα τα επίπεδα που άπτονται, για παράδειγμα, θεμάτων υγείας και κοινωνικής φροντίδας

1.1.1 Εγχειρίδια καθοδήγησης

Στις προαναφερόμενες δράσεις σε σχέση με την πρωτογενή πρόληψη έχουν ήδη επισημανθεί δράσεις, οι οποίες θα ενεργήσουν και ως δράσεις δευτερογενούς πρόληψης. Αυτές είναι τα εγχειρίδια, τα οποία θα δημιουργηθούν και μέσα από τα οποία θα παρέχεται καθοδήγηση ως προς τον εντοπισμό παιδιών, τα οποία, για διάφορους λόγους, αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο να καταστούν θύματα. Στα πλαίσια της ΕΣ και σε συνεργασία με την «Φωνή» οι πιο κάτω φορείς θα δημιουργήσουν και θα διανέμουν σχετικά εγχειρίδια:

- (α) Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για εκπαιδευτικούς
- (β) Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για γονείς/κηδεμόνες
- (γ) Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού
- (δ) Ένωση Δήμων
- (ε) Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού
- (στ) Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού
- (η) Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος και Επιστημονικές Εταιρείες

1.1.2 Εκπαίδευση Επαγγελματιών

Οι επαγγελματίες οι οποίοι έχουν συχνή επαφή με παιδιά καθώς και με ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, οικογένειες ή άτομα, τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ως «υψηλού κινδύνου» σχετικά με την κακοποίηση των παιδιών, πρέπει να εκπαιδευτούν ούτως ώστε:

(α) Να μπορούν να εντοπίζουν τις ευάλωτες οικογένειες ή/και άτομα «υψηλού κινδύνου ή/και να μπορούν να διακρίνουν τους παράγοντες κινδύνου

(β) Να γνωρίζουν πώς να συμπεριφερθούν και τι διαδικασίες πρέπει να ακολουθήσουν εφόσον εντοπίσουν τις ευάλωτες ομάδες ή/και άτομα «υψηλού κινδύνου». Οι επαγγελματίες στους οποίους απευθύνονται οι δράσεις της δευτερογενούς πρόληψης είναι οι εκπαιδευτικοί, οι επαγγελματίες υγείας και οι λειτουργοί των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας («ΥΚΕ»). Ως εκ τούτου η ΕΣ θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Σχεδιασμός επιστημονικά εξειδικευμένου εργαλείου για την εφαρμογή κριτηρίων και δεικτών για τον εντοπισμό οικογενειών ή ατόμων που ήδη βρίσκονται υπό την εποπτεία των ΥΚΕ, οι οποίες θα μπορούν να καθοριστούν ως ομάδες «υψηλού κινδύνου» (βλ. πιο κάτω Ενότητα Ε εργαλείο CAN (MDS))	2016-17	ΥΚΕ «Φωνή»
Σχεδιασμός και προώθηση σε παγκύπρια βάση, ενός επιστημονικά εξειδικευμένου προγράμματος παρέμβασης για οικογένειες υψηλού κινδύνου που να στοχεύει στην ενδυνάμωση των δεσμών και των σχέσεων μεταξύ των μελών της οικογένειας (parenting skills)	2016-19	ΥΚΕ «Φωνή»
Εξειδικευμένη επιμόρφωση ομάδας λειτουργών ΥΚΕ για την αναγνώριση και εντοπισμό ευάλωτων ομάδων σε υψηλό κίνδυνο κακοποίησης-παραμέλησης σεξουαλικής παραβίασης παιδιών	2016-19	ΥΚΕ «Φωνή»
Υποστήριξη των ζευγαριών νεαρής ηλικίας ώστε να μπορούν να ανταπεξέρχονται στο καθημερινό στρες της ανατροφής ενός παιδιού.	2016-19	ΥΚΕ
Συνέχιση και επέκταση υφιστάμενου προγράμματος επισκέψεων επαγγελματιών σε νεαρές μητέρες και μητέρες με νεογέννητα μωρά.	2016-19	ΥΥ
Εξειδικευμένη επιμόρφωση επαγγελματιών υγείας για την αναγνώριση και εντοπισμό ευάλωτων ομάδων σε υψηλό κίνδυνο κακοποίησης-παραμέλησης και σεξουαλικής παραβίασης παιδιών	2016-19	ΥΥ ΠΣ Επιστημονικές Εταιρείες «Φωνή»
Εξειδικευμένη επιμόρφωση ομάδας εκπαιδευτικών ή/και εκπαιδευτικών ψυχολόγων για την αναγνώριση και εντοπισμό ευάλωτων ομάδων σε υψηλό κίνδυνο κακοποίησης-παραμέλησης και σεξουαλικής παραβίασης παιδιών	2016-19	ΥΠΠ «Φωνή»
Εξειδικευμένη επιμόρφωση αστυνομικών και ιδιαίτερα των αστυνομικών της γειτονιάς για την αναγνώριση και εντοπισμό ευάλωτων ομάδων σε υψηλό κίνδυνο κακοποίησης και παραμέλησης σεξουαλικής παραβίασης παιδιών	2016-19	ΥΔΔΤ «Φωνή»

1.1.3 Συντονισμός Υπηρεσιών

Πέραν της προ-αναφερόμενης ενημέρωσης και εκπαίδευσης/εξειδίκευσης ως προς τον εντοπισμό πιθανών θυμάτων, η δευτερογενής πρόληψη στρέφεται κυρίως στον «επανασχεδιασμό» των αρμοδίων υπηρεσιών, οι οποίες θα είναι οι βασικοί αποδέκτες τέτοιων αναφορών, έτσι ώστε να επικεντρωθούν στην έγκαιρη παρέμβαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των κόμβων στήριξης της οικογένειας σε όλα τα θέματα που αφορούν την υγεία και κοινωνική φροντίδα. Η αρμόδια υπηρεσία για το συντονισμό αυτών των ενεργειών/παρεμβάσεων θα είναι το ΓΕ. Ο εν λόγω συντονισμός θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Καθορισμός ατόμου/ατόμων επικοινωνίας του Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με λοιπές υπηρεσίες	2016	ΥΚΕ
Δημιουργία εντύπου αναφοράς εντοπισμού ατόμων ή οικογενειών «υψηλού κινδύνου»	2016	ΥΚΕ
Δημιουργία εργαλείου για την καταχώρηση και ανάλυση αναφορών εντοπισμού ατόμων ή οικογενειών «υψηλού κινδύνου» και προτεινόμενων παρεμβάσεων (βλ. πιο κάτω Ενότητα Ε, εργαλείο CAN (MDS))	2016-17	ΥΚΕ «Φωνή»
Διανομή εντύπου αναφοράς σε εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς ψυχολόγους	2017-19	ΥΠΠ
Διανομή εντύπου αναφοράς σε εξειδικευμένους αστυνομικούς	2017-19	ΥΔΔΤ
Διανομή εντύπου αναφοράς σε εξειδικευμένους επαγγελματίες υγείας	2017-19	ΠΙΣ

Δ. ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ – ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗ (ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ)

1.2 Στόχος Τριτογενούς Πρόληψης

Η τριτογενής πρόληψη στοχεύει στη θεραπεία του προβλήματος όταν η κακοποίηση έχει ήδη συμβεί και περιλαμβάνει παρεμβάσεις για να μειωθούν οι αρνητικές συνέπειες αυτού του γεγονότος και κυρίως η επαναθυματοποίηση του θύματος. Ο στόχος είναι η πρόληψη περαιτέρω βλάβης στο θύμα. Βραχυπρόθεσμα η τριτογενής πρόληψη περιλαμβάνει όλα τα μέτρα για την προστασία του παιδιού, όπως τη νομική παρέμβαση με σκοπό την κατοχύρωση της ασφάλειάς του, τη περίθαλψη του και τη

στήριξη της οικογένειας ως σύνολο. Εδώ είναι όπου η ανάγκη μιας πολυθεματικής αντιμετώπισης λειτουργεί ευεργετικά. Μακροπρόθεσμα, η τριτογενής πρόληψη, περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των μακροχρόνιων συνεπειών της θυματοποίησης (π.χ. με την παροχή συνεχούς στήριξης στα θύματα) έως την τελική αποκατάστασή του σύμφωνα με τις εξατομικευμένες ανάγκες και το υπέρτατο συμφέρον του. Επιπρόσθετα η τριτογενής πρόληψη περιλαμβάνει την αντιμετώπιση του θύτη δια της παροχής εξειδικευμένης θεραπείας και διαχείρισης ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα υποτροπής. (Βλ. Ενότητα Β πιο πάνω). Η τριτογενής πρόληψη πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις για να βοηθηθούν τα θύματα ώστε να αποκαλύπτουν οποιαδήποτε κακοποίηση με σκοπό να εξασφαλιστεί η πρόσβαση τους σε υπηρεσίες οι οποίες μπορούν να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν την κακοποίηση που έχουν υποστεί. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να έχουν έτοιμες τις διαδικασίες στήριξης πιθανών θυμάτων, καθώς διαδικασίες και υπηρεσίες αποκατάστασης των θυμάτων.

1.2 Υφιστάμενες Διαδικασίες

Σε οποιαδήποτε διαδικασία, δηλαδή όπου και να ξεκινήσει μια αναφορά ή καταγγελία έως και την δικαστική διαδικασία, το παιδί/θύμα θα έρθει σε επαφή με τουλάχιστον 5 διαφορετικές υπηρεσίες οι οποίες αντιπροσωπεύονται από τουλάχιστον ένα άτομο, πολλές φορές περισσότερο από ένα.

1.2.1 Παράδειγμα διαδικασίας:

Εάν η αναφορά γίνει στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας η ακόλουθη διαδικασία θα ενεργοποιηθεί: ο λειτουργός στον οποίο έφτασε η αναφορά θα ειδοποιήσει τον προϊστάμενο γραφείου, μέσω του συντονιστή. Ο προϊστάμενος γραφείου θα δώσει οδηγίες, του λειτουργού ή του συντονιστή ή δεύτερου λειτουργού, για επίσκεψη στο σπίτι του θύματος. Μετά την επίσκεψη ο λειτουργός θα ενημερώσει τον συντονιστή και ο συντονιστής ακολούθως θα παραπέμψει την διαχείριση της υπόθεσης σε άλλο λειτουργό. Ταυτόχρονα μπορεί να διερευνάται η ποινική υπόθεση από το αρμόδιο ΤΑΕ και κατ'εξαίρεση από το ΤΑΕ αρχηγείου και ειδικά εκπαιδευμένους για τη διερεύνηση αστυνομικούς. Η λήψη οπτικογραφημένης κατάθεσης η οποία προνοείται από το Νόμο θα γίνει από εξειδικευμένο αστυνομικό. Της οπτικογραφημένης κατάθεσης θα προηγηθεί προφορική συνέντευξη του θύματος και των οικείων του. Αν χρειαστούν διατάγματα για προστασία θύματος θα εμπλακεί η νομική υπηρεσία αλλά μόνο όταν και εάν καταχωρηθεί κατηγορητήριο στο αρμόδιο Δικαστήριο. Κατά την προετοιμασία της υπόθεσης πριν την ακροαματική διαδικασία, ο αρμόδιος δικηγόρος της Δημοκρατίας θα ξανά-επικοινωνήσει με όλους τους πιο πάνω καθώς και με το θύμα για να την προετοιμασία της μαρτυρίας στην υπόθεση. Το θύμα θα μεταφερθεί αναλόγως της κατάστασης του και σε ιατρικό κέντρο με συνοδεία αστυνομίας και λειτουργό του Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Εάν χρήζει άμεσης θεραπείας θα το δουν αρμόδιοι γιατροί και ακολούθως θα το εξετάσει ιατροδικαστής στην παρουσία παιδοχειρουργού για να εντοπίσει την σεξουαλική κακοποίηση. Οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας εμπλέκονται μόνο μετά από γραπτή παραπομπή από αστυνομία αφού έχει ήδη δοθεί η οπτικογραφημένη κατάθεση και αφού έχει ήδη εξεταστεί από ιατροδικαστή.

1.2.2 Επισημάνσεις

Στην υφιστάμενη διαδικασία εμπλέκονται τουλάχιστον 8-9 άτομα και αυτό εάν σε κάθε υπηρεσία εμπλέκονται πάντα τα ίδια άτομα και εξαιρώντας άλλους τυχόν παρόντες, π.χ περισσότερους από έναν αστυνομικό ή βοηθό, νοσηλευτές κτλ, κάτι το οποίο στις πλείστες περιπτώσεις δεν υφίσταται. Το θύμα

θα πει την ιστορία του τουλάχιστον 6 φορές χωρίς να υπολογίζονται τα πρώτα άτομα στα οποία πιθανό να έχει ήδη μιλήσει το παιδί όπως στον γονιό ή σε άτομο εμπιστοσύνης του ή σε κάποιον εκπαιδευτικό.

Στα σχολεία η διαδικασία έως τώρα επίσης προνοούσε όπως ένα παιδί το οποίο αποκάλυπτε την κακοποίηση του στο σχολείο, θα έπρεπε να επαναλάβει την ιστορία του στην διεύθυνση του σχολείου, στον/ην εκπαιδευτική ψυχολόγο, και μερικές φορές και στον οικείο επιθεωρητή του σχολείου.

Οι ίδιες οι αρμόδιες υπηρεσίες αναφέρουν τα πιο κάτω ως τα κύρια προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν:

- Έλλειψη συντονισμού και δομών για από κοινού διαχείριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες
- Έλλειψη μηχανισμού επικοινωνίας μεταξύ υπουργείων και υπηρεσιών
- Έλλειψη επιμόρφωσης/εξειδίκευσης αρμοδίων λειτουργών
- Αδυναμία παρακολούθησης περιστατικού
- Έλλειψη πολυθεματικής προσέγγισης
- Ανεπαρκή στελέχωση,
- Έλλειψη χώρων ειδικά διαμορφωμένων για την υποδοχή, φιλοξενία και διαχείριση παιδιών εκτός από τους χώρους για τη λήψη οπτικογραφημένης κατάθεσης

ΣΠΙΤΙ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

- Το Σπίτι θα είναι ο χώρος όπου θα μεταφέρεται άμεσα το παιδί για την περαιτέρω διερεύνηση του περιστατικού.
- Η παραπομπή θα είναι μόνο από την αστυνομία ή τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας όπου και επισήμως αρχίζει η προώθηση καταγγελίας.
- Το Σπίτι θα στελεχώνεται από ένα διευθυντή/συντονιστή, 2 κοινωνικούς λειτουργούς, 2 κλινικούς ψυχολόγους καθώς και το άτομο το οποίο θα προβεί στην οπτικογραφημένη κατάθεση. Όλο το προσωπικό θα έχει συγκεκριμένη και συνεχή επιμόρφωση και εξειδίκευση
- Στο Σπίτι θα υπάρχουν χώροι υποδοχής, θεραπείας, λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης, ιατρείο και γραφεία.
- Το προσωπικό στο Σπίτι θα απασχολείται επί μόνιμης βάσεως. Το ωράριο λειτουργίας του Σπιτιού θα είναι 9πμ-5 μμ με τη δυνατότητα παράτασης του ωραρίου όπου αυτό κριθεί αναγκαίο.
- Η οπτικογραφημένη κατάθεση θα λαμβάνεται από εξειδικευμένο λειτουργό της αστυνομίας το οποίο θα έχει εξειδικευτεί ειδικά για αυτό το σκοπό και θα την παρακολουθούν μέσω οπτικογραφημένων μέσων η πολυθεματική ομάδα απαρτιζόμενη από τους λειτουργούς οι οποίοι αναφέρεται πιο πάνω.
- Το πρώτο στάδιο αντιμετώπισης περιστατικού, θα αφορά την αξιολόγηση του παιδιού, της οικογενειακής του κατάστασης, την ανάγκη στήριξης αυτού και της οικογένειας του καθώς και την αξιολόγηση της ιστορίας του για σκοπούς προώθησης της καταγγελίας σε δικαστική διαδικασία.

- Σε περιπτώσεις όπου δεν είναι αναγκαία η ιατροδικαστική εξέταση του παιδιού για τη συλλογή τεκμηρίων (εάν το περιστατικό έχει λάβει χώρα εντός 72 ωρών συνήθως) τότε στο Σπίτι θα διενεργείται και ιατρική, μη-επεμβατική εξέταση από παιδίατρο. Δεν θα υπάρχει μόνιμη απασχόληση ιατρικού προσωπικού αλλά θα ετοιμαστεί λίστα εξειδικευμένων παιδιάτρων από τον ιδιωτικό τομέα με την συνεργασία του ΠΙΣ οι οποίοι θα διενεργούν την εξέταση με ραντεβού.
- Εφόσον το παιδί θα συνοδεύεται από αναίτιο μέλος της οικογένειας του ή και άλλα παιδιά όπως αδέρφια του, θα προσφέρεται στο Σπίτι ομαδική και συνολική στήριξη όλων αυτών. Επιπρόσθετα, στο Σπίτι θα μπορεί η αστυνομία να διενεργήσει τις αναγκαίες συνεντεύξεις με την παρουσία των μαρτύρων αυτών, εάν το θεωρούν αυτό εφικτό.
- Στο Σπίτι θα προσφέρεται και το δεύτερο στάδιο αντιμετώπισης του περιστατικού το οποίο αφορά την στήριξη και θεραπεία του παιδιού και της οικογένειας έως ότου ξεπεράσει το πρώτο τραύμα. Σε αυτό το στάδιο περιλαμβάνεται και η προετοιμασία του παιδιού για την ακροαματική διαδικασία.
- Εάν και όταν κριθεί ότι το παιδί έχει αντιμετωπίσει το πρώτο τραύμα, τότε και όπου είναι ανάγκη θα πρέπει να παραπέμπεται αναλόγως σε άτομα για περαιτέρω στήριξη.
- Κατά την διάρκεια της αξιολόγησης και στήριξης του παιδιού είναι αναγκαία και η επικοινωνία από την πολυθεματική ομάδα με το περιβάλλον του παιδιού όπως το σχολείο στο οποίο φοιτά. Το Σπίτι και κυρίως οι κοινωνικοί λειτουργοί θα αναλάβουν και αυτή την ενημέρωση και συντονισμό στο περιβάλλον του παιδιού.
- Το ΥΚΕ θα προβεί σε συμφωνία με άλλο οργανισμό (μη κυβερνητικό) για την διαχείριση του Σπιτιού και την εργοδότηση του ανάλογου προσωπικού (εξασφαλίζοντας φυσικά την νομική και ηθική αναγκαιότητα της εμπιστευτικότητας μέσω ειδικής συμφωνίας)
- Όλο το προσωπικό στο Σπίτι θα τυγχάνει συστηματικής εξωτερικής αξιολόγησης και στήριξης καθότι είναι γενικώς παραδεκτό ότι η μόνιμη ενασχόληση με αυτά τα θέματα είναι εξαιρετικά ψυχοφθόρα διαδικασία.
- Ο Συντονιστής θα είναι και το υπεύθυνο άτομο με την εξουσιοδότηση του Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για την λειτουργία του συστήματος καταγραφής περιστατικών CAN (MDS) (βλ. Ενότητα Ε πιο πάνω)
- Ο κτιριακός χώρος φιλοξενίας του Σπιτιού για τα παιδιά έχει ήδη ανευρεθεί λόγω της ευγενής παραχώρησης σπιτιού από το Σωματείο Ελληνίδων Κυριών «Ένωσης». Περαιτέρω, η Ένωση έχει αναλάβει όπως προβεί σε ανακαίνιση αξίας €300.000 του συγκεκριμένου κτηρίου προ της παράδοσης του για χρήση από το Κράτος.
- Επιπρόσθετα, το Κράτος έχει επικοινωνήσει με τον κ. Bragi Gudbrandsson, τον διευθυντή των Υπηρεσιών Προστασίας του Παιδιού Ισλανδίας και Πρόεδρο της Επιτροπής Λανζαρότε του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη μελέτη συνεργασίας μεταξύ των δύο Κρατών σε θέματα προστασίας παιδιών. Ο κ. Gudbradsson, έχει αποδεχθεί την πρόσκληση της Κυβέρνησης όπως αυτός και η ομάδα του η οποία λειτουργεί το ανάλογο Σπίτι για παιδιά στην Ισλανδία, προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες και εμπειρογνωμοσύνη.

1.4 Υπηρεσίες Επιβολής του Νόμου και Δικαστικό Σύστημα

Αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία του Σπιτιού καθώς και για την επιτυχή διερεύνηση και εκδίκαση των αδικημάτων είναι η συμβολή των αρχών επιβολής του νόμου και του δικαστικού συστήματος. Ως εκ τούτου το ΥΔΔΤ αναλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Εξειδίκευση συγκεκριμένης ομάδας αστυνομικών για τη διεξαγωγή των οπτικογραφημένων καταθέσεων. Η εν λόγω ομάδα δεν πρέπει να απαρτίζεται από περισσότερα από τέσσερα άτομα ούτως ώστε να διασφαλιστεί η συνεχής επιμόρφωσή τους και απόκτηση πείρας στη συμμετοχή της παλύ-θεματικής ομάδας η οποία θα λειτουργεί στο Σπίτι για τα Παιδιά	2016-19	ΥΔΔΤ
Εξειδίκευση ατόμων σε κάθε επαρχιακό ΤΑΕ για την διερεύνηση αδικημάτων σεξουαλικής βίας έναντι παιδιών	2016-19	ΥΔΔΤ
Ευαισθητοποίηση σε θέματα σεξουαλικής βίας έναντι παιδιών και εξοικείωση των αστυνομικών όλων των βαθμίδων και των Εισαγγελέων Αστυνομίας με το νομικό πλαίσιο και τις διαδικασίες χειρισμού περιστατικών μέσω της ενίσχυσης της διδασκαλίας του θέματος στην προύπηρεσιακή και ενδούπηρεσιακή εκπαίδευση	2016-19	ΥΔΔΤ
Θα μελετηθεί η δυνατότητα με τη συμφωνία του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως ο ειδικός χώρος λήψης συνέντευξης χρησιμοποιείται και ως ο χώρος όπου θα πηγαίνει το παιδί κατά την ακροαματική διαδικασία για αντεξέταση. Εφόσον και σήμερα το παιδί δεν βρίσκεται στην ίδια αίθουσα του Δικαστηρίου δεν υπάρχει λόγος να βρίσκεται σε διπλανή εάν μπορεί να βρίσκεται σε περιβάλλον κατάλληλα σχεδιασμένο εφόσον εξασφαλιστεί ότι κατά την αντεξέταση ο χώρος όπου βρίσκεται το παιδί θα είναι υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου.	2016	ΥΔΔΤ Ανώτατο Δικαστήριο

Μελέτη και συνεργασία με Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου για την έκδοση οδηγιών προς τα Επαρχιακά Δικαστήρια και Κακοουργοδικεία για την χρονική προτεραιότητα στην εκδίκαση υποθέσεων σεξουαλικής βίας έναντι παιδιών	2016	ΥΔΔΤ Ανώτατο Δικαστήριο
Μελέτη και συνεργασία Ανωτάτου Δικαστηρίου για την έκδοση οδηγιών ή/και τροποποίηση των Θεσμών Ποινικής Δικονομίας σε σχέση με την αντεξέταση παιδιών μαρτύρων	2016-17	ΥΔΔΤ Ανώτατο Δικαστήριο
Υποχρεωτική επιμόρφωση και εκπαίδευση Δικαστών όλων των βαθμίδων για την διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών σε σχέση με εγκλήματα σεξουαλικής φύσης έναντι παιδιών	2016-19	ΥΔΔΤ Ανώτατο Δικαστήριο
Υποχρεωτική επιμόρφωση και εκπαίδευση δικηγόρων της Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τον χειρισμό υποθέσεων σε σχέση με εγκλήματα σεξουαλικής φύσης έναντι παιδιών	2016-19	ΥΔΔΤ Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
Επιμόρφωση και εκπαίδευση δικηγόρων για τον χειρισμό υποθέσεων σε σχέση με εγκλήματα σεξουαλικής φύσης έναντι παιδιών	2016-19	Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος Επαρχιακοί Δικηγορικοί Σύλλογοι «Φωνή»
Κατάρτιση καταλόγου δικηγόρων οι οποίοι θα είναι πρόθυμοι να προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στα θύματα και τις οικογένειές τους	2016-19	Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος Επαρχιακοί Δικηγορικοί Σύλλογοι «Φωνή»
Επιμόρφωση και εκπαίδευση μελών των ΜΜΕ για την ορθή μεθοδολογία ειδησεογραφίας σε σχέση με αποκαλύψεις αδικημάτων σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών και συμπεριληψη καθοδήγησης για την ορθή ειδησεογραφία στους κώδικα δεοντολογίας ή λειτουργίας όλων των ΜΜΕ	2016-19	«Φωνή» Αρχή Ραδιοηλεκτρονικής Κύπρου, Επιτροπή Δεοντολογίας Δημοσιογράφων, Σύνδεσμος Εκδοτών Κύπρου Σύνδεσμος Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια συνεργασίας με την ΑΤΗΚ και της προθυμίας της να συμβάλει έμπρακτα στην ΕΣ, έχει εξεταστεί από την Cytacom και έχει εγκριθεί η ανάπτυξη συστήματος VideoConference System στο Σπίτι αξίας €15.310, για την τεχνική επίτευξη της προτεινόμενης απευθείας σύνδεσης του Σπιτιού με τα αρμόδια Δικαστήρια για σκοπούς αντεξέτασης των παιδιών θυμάτων/μαρτύρων.

1.5 Διαδικασίες αναφοράς/καταγγελίας στις δικωτικές αρχές

Για να ενεργοποιηθεί η διαδικασία διερεύνησης περιστατικών από την πολύ-θεματική ομάδα στο Σπίτι των Παιδιών είναι αναγκαίος ο καθορισμός διαδικασιών στο πρώτο σημείο καταγγελίας του περιστατικού ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε επαναθυματοποίηση του θύματος ή επηρεασμός της μαρτυρίας της υπόθεσης. Τέτοια πρώτα σημεία αναφοράς είναι τα σχολεία, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας καθώς και άλλοι χώροι όπου συχνάζουν, απασχολούνται ή παρέχεται φροντίδα σε παιδιά, οι οποίοι έχουν αναφερθεί πιο πάνω στην Ενότητα Β. Η ετοιμασία εγκυκλίου για τις διαδικασίες αναφοράς και χειρισμού περιστατικών όσον αφορά τον ΚΟΑ, Δήμους, φιλανθρωπικούς ή μη-κυβερνητικούς οργανισμούς έχουν αναφερθεί πιο πάνω στην Ενότητα Β. Η ΕΣ θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Διαμόρφωση Εγκυκλίου η οποία θα ενημερώνει το διδακτικό προσωπικό κάθε Δημόσιου ή Ιδιωτικού Σχολείου Δημοτικής (Νηπιαγωγείου, Δημοτικού, Ειδικού Σχολείου), Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για την υποχρέωσή του, βάση του περί Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου (91(Ι)/2014), να αναγνωρίζει περιστατικά και να προωθεί σχετική καταγγελία στις αρμόδιες αρχές, εκεί που υπάρχει εύλογη υποψία ότι τα παιδιά υπόκεινται σε σεξουαλική κακοποίηση ή/και εκμετάλλευση. Διατύπωση διαδικασιών για αναφορά περιστατικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιού – Σαφές Πρωτόκολλο Ενεργειών το οποίο διαμορφώθηκε μετά από διαβουλεύσεις του ΥΠΠ με διάφορες αρχές.	2015-2016 Σχετική αναφορά στην αρχική εγκύκλιο κάθε σχολική χρονιά και τροποποίηση της Εγκυκλίου όπου αναγκαίο πριν την έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς	Όλες οι Διευθύνσεις και Υπηρεσίες του ΥΠΠ ΔΔΕ ΔΜΕ ΔΜΤΕΕ ΔΠΙ ΥΕΨ ΥΣΕΑ
Διαμόρφωση Εγκυκλίου η οποία θα ενημερώνει το προσωπικό του Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ως προς τις διαδικασίες για την αναφορά και χειρισμού περιστατικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών		

Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος αγοράς υπηρεσιών από 7 εξειδικευμένα άτομα του ιδιωτικού τομέα ως Οικογενειακοί Σύμβουλοι ούτως ώστε να ενεργούν ως σύμβουλοι ή εκπρόσωποι των θυμάτων και των οικογενειών τους σε περιπτώσεις περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης ή εκμετάλλευσης παιδιών ή ως άλλως ορίσει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας	2016-17	ΥΕΚΠ «Φωνή»
Επέκταση του προγράμματος αγοράς υπηρεσιών από εξειδικευμένα άτομα του ιδιωτικού τομέα ως Οικογενειακοί Σύμβουλοι ούτως ώστε να ενεργούν ως σύμβουλοι ή εκπρόσωποι των θυμάτων και των οικογενειών τους σε περιπτώσεις περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης ή εκμετάλλευσης παιδιών ή ως άλλως ορίσει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας (προϋπόθεση η προηγούμενη θετική αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος)		ΥΕΚΠ «Φωνή»

ΚΑΡΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ 3: Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας (ΕΣ)

1. Σχετικά με την Πρόληψη και συγκεκριμένα, σχετικά με τη Δευτερογενή Πρόληψη, παρουσιάστε και συζητήστε τις δράσεις που γνωρίζετε ή στις οποίες έχετε εμπλακεί και συζητήστε την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητά τους.
2. Σχετικά με την με την Τριτογενή Πρόληψη, συζητήστε επεμβάσεις που μπορούν να μειώσουν τις αρνητικές συνέπειες των ανακριτικών διαδικασιών ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην επαναθυματοποίηση του παιδιού.

6.5 Παραδοτέο σχετικά με τη Μη λεκτική επικοινωνία

Διαφορετικοί Τύποι Μη Λεκτικής Επικοινωνίας

Τι είναι η μη λεκτική επικοινωνία; (Ορισμός)

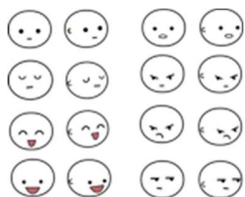
Η μη λεκτική επικοινωνία είναι η επικοινωνία που δεν μετέρχεται προφορικού ή γραπτού λόγου. Αντίθετα βασίζεται σε ποικίλα μη λεκτικά σήματα όπως κινήσεις, χρώματα, σύμβολα, σήματα κ.ά. που εκφράζουν συναισθήματα, στάσεις ή πληροφορίες.

Παρ' όλο που δεν χρησιμοποιείται καθόλου λόγος, η μη λεκτική επικοινωνία μπορεί να κοινοποιήσει πολλά ανθρώπινα συναισθήματα με μεγαλύτερη ακρίβεια από τις λεκτικές μεθόδους επικοινωνίας.

Διαφορετικοί Τύποι Μη Λεκτικής Επικοινωνίας:

Οπτική επαφή: Μπορεί να είναι ένα σημαντικό κανάλι επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων και μπορεί να βοηθήσει τη ρύθμιση της ροής της επικοινωνίας ή να γίνει μέσο έκφρασης ενδιαφέροντος.

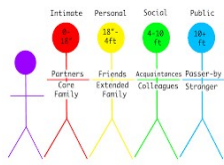
Εκφράσεις προσώπου: Το πρόσωπο είναι ένα σημαντικό μέσο μεταφοράς μηνυμάτων και, όπως συχνά ακούγεται, το πρόσωπο είναι ο καθρέφτης του μυαλού (μπορεί να επιτρέψει σε άλλους να καταλάβουν πώς νιώθει ένα άτομο).

Χειρονομίες: Ο αντίχειρας προς τα πάνω, στο Ηνωμένο Βασίλειο σημαίνει ότι "όλα είναι εντάξει" και ο αντίχειρα προς τα κάτω σημαίνει ότι "δεν είναι εντάξει". Πρέπει να είμαστε έτοιμοι και ανοιχτοί να αντιληφθούμε ότι διάφορες χειρονομίες έχουν διαφορετική σημασία ανά τις διάφορες κουλτούρες. Για παράδειγμα στην Ευρώπη, το σήκωμα του αντίχειρα μπορεί να σημαίνει ότι κάποιος έχει κάνει κάτι εξαιρετικό, στο Μπαγκλαντές η ίδια χειρονομία χρησιμοποιείται για να εκφράσει θυμό ή για να προσβάλει και να κοροϊδέψει κάποιον.

Γλώσσα του σώματος: Η γλώσσα του σώματος είναι μια άλλη ευρέως αναγνωρίσιμη μορφή μη λεκτικής επικοινωνίας. Οι κινήσεις του σώματος μπορούν να μεταφέρουν μηνύματα και σημασίες. Η γλώσσα του σώματος μπορεί να συνίσταται σε ασύνειδες ή συνειδητές και ελεγχόμενες κινήσεις.

Εγγύτητα (προσωπικός χώρος): Οι πολιτισμικές νόρμες επιτάσσουν μία απόσταση μεταξύ των ατόμων που τα κάνει να νιώθουν άνετα όταν επικοινωνούν. Κατά την τοποθέτησή του, το άτομο που επικοινωνεί με κάποιο άλλο, πρέπει να αναζητά πιθανά σήματα ότι το άλλο άτομο ίσως δεν νιώθει άνετα εάν πλησιάζεται πολύ (αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία κατά την υποστήριξη γυναικών/κοριτσιών που βίωσαν ή βιώνουν έμφυλη βία).

Σωματική επαφή: Η σωματική επαφή είναι μία ευρείας χρήσης μορφή μη λεκτικής επικοινωνίας. Ωστόσο, οι αποδεκτοί τρόποι της σωματικής επαφής ενδέχεται να ποικίλουν αναλόγως του φύλου, της ηλικίας, της συγγένειας, της εγγύτητας και του πολιτισμικού υποβάθρου των ατόμων. Η σωματική επαφή μπορεί επίσης να έχει αρνητικό αντίκτυπο, ειδικά στα άτομα που έχουν υποστεί τραύμα (πρέπει να το έχετε υπόψη σας όταν υποστηρίζετε γυναίκες/κορίτσια που βίωσαν ή βιώνουν έμφυλη βία).

Σύμβολο: Ένα σήμα ή χαρακτήρας που χρησιμοποιείται για την αναπαράσταση ενός αντικειμένου, λειτουργίας ή διαδικασίας.

Σιωπή: Η σιωπή είναι ένα ισχυρό εργαλείο επικοινωνίας. Μπορεί να έχει θετικό ή αρνητικό νόημα. Η σιωπή μπορεί να δείχνει ότι ένα άτομο ακούει προσεκτικά ή ότι δεν ενδιαφέρεται για όσα λέγονται. Οι περισσότεροι άνθρωποι βρίσκουν την σιωπή άβολη ειδικά όταν δεν είναι αυτοί που σιωπούν. Η σιωπή μπορεί επίσης να είναι ένδειξη ότι ένα πρόσωπο νιώθει απειλή ή φόβο προς κάποιο άλλο άτομο.

Παρακαλείστε να σημειώσετε ότι το παρόν είναι ένα έγγραφο που επιδέχεται αλλαγών. Εάν το περιεχόμενό του δεν είναι κατάλληλο για το συγκεκριμένο της δικής σας χώρας, τροποποιήστε το.

ΠΗΓΗ: Nonverbal Communication: Definition, Types, Importance (Explained), <https://iedunote.com/nonverbal-communication> (πρόσβαση: 14.08.19), προσαρμογή από την Donna, Pollard; Rinova Ltd.

ο 6.6 Παραδοτέο σχετικά με την ενεργητική ακρόαση

Χτίστε εμπιστοσύνη και προσεγγίστε το άλλο άτομο

Δείξτε ότι νοιάζεστε

Χρησιμοποιείτε σύντομες εκφράσεις όπως:

Ρωτήστε συγκεκριμένες ερωτήσεις

Κατάλαβα.

Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης

Οι τεχνικές ενεργητικής ακρόασης μπορούν να σας βοηθήσουν να καταλάβετε πραγματικά ό,τι λέει ένα άτομο απέναντί σας σε μία συζήτηση ή συνάντηση

the balance

ο 6.7 Παραδοτέα- Ρόλος του Κοινοτικού Συμμάχου - Σενάρια

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - ΣΕΝΑΡΙΟ 1

Το υπόβαθρο της υπόθεσης

Ένας αστυνομικός του τηλεφωνικού κέντρου ενός αστυνομικού τμήματος λαμβάνει μία αναφορά από ένα νεαρό κορίτσι που αναφέρει ότι ο πατέρας της την απείλησε ότι θα τη σκοτώσει εάν δεν ταξιδέψει μαζί του στο Πακιστάν για να παντρευτεί τον ξάδελφό της. Προσέρχεται στο αστυνομικό τμήμα για ανάκριση.

Σενάριο 1

Ανακριτικοί λειτουργοί: Ασυνόμος Sarah Smith (επικεφαλής έρευνας), Αστυφύλακας Tom Khan (2ος ανακριτής). Και οι δύο είναι ένστολοι. Κατά την άφιξη στο αστυνομικό τμήμα, μία άλλη γυναίκα συνοδεύει το κορίτσι. Συστήνεις τον εαυτό σου και τον συνάδελφό σου Αστυφύλακα Khan και εξηγείς ότι θα πάρεις το κορίτσι σε ένα δωμάτιο ανάκρισης όπου θα μπορείς να μαγνητοφωνήσεις της συζήτηση μεταξύ σας και να διασφαλίσεις ότι θα καταγραφεί οτιδήποτε ειπωθεί. Της λές ότι εσύ και ο συνάδελφός σου θα κάνετε όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις για να λάβετε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Ρωτάς το κορίτσι ποια είναι η γυναίκα που τη συνοδεύει. Η γυναίκα εξηγεί ότι είναι διαπολιτισμική μεσολαβήτρια από την κοινότητά τους και ότι βρίσκεται εδώ για να υποστηρίξει το κορίτσι και να προσφέρει και υπηρεσίες διερμηνείας αν χρειαστεί. Το ανακριτικό δωμάτιο έχει 4 πολυθρόνες και ένα μικρό τραπέζι. Υπάρχει μία κανάτα με νερό και ποτήρια πάνω στο τραπέζι καθώς και ένα κουτί με χαρτομάνηλα. Αρχίζεις να μιλάς στο κορίτσι και της ζητάς να σου πει τί έγινε. Παρατηρείς ότι καθώς σου μιλά, γυρνά συχνά το κεφάλι της προς την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια για υποστήριξη και για να νιώσει ασφάλεια. Το κορίτσι εξηγεί ότι “την έχουν τάξει να πάει στο Πακιστάν τις επόμενες εβδομάδες” για να παντρευτεί τον ξάδελφό της στα πλαίσια ενός κανονισμένου από πριν γάμου. Είναι προφανώς ταραγμένη, τρέμει και κλαίει καθώς λέει ότι δεν θέλει να πάει αλλά ότι αν αρνηθεί ο πατέρας της τής είχε πει ότι θα τη σκοτώσει επειδή θα ντροπιάσει την οικογένειά. Ο πατέρας της στο παρελθόν την έχει χτυπήσει γιατί έβγαине έξω με τους φίλους της από το κολέγιο, κάτι το οποίο δεν του είχε πει. Μόλις το κορίτσι τελειώνει την περιγραφή, αρχίζεις να της κάνεις ερωτήσεις. Μιλάς καθαρά και αργά διατηρώντας οπτική επαφή με το κορίτσι καθώς της μιλάς. Χαμογελάς ευγενικά και προσπαθείς να την κάνεις να νιώσει όσο το δυνατόν πιο άνετα. Το κορίτσι μοιάζει να δυσκολεύεται να καταλάβει κάποια απ’ όσα λες και ρωτά αν θα ήταν δυνατόν η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια να μεταφράζει και να της μιλά στη μητρική της γλώσσα. Η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια απαντά και ρωτά και αυτή με τη σειρά της εάν είναι εντάξει να μεταφράζει όπου το κορίτσι δεν καταλαβαίνει κάποιες λέξεις ή φράσεις. Συμφωνείς και το κορίτσι φαίνεται να ηρεμεί και απαντά με πληρότητα στις υπόλοιπες ερωτήσεις σου. Ο Αστυφύλακας Khan ζητά από το κορίτσι μερικές ακόμα πληροφορίες. Καθώς μιλά ήρεμα στο κορίτσι και διατηρώντας οπτική επαφή, δεν φαίνεται να συμμερίζεται την ψυχική διάθεση του κοριτσιού, χρησιμοποιεί πολύ το όνομά της και κάθεται πίσω από το τραπέζι. Όταν τελειώσετε και οι δύο, ευχαριστείτε το κορίτσι και την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια και τους εξηγείτε ότι αν χρειαστούν περισσότερες πληροφορίες, θα επικοινωνήσετε μαζί τους. Λέτε επίσης στο κορίτσι ότι τώρα θα ξεκινήσετε τη διερεύνηση των καταγγελιών της και ίσως θα πρέπει να μιλήσετε και με άλλα μέλη της οικογένειά της, συμπεριλαμβανομένου του πατέρα της. Σιγουρευέστε ότι το κορίτσι έχει κάποιο ασφαλές μέρος να μείνει και της υπενθυμίζετε να καλέσει την αστυνομία εάν δεν νιώθει ασφαλής ή βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ερωτήσεις προς συζήτηση:

- Δημιουργεί το αστυνομικό τμήμα μία ευχάριστη ατμόσφαιρα ασφάλειας;
- Ποιο μέρος θα μπορούσε να είναι κατάλληλο;
- Η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια μεταφράζει- μπορείτε να σκεφτείτε κάποια μειονεκτήματα αυτού του δεδομένου; Ποια είναι τα πλεονεκτήματα; Ποιες άλλες υπηρεσίες θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε;
- Τι θεωρείτε ότι λειτούργησε καλά;
- Τι θα μπορούσε να γίνει με διαφορετικό τρόπο;

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - ΣΕΝΑΡΙΟ 2

Το υπόβαθρο της υπόθεσης

Ένας αστυνομικός του τηλεφωνικού κέντρου ενός αστυνομικού τμήματος λαμβάνει μία αναφορά από ένα νεαρό κορίτσι που αναφέρει ότι ο πατέρας της την απείλησε ότι θα τη σκοτώσει εάν δεν ταξιδέψει μαζί του στο Πακιστάν για να παντρευτεί τον ξάδελφό της. Προσέρχεται στο αστυνομικό τμήμα για ανάκριση.

Σενάριο 2

Ανακριτικοί λειτουργοί: Αστυνόμος Sally Smith (επικεφαλής έρευνας), Αστυφύλακας Ellie Khan (2η ανακρίτρια). Και οι δύο είναι με πολιτικά ρούχα. Κατά την άφιξη στο αστυνομικό τμήμα, μία άλλη γυναίκα συνοδεύει το κορίτσι. Συστήνεις τον εαυτό σου και τον συνάδελφό σου Αστυφύλακα Khan και εξηγείς ότι θα πάρεις το κορίτσι σε ένα δωμάτιο ανάκρισης όπου θα μπορείς να μαγνητοφωνήσεις τη συζήτηση μεταξύ σας και να διασφαλίσεις ότι θα καταγραφεί οτιδήποτε ειπωθεί. Της λες ότι εσύ και ο συνάδελφός σου θα κάνετε όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις για να λάβετε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Ρωτάς το κορίτσι ποια είναι η γυναίκα που τη συνοδεύει. Η γυναίκα εξηγεί ότι είναι διαπολιτισμική μεσολαβήτρια από την κοινότητά τους και ότι βρίσκεται εδώ για να υποστηρίξει το κορίτσι και να προσφέρει, επίσης, υπηρεσίες διερμηνείας αν χρειαστεί. Το ανακριτικό δωμάτιο έχει 4 πολυθρόνες και ένα μικρό τραπέζι. Υπάρχει μία κανάτα με νερό και ποτήρια πάνω στο τραπέζι καθώς και ένα κουτί με χαρτομάντηλα. Αρχίζεις να μιλάς στο κορίτσι και της ζητάς να σου πει τί έγινε. Παρατηρείς ότι καθώς σου μιλά, γυρνά συχνά το κεφάλι της προς την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια για υποστήριξη και για να νιώσει ασφάλεια. Το κορίτσι εξηγεί ότι “την έχουν τάξει να πάει στο Πακιστάν τις επόμενες εβδομάδες” για να παντρευτεί τον ξάδελφό της στα πλαίσια ενός κανονισμένου από πριν γάμου. Είναι προφανώς ταραγμένη, τρέμει και κλαίει καθώς λέει ότι δεν θέλει να πάει αλλά ότι αν αρνηθεί ο πατέρας της τής είπε ότι θα τη σκοτώσει επειδή θα ντροπιάσει την οικογένειά. Ο πατέρας της στο παρελθόν την έχει χτυπήσει γιατί έβγαине έξω με τους φίλους της από το κολέγιο, κάτι το οποίο δεν του είχε πει. Όταν το κορίτσι ολοκληρώνει την αφήγηση των γεγονότων, η Αστυφύλακας Khan ρωτά το κορίτσι γιατί δεν κατήγγειλε τον ξυλοδαρμό της από τον πατέρα της. Συνεχίζει ρωτώντας το κορίτσι αν αντιλαμβάνεται τη σοβαρότητα των κατηγοριών και τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν στην οικογένειά της και, επίσης, αν είναι σίγουρη ότι θέλει να προχωρήσει με τη συνέντευξη. Το κορίτσι δείχνει πολύ αναστατωμένο, κοιτά

την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια και νεύει με το κεφάλι της καταφατικά. Ξεκινάς αμέσως να μιλάς στο κορίτσι. Της λες ότι θα πρέπει να κοιτάς τις σημειώσεις σου οπότε, αν δεν την κοιτάς, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν την ακούς προσεκτικά. Μετά αρχίζεις να ρωτάς το κορίτσι σχετικά με την υπόθεση. Θες να πάρεις όσες περισσότερες πληροφορίες μπορείς και για να το πετύχεις αυτό, ζητάς από το κορίτσι να επανέλθει σε όσα είπε ήδη αρκετές φορές ώστε να σιγουρευτείς ότι κατάλαβες απολύτως όσα είπε. Το κορίτσι μοιάζει να δυσκολεύεται να καταλάβει κάποια απ' όσα λες και ρωτά αν θα ήταν δυνατόν η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια να μεταφράζει και να της μιλάει στη μητρική της γλώσσα. Η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια απαντά και ρωτά και αυτή με τη σειρά της εάν είναι εντάξει να μεταφράζει όπου το κορίτσι δεν καταλαβαίνει κάποιες λέξεις ή φράσεις. Απαντάς ότι θα προτιμούσες να μιλά μόνο το κορίτσι στη διάρκεια της ανάκρισης. Συνεχίζεις με τις ερωτήσεις σου. Όταν τελειώνεις, ευχαριστείς το κορίτσι και την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια και τους εξηγείς ότι αν χρειαστείτε περισσότερες πληροφορίες, θα επικοινωνήσετε μαζί τους. Λες επίσης στο κορίτσι ότι τώρα θα ξεκινήσετε τη διερεύνηση των καταγγελιών της και ίσως θα πρέπει να μιλήσετε και με άλλα μέλη της οικογένειά της, συμπεριλαμβανομένου του πατέρα της. Σιγουρεύεσαι ότι το κορίτσι έχει κάποιο ασφαλές μέρος να μείνει και της υπενθυμίζετε να καλέσει την αστυνομία εάν δεν νιώθει ασφαλής ή βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ερωτήσεις προς συζήτηση:

- Δημιουργεί το αστυνομικό τμήμα μία ευχάριστη ατμόσφαιρα ασφάλειας;
- Ποιο μέρος θα μπορούσε να είναι κατάλληλο;
- Ποιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ώστε το κορίτσι να καταλαβαίνει καλύτερα μέσω μετάφρασης;
- Τι θεωρείτε ότι λειτούργησε καλά;
- Τι θα μπορούσε να γίνει με διαφορετικό τρόπο;

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ - ΣΕΝΑΡΙΟ 3

Το υπόβαθρο της υπόθεσης

Ένας αστυνομικός του τηλεφωνικού κέντρου ενός αστυνομικού τμήματος λαμβάνει μία αναφορά από ένα νεαρό κορίτσι που αναφέρει ότι ο πατέρας της την απείλησε ότι θα τη σκοτώσει εάν δεν ταξιδέψει μαζί του στο Πακιστάν για να παντρευτεί τον ξάδελφό της. Προσέρχεται στο αστυνομικό τμήμα για ανάκριση.

Σενάριο 3

Ανακριτικοί λειτουργοί: Αστυνόμος Pete Smith (επικεφαλής έρευνας), Αστυφύλακας Tom Khan (2η ανακρίτρια). Και οι δύο είναι με πολιτικά ρούχα. Κατά την άφιξη στο αστυνομικό τμήμα, μία άλλη γυναίκα συνοδεύει το κορίτσι. Συστήνεις τον εαυτό σου και τον συνάδελφό σου Αστυφύλακα Khan και εξηγείς ότι θα πάρεις το κορίτσι σε ένα δωμάτιο ανάκρισης όπου θα μπορείς να μαγνητοφωνήσεις της συζήτηση μεταξύ σας και να διασφαλίσεις ότι θα καταγραφεί οτιδήποτε ειπωθεί. Της λες ότι εσύ και ο συνάδελφός σου θα κάνετε όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις για να λάβετε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Ρωτάς το κορίτσι ποια είναι η γυναίκα που τη συνοδεύει. Η γυναίκα εξηγεί ότι είναι διαπολιτισμική μεσολαβήτρια από την κοινότητά τους και ότι βρίσκεται εδώ για να υποστηρίξει το κορίτσι και να προσφέρει και υπηρεσίες διερμηνείας αν χρειαστεί. Ρωτάτε το κορίτσι και την

διαπολιτισμική μεσολαβήτρια αν θα ήθελαν τσάι, καφέ ή νερό και ζητάτε συγγνώμη που το ανακριτικό δωμάτιο έχει μόνο τα βασικά. Το δωμάτιο έχει 4 καρέκλες (όχι άνετες) και ένα μικρό τραπέζι. Αρχίζεις να μιλάς στο κορίτσι και της ζητάς να σου πει τί έγινε. Παρατηρείς ότι καθώς σου μιλά, γυρνά συχνά το κεφάλι της προς την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια για υποστήριξη και για να νιώσει ασφάλεια. Το κορίτσι εξηγεί ότι “την έχουν τάξει να πάει στο Πακιστάν τις επόμενες εβδομάδες” για να παντρευτεί τον ξάδελφό της στα πλαίσια ενός κανονισμένου από πριν γάμου. Είναι προφανώς ταραγμένη, τρέμει και κλαίει καθώς λέει ότι δεν θέλει να πάει αλλά ότι αν αρνηθεί ο πατέρας της τής είπε ότι θα τη σκοτώσει επειδή θα ντροπιάσει την οικογένειά. Ο πατέρας της στο παρελθόν την έχει χτυπήσει γιατί έβγαине έξω με τους φίλους της από το κολέγιο, κάτι το οποίο δεν του είχε πει. Μετά ο Αστυφύλακας Khan αρχίζει να ρωτά το κορίτσι σχετικά με την υπόθεση. Θες να πάρεις όσες περισσότερες πληροφορίες μπορείς και για να το πετύχεις αυτό, ζητάς από το κορίτσι να επανέλθει σε όσα είπε ήδη αρκετές φορές ώστε να σιγουρευτείς ότι κατάλαβες απολύτως όσα είπε. Το κορίτσι μοιάζει να δυσκολεύεται να καταλάβει κάποια απ’ όσα λες και ρωτάει αν θα ήταν δυνατόν η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια να μεταφράζει και να της μιλάει στη μητρική της γλώσσα. Η διαπολιτισμική μεσολαβήτρια απαντά και ρωτά και αυτή με τη σειρά της εάν είναι εντάξει να μεταφράζει όταν το κορίτσι δεν καταλαβαίνει κάποιες λέξεις ή φράσεις. Απαντάς ότι θα προτιμούσες να μιλά μόνο το κορίτσι στη διάρκεια της ανάκρισης. Συνεχίζεις με τις ερωτήσεις σου. Όταν τελειώνεις, ευχαριστείς το κορίτσι και την διαπολιτισμική μεσολαβήτρια και τους εξηγείτε ότι αν χρειαστείτε περισσότερες πληροφορίες, θα επικοινωνήσετε μαζί τους. Λες επίσης στο κορίτσι ότι τώρα θα ξεκινήσετε τη διερεύνηση των καταγγελιών της και ίσως θα πρέπει να μιλήσετε και με άλλα μέλη της οικογένειά της, συμπεριλαμβανομένου του πατέρα της. Σιγουρεύεσαι ότι το κορίτσι έχει κάποιο ασφαλές μέρος να μείνει και της υπενθυμίζεις να καλέσει την αστυνομία εάν δεν νιώθει ασφαλής ή βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ερωτήσεις προς συζήτηση:

- Δημιουργεί το αστυνομικό τμήμα μία ευχάριστη ατμόσφαιρα ασφάλειας;
- Ποιο μέρος θα μπορούσε να είναι κατάλληλο;
- Ποιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ώστε το κορίτσι να καταλαβαίνει καλύτερα μέσω μετάφρασης;
- Τι θεωρείτε ότι λειτούργησε καλά;
- Τι θα μπορούσε να γίνει με διαφορετικό τρόπο;

○ 6.8 Παραδοτέο – Στίχοι του “Love the Way You Lie” – Eminem και Rihanna

Αγγλικά	Ελληνικά
[Rihanna:] (chorus) Just gonna stand there and watch me burn Well, that's alright because I like the way it hurts Just gonna stand there and hear me cry Well, that's alright because I love the way you lie I love the way you lie	[Rihanna:] (κουπλέ) Απλά θα κάτσω εδώ να με βλέπω να καίγομαι Αλλά είναι εντάξει Γιατί μ' αρέσει ο τρόπος που πονάει Απλά θα κάτσω εδώ και θα ακούω το κλάμα μου Αλλά είναι εντάξει γιατί λατρεύω τον τρόπο που λες ψέματα
[Eminem:] I can't tell you what it really is I can only tell you what it feels like And right now there's a steel knife in my windpipe I can't breathe but I still fight while I can fight As long as the wrong feels right it's like I'm in flight High off her love, drunk from her hate, It's like I'm huffing paint and I love her the more I suffer, I suffocate And right before I'm about to drown, she resuscitates me She fucking hates me and I love it. "Wait! Where you going?" "I'm leaving you!" "No you ain't. Come back." We're running right back.	[Eminem:] Δεν μπορώ να σου πω τί ακριβώς συμβαίνει Μπορώ μόνο να σου τι νιώθω Και αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα μαχαίρι στο λαρύγγι μου Ασφυκτιώ αλλά παλεύω όσο ακόμα μπορώ Όσο το λάθος μοιάζει σωστό πολεμώ Εκστασιασμένος από την αγάπη της, μεθυσμένος από το μίσος της Είναι σαν να σνιφάρω μπογιά και την αγαπώ περισσότερο 'σοο υποφέρω, όσο ασφυκτιώ Και λίγο πριν πνιγώ, με ανασταίνει Με μισεί, γαμώτο, και το γουστάρω. "Περίμενε! Που πας;" "Σε αφήνω" "Όχι δεν θα το κάνεις. Έλα πίσω."

Here we go again

It's so insane 'cause when it's going good, it's going great

I'm Superman with the wind at his back, she's Lois Lane

But when it's bad it's awful, I feel so ashamed I snap,

"Who's that dude?"

"I don't even know his name."

I laid hands on her, I'll never stoop so low again

I guess I don't know my own strength

[Rihanna:] (chorus)

[Eminem:]

You ever love somebody so much you can barely breathe when you're with 'em

You meet and neither one of you even know what hit 'em

Got that warm fuzzy feeling

Yeah, them chills used to get 'em

Now you're getting fucking sick of looking at 'em

You swore you'd never hit 'em; never do nothing to hurt 'em

Now you're in each other's face spewing venom in your words when you spit them

You push, pull each other's hair, scratch, claw, bit 'em

Throw 'em down, pin 'em

So lost in the moments when you're in them

Τρέχουμε προς τα πίσω

Πάμε πάλι από την αρχή

Είναι τόσο τρελό γιατί όταν το πράμα πάει καλά, είναι φοβερό

Είμαι ο Σούπερμαν με τον άνεμο να φυσά την μπέρτα μου

Αυτή είναι η Lois Lane

Αλλά όταν το πράμα δεν πάει καλά, νιώθω τέτοια ντροπή

που θρυμματίζομαι

"Ποιος είναι αυτός ο μάγκας;"

"Δεν ξέρω καν το όνομά του."

Άπλωσα χέρι πάνω της,

Δεν θα ξεπέσω τόσο πολύ ξανά

Μάλλον δεν γνωρίζω πόση δύναμη έχω

[Rihanna:] (κουπλέ)

[Eminem:]

Ποτέ δεν έχεις αγαπήσει κάποιον τόσο πολύ

Μόλις που μπορείς ν'ανασάνεις

Όταν είσαι μαζί τους

Συναντιέστε και κανείς από σας

δεν ξέρει καν τι τους χτύπησε

Έχεις αυτό το ζεστό, μπερδεμένο συναίσθημα;

Ναι, κρυολογούσες συχνά

It's the rage that took over,
It controls you both
So they say it's best to go your separate ways
Guess that they don't know you 'cause today that was yesterday
Yesterday is over, it's a different day
Sound like broken records playing over but you promised her
Next time you'd show restraint
You don't get another chance
Life is no Nintendo game
But you lied again
Now you get to watch her leave out the window
Guess that's why they call it window pane

[Rihanna:] (chorus)

[Eminem:]

Now I know we said things, did things that we didn't mean
And we fall back into the same patterns, same routine
But your temper's just as bad as mine is
You're the same as me
When it comes to love you're just as blinded
Baby, please come back
It wasn't you, baby it was me
Maybe our relationship isn't as crazy as it seems

Τώρα αρρωσταίνεις
Κοιτάζοντάς τους
Ορκίστηκες ότι ποτέ δεν τους χτύπησες
Δεν έκανες κάτι για να τους πληγώσεις
Τώρα κοιτάζεστε
Εκτοξεύοντας δηλητήριο μ' αυτές τις λέξεις
Όταν τους φτύνεις,
Σπρώχνεστε, μαλλιοτραβιέστε
Γρατζούνα τους, δάγκωσέ τους
Πέτα τους κάτω, καρφίτωσέ τους
Τόσο χαμένη στις στιγμές
Όταν είσαι μέσα τους
Είναι η οργή που παίρνει τον έλεγχο
Σας ελέγχει και τους δύο
Λένε λοιπόν ότι είναι καλύτερα
Να χωρίσουν οι δρόμο σας
Μάλλον δε σε ξέρουνε
Γιατί σήμερα
Αυτό ήταν χθες
Το χθες πέρασε, είναι άλλη μέρα
Ακούγεται σαν σπασμένες ηχογραφήσεις
Που παίζουν
Αλλά της υποσχέθηκες
Ότι την επόμενη φορά θα δείξεις αυτοσυγκράτηση

Maybe that's what happens when a tornado meets a volcano
All I know is I love you too much to walk away though
Come inside, pick up your bags off the sidewalk
Don't you hear sincerity in my voice when I talk
Told you this is my fault
Look me in the eyeball
Next time I'm pissed, I'll aim my fist at the drywall
Next time? There won't be no next time!
I apologize even though I know it's lies
I'm tired of the games I just want her back
I know I'm a liar
If she ever tries to fucking leave again
I'mma tie her to the bed and set this house on fire
I'm just gonna

[Rihanna:] (chorus)

Δεν έχεις άλλη ευκαιρία
Η ζωή δεν είναι παιχνίδι Nintendo
Αλλά ξανάπες ψέματα
Τώρα πρέπει να τη δεις να φεύγει
Από το παράθυρο
Μάλλον γι' αυτό το αποκαλούν "τζάμι"

[Rihanna:] (κουπλέ)

[Eminem:]

Τώρα ξέρω ότι είπαμε
Και κάναμε πράγματα που δεν τα εννοούσαμε
Και ξαναπέφτουμε
Στα ίδια μοτίβα
Στην ίδια ρουτίνα
Αλλά η διάθεσή σου είναι τόσο κακή
Όσο και η δική μου
Είσαι το ίδιο με εμένα
Αλλά όταν αυτό γίνεται αγάπη
Είσαι απλά τόσο τυφλή
Μωρό μου, έλα πίσω σε παρακαλώ
Δεν έφταιγες εσύ μωρό μου, αλλά εγώ
Ίσως η σχέση μας

Να μην είναι τόσο τρελή όσο φαίνεται
Ίσως αυτό συμβαίνει
Όταν ένας ανεμοστρόβιλος
Συναντά ένα ηφαίστειο
Το μόνο που ξέρω είναι ότι
Σ' αγαπώ πάρα πολύ
Για να φύγω
Έλα μέσα
Πάρε τις βαλίτσες σου από το πεζοδρόμιο
Δεν καταλαβαίνεις την ειλικρίνεια
Στη φωνή μου όταν μιλάω;
Σου είπα ότι εγώ φταίω!
Κοίτα με στα μάτια!
Την επόμενη φορά που θα είμαι μεθυσμένος
Θα ρίξω μια μπουνιά στο στεγνό τοίχο!
Δε θα υπάρξει επόμενη φορά
Ζητώ συγγνώμη παρ' όλο που ξέρω ότι είναι ψέματα
Με κούρασαν τα παιχνίδια
Απλά τη θέλω πίσω
Ξέρω ότι είμαι ψεύτης
Αν ποτέ ξαναπροσπαθήσει να φύγει
Θα τη δέσω στο κρεβάτι
Και θα βάλω φωτιά στο σπίτι!

	[Rihanna:] (κουπλέ)